

WOMU SI BA GUSUNŌ KUA

Tire teni, ten gari sãawa womu si ba Gusunŏ kua yellun di. Womu sin gasu su sãawa siarabu, gasu kanaru, gasu bu ka torarun suuru kana, gasu bu ka faaba kana Gusunŏn mi, kŏsa gaa yà n bu deema, gasu maa nuku sankiranun sŏ.

Yesun tii u womu sin gari gɛɛ sia win sŏɔsiru sŏɔ. Giso womu si, su kua gãa girinu naane dokeobun sãaru sŏɔ.

Ba womu si bŏnu kuawa suba nŏɔbu. Bŏnu baayere ya domarun gari mŏ yen wii goberŏ.

Tire ten kpunaa

1. Womusun bŏnu gbiikaa, womu 1n di sere womu 41.
2. Womusun bŏnu yiruse, womu 42n di sere womu 72.
3. Womusun bŏnu itase, womu 73n di sere womu 89.
4. Womusun bŏnu nnese, womu 90n di sere womu 106.
5. Womusun bŏnu nŏɔbuse, womu 107n di sere womu 150.

WOMUSUN BŌNU GBIKAA

1

¹ Wi u sãa doo nŏɔrugii,
wiya u ku ra tŏn kŏsŏbun gari nŏ.

Wiya u ku ra durumgibu swii.

Wiya u ku ra n wãa ka be ba Gusunŏ atafiiru mŏ.

² Wiya u ra n nuku dobu mŏ Gusunŏn gari sŏɔ sŏɔ sŏɔ.

Wiya u ra n Gusunŏn gari bwisikumŏ wŏkuru.

Wiya u ra n Gusunŏn gari kii saa kpuro.

³ U sãa nge dãa te ta yŏ daarŏ.

Ten wurusu ra n bekusu sãawa saa kpuro.

Ta ra mawa ten marubun saa sŏɔ.

Tŏnu wi u sãa nge mɛ,

ye u seewa u wŏri kpuro, ya ra koorewa.

⁴ Adama tŏn kŏso kun doo nŏɔru wasi.

U ñ sãa nge dãa te.

Yaka gbebusa u ka weene si woo ga ra yarinasié.

⁵ U ñ gem wasi Gusunə ù n nùn siri.

U ñ maa kpě u n wãa gemgibun wuurə.

⁶ Domi win swaa dɔɔwa kam koo yerə.

Adama Yinni Gusunəwa u gemgibu swaa gbiiye.

2

¹⁻² Yinni Gusunə u goo gɔsa u bandu wě.

Mban sɔna sinambu ba nùn seesimə.

Mban sɔna tem yěrobu ba nùn seesimə.

Mban sɔna tem wirugibu ba tabun sɔru mɔ.

Mban sɔna bwesenu nu arukawani bɔkumə.

Mban sɔna tɔmba nɔɔ tia mɔ ba mɔ,

³ su ben dam bua, su tii yakia ben yorun di.

⁴⁻⁶ Ba n yě ma kama mi,

domi Gusunə u bu yěemə.

Yinni u sɔ wɔllə u bu yaakoru mɔ.

U sunə wi u gɔsa swii kə win guurə te ba mɔ Sionɪ.

Yen sɔ, i n tii sɛ,

kpa u ku bɛɛ sɛyasia ka mɔru,

kpa i nanda win mɔru bakan sɔ.

⁷ Sunə wi, u nɛɛ, kon kpara ye Yinni Gusunə u man sɔɔwa.

U nɛɛ, gisə na kua win bii.

Gisə u kua nen tundo.

⁸ U man sɔɔwa u nɛɛ,

nà n nùn bwesenu kpuro kana,

u koo man nu wě.

Nà n nùn handunian goonu nne kana,

u koo man ye wě.

⁹ U maa man sɔɔwa u nɛɛ,

kon kpĩ n bu kpara nge wi u kparamə ka sii bokuru,

kon kpĩ n bu kəsuku nge weke te ba mɔma.

¹⁰ Tě, bɛɛ sinambu, bɛɛ be i tem kpare,

i kirə yeni swaa dakio.

Bεε sinambu, bεε be i tem kpare, i yēru kasuo.

¹¹ I Yinni Gusunə s̄awə ka bεεε.

I Yinni Gusunə wiru kp̄iyo ka nasiaru,

¹² kpa u ku raa m̄oru ko subaru s̄ə.

Domi win m̄oru yà n seewa, u koo de i kam ko.

Adama doo n̄ərugiba be ba n̄n naane s̄a kpuro.

3

¹ Dafidin womu geni ga ka kpikiru yā te u sua win bii
Abusal̄mun s̄. Ge wee.

² Yinni Gusunə, n̄n yiberēba ba dabi.

Be ba man seesi ba dabi.

³ Geema dabira ta gerumə,

na n̄ somiru wasi wunen min di.

⁴ Adama n̄, na n̄ε,

wuna a ra man gan̄e nge t̄er̄eru,

wuna a ra man nasara w̄,

wuna a ra man sekuru yare.

⁵ Nà n nun n̄əḡiru sue na somiru kana,

a ra n̄n n̄ə n̄ə wunen guurun di mi a w̄a.

⁶ Nà n kpuna na dweeya w̄ku giriru,

wuna a ra n man k̄su.

Nà n yanda na ra deem̄ewa

wuna a man k̄su.

⁷ Yiberē dabinu nu man kooro bure,

yiberē dabinu nu man sikerena,

adama na n̄ ben b̄erum m̄.

⁸ Gusunə n̄n Yinni, a seewo a man faaba ko.

A seewo a n̄n yiberēba wiru k̄suku.

A seewo a ben n̄su k̄suku.

⁹ Wuna a ra t̄onu faaba ko.

A de wunen domaru ta n ka wunen t̄ambu w̄a.

4

¹ Dafidin womu ge u wom kowobun wirugii kua ka
m̄ər̄ku. Ge wee.

² Gusunɔ, nà n wãa nɔni swãaru sɔɔ,
wuna a ra man somi.

Nà n nun soka, a man wurario.

A nen wɔnwɔndu waawo,

a nen kanaru nɔɔwɔ,

wunɛ wi a ra man sirie.

³ Bɛɛ tɔmbu, sere saa yerà i ko i n man wɔmmɔ.

Bɛɛ tɔmbu, sere saa yerà i ko i n kam gire.

Bɛɛ tɔmbu, sere saa yerà i ko i n weesu swii.

⁴ I n yɛ ma Gusunɔ u ra tii naanɛgii gɔsie.

I n yɛ ma Gusunɔ u ra nen nɔɔ nɔ.

⁵ I bwisikuo gɔruɔ bɛɛn kpɪn yenɔ kpa i mari.

I diirio bɛrum sɔ kpa i durum deri.

⁶ I Yinni Gusunɔ naanɛ dokeo.

I yãkunu koowo ni u bikiamɔ.

⁷ Tɔn dabira weeweenu mɔ ta mɔ,

Gusunɔ, a ka sun bɔri yendu naawɔ.

Yinni, a ka sun nɔnu geu mɛɛrio.

⁸ Adama nɛ, na ra n nuku dobu mɔ

n kere be ba dɪanu yiba.

Na ra n yɛɛrimɔ n kere be ba tam yiba.

⁹ Nà n kpuna na ra dweeye ka bɔri yendu,

domi wunɛ turowa a man kɔsu, Yinni Gusunɔ.

5

¹ Dafidin womu ge u wom kowobun wirugii kua ka gaasiraru. Ge wee.

² Yinni Gusunɔ, a man swaa dakio.

Gusunɔ, a nen weeweenu nɔɔwɔ.

³ Yinni Gusunɔ, a nen wuri swaa dakio.

Yinni, nen sina boko, wuna na kanamɔ.

⁴ Yinni Gusunɔ, a ra nen kanaru nɔ bururu.

Yinni Gusunɔ, a ra nen nɔɔ nɔ sɔɔ ù n yara.

Wee na wunen wisibu mara.

⁵ Yinni Gusunɔ, a ku ra kɔsa kã.

Kɔsan kowobu ba ò wãa yeru wasi wunen mi.

⁶ Tii suobu ba ñ kpě bu yōra wunen mi.

A kōsan kowobu tusa.

⁷ A tən gowobu tusa.

A taki diobu tusa.

A ra wee kowobu kpeerasie.

⁸ Adama nε, wunen durom bakam sōna

kon kpī n da wunen sāa yerə.

Wunen durom bakam sōna

kon kpī n yiira mi a wāa.

Miya kon kpī n nun bεεε wē.

Miya kon kpī n nun sā.

⁹ Yinni Gusunə, a sāawa bərakini.

Yinni Gusunə, a man swaa sōsio ye a kī n swīi.

Yinni Gusunə, a nen yiberēba sōsio ma

wuna a man kpare.

¹⁰ Ben gari kun naane mə.

Ben yara ya ra n tambu fufu mōwa.

Kōsa ben bwisikunu nu ra n naa gire.

Kam koba ben gere ya ra ka nε.

¹¹ A bu nōni sōwə ben taaren sō.

A bu sureo ben tiin yina səə.

A bu giro wunen wuswaan di,

domi ben durum ya kpā.

Ba maa nun seesi.

¹²⁻¹³ Be ba sāa wunεgibu, kaa de bu nuku dobu wa.

Kaa de bu katinu kara.

Kaa de bu yēeri. Kaa bu kōsu.

Kaa bu domaru kua.

Kaa bu ganε nge tereru wunen kīrun saabu,

domi ba nun kī,

ma ba nun mēm nəwammε.

6

¹ Womu ge Dafidi u wom kowobun wirugii kua ka mərəku. Ge wee.

² Yinni Gusunɔ, a ka man mɔru sãa,
adama na nun kanamɔ,
a ku man gerusi, a ku man seeyasia.

³ A nen wɔnwɔndu waawo, a man bekio,
domi nen wasi kun dam mɔ.
Wee na gɔɔ dɔɔ.

⁴ Nen bwɛra kun kpĩ.
Yinni, sere saa yerà kaa man deri mɛ.
Saa yerà kaa man somiru na.

⁵ A wurama a man faaba ko.
A man wɔro wunen durom sɔ.

⁶ Domi wi u gu u ñ maa wunen bwisikunu mɔ.
Wi ba sika u ñ maa kpɛ u nun sã.

⁷ Yinni Gusunɔ, weweenu dera na ñ dam mɔ.
Wɔkuru baatere nen nɔni yĩresu ra n kokumɔwa.
Wɔkuru baatere nen kpin yera ra n waarewa.

⁸ Nen nɔni mɔsa swiin sɔ.
Yiberɛbara ba man yeni kpuro koosia.

⁹ Bɛɛ be i kɔsa mɔ kpuro, i doonɔ nen min di,
domi na faaba kana.

Yinni Gusunɔ u nen wuri nua.

¹⁰ U nen weweenu nua.

U nen kanaru mwa.

¹¹ Yinni Gusunɔ u koo nen yiberɛba kamia,
kpa bu sekuru wa.

U koo bu gira,
kpa bu biruku yira wura ka sekuru.

7

¹ Womu ge Dafidi u kua sanam mɛ u nuki sankire Kusi
Benyamɛɛgiin sɔ. Ge wee.

² Gusunɔ nen Yinni, wuna na naane sãa.
A man wɔro be ba man naa giren nɔman di.

³ Kpa bu ku raa man mwa bu kasuku
nge mɛ gbee sunɔ ga ra yaa kasuku,
goo u kun ye wɔre.

⁴⁻⁵ Gusunɔ, nɛn Yinni, wee ba man taare wɛɛmɔ ba mɔ,
na goo torari,
na nɛn kɪnasi bɔrɔ kɔɔru kua,
na nɛn yibere wɔri,
na win yɔnu wɔra ka wɔbia.

Adama nà n yen gaa kuan na ka gem,
⁶ a de nɛn yibere u man sɛre u go.
A de u nɛn goru deri mi.

⁷ Yinni Gusunɔ, a nɛn yibere wɔrio ka mɔru.
Be ba kɔrua, a bu sɛyasio ka mɔru.

A de a n wɔa nɛn bɔkuɔ.
A de a man siria.

⁸ Yinni Gusunɔ, wee a sɔ wunɛn sina gɔnaɔ.
A de bwesenu nu mennama mi.

A de a nu siri mi.

⁹ Yinni Gusunɔ, wuna kaa tɔmbu siri.
A man sirio nge mɛ nɛn dɛerara nɛ.
A man nɛn gem wɛɛyɔ.

¹⁰ A de tɔn kɔsobun daa yu nɔru ko,
kpa a de gemgibu bu kuura.

Yinni Gusunɔ, a sɔawa gemgii.
Wuna a ra tɔnun gɔrun garɪ wɛeri.

¹¹ Wuna a ra man ganɛ nge tɛrɛru.

Wuna a ra bɛn gɔru ga dɛere faaba ko.

¹² Wunɛ, a ra siriwa dee dee.

Yinni Gusunɔ, a maa sɛ.

¹³ Ka mɛ, tɔn kɔso u ku ra win daa deri.
U ra win takobi nɔɔ dɛrewa.

U ra win tendu bɛriwa.

U win sɛu sɔre u yɪisi.

¹⁴ U tabu yɔa gɔɔginu kua.

Ma u sɛɛ dɔɔginu kua.

¹⁵ U win sɔmburu seewa.

U kɔsa bwisikumɔ. U weesu wɪimɔ.

¹⁶ U suura gba gabun sɔ,
adama win tiiwa u koo ye wɔri.

¹⁷ Kõsa ye u raa kua kpuro,
win wirɔwa ya koo wəri.
Win damgii te u raa dɔramɔ,
win wira ta koo kɔra.

¹⁸ Yinni Gusunɔ, kon nun siara,
domi a sãa naanegii.
Yinni Wɔrukoo, kon nun tɔma ka womu.

8

¹ Dafidin womu ge u wom kowobun wirugii kua. Ge
wee.

² Gusunɔ besen Yinni,
wunen yĩsira kpã handunia kpuro sɔɔ,
na nun tɔmamɔ wunen kpãarun sɔ
te ta wɔllu gunum kere.

³ Baa bii piiminu ka bii wɛɛnu nu nun siaramɔ ka womusu.
Nin womu si, su kua nge gbãraru.

Ta wunen yiberɛba ganua,
a ka be ba nun seesimɔ kamia,
a ka be ba mɔru kɔsiamɔ kamia.

⁴ Na wɔllun kpãaru mɛɛra te a kua.
Na suru ka kperi wa yi wãa yin ayenɔ.

⁵ Ma na bwisika na nɛɛ,
mba tɔnu u sãa a n sere ka nùn yaaye,
wara ra n tɔnu a n sere ka nùn nɔɔrimɔ.

⁶ Wee, a nùn taka kua u ka nun gerɛɛm da.
Wee, a nùn yiiko ka bɛɛɛ wɛ nge sunɔ.

⁷⁻⁹ Wee, a nùn kua wirugii taka kooa kpuro sɔɔ.

Wiya u kpaaku yɛɛ nɔma sikerɛɛ.

Wiya u gbɛeku yɛɛ nɔma sikerɛɛ.

Wiya u gunɔsu nɔma sikerɛɛ.

Wiya u swɛɛ nɔma sikerɛɛ,
ka hunde koniba kpuro nim sɔɔ.

¹⁰ Gusunɔ besen Yinni, wunen yĩsira kpã
handunia kpuro sɔɔ.

9

¹ Womu ge Dafidi u wom kowobun wirugii kua. Ba gu kuawa ka gõru yãka. Ge wee.

²⁻³ Yinni Gusunɔ, kon nun siara ka nen gõru kpuro.

Kon wunen sɔm maamaakigian gari kpara.

Kon womu ko ka nuku dobu.

Yinni Wɔrukoo, kon nun tɔma.

⁴ Nen yiberɛba ba nun wa, ba biruku yira wura.

Nen yiberɛba ba nun wa, ba wɔruka ba gbisuka.

⁵ Yinni Gusunɔ, wunɛ wi a sɔ wunen sina gɔnaɔ,

a ra siri dee dee.

Wunɛ wi a sɔ wunen sina gɔnaɔ,

a man gem wɛ.

⁶ Yinni Gusunɔ, a bwese ni nu ñ nun yɛ gerusi.

A tɔn kɔsobu kpeerasia.

A ben yĩsa go sere ka baadommaɔ.

⁷ Yinni Gusunɔ, a nen yiberɛban wusu kɔsuka.

A ben tii kpeerasia mam mam.

Ba ñ maa bu yaayamɔ sere ka baadommaɔ.

⁸⁻⁹ Yinni Gusunɔ, a sɔ wunen sina gɔnaɔ.

Kaa n sãawa sunɔ sere ka baadommaɔ.

Wuna a handunia kpare gem sɔɔ.

Wuna a tɔmbu sirimɔ dee dee.

¹⁰ Yinni Gusunɔ, a sãawa be ba dam dɔremɔn kɔso.

A sãawa be ba kpikiru suan kuku yeru.

¹¹ Yinni Gusunɔ, be ba wunen yĩsirun beɛɛ yɛ,

ba ra n nun naanɛ sãa.

Be ba nun kasu, a ku ra bu biru kisi.

¹² Yinni Gusunɔ u win sina gɔna tɛria Siɔniɔ.

I nùn siaro ka womusu. I win sɔman gari kparo.

I de bwesenu kpuro nu yi nɔ.

¹³ U ra be ba wuri mɔ yaaye.

U ra be ba nɔni sɔɔren kanaru nɔ.

U ra be ba bu dam dɔremɔ sɛɛyasie.

¹⁴ Yinni Gusunɔ, a man durom kuo.

A mɛɛrio wahala ye na m̀ be ba man tusan s̄.

A man w̄ro ḡɔn n̄man di,

¹⁵ kpa n kp̄i na n w̄a Sīnin t̄mbun suunu s̄ɔ,

na n takaru m̀ ye a man kuan s̄,

na n nuku dobu m̀ faaba ye a man kuan s̄.

¹⁶⁻¹⁷ Wee bwese tukunu nu suura gba gabun s̄,
ma nin tii nu w̄ri ye s̄ɔ.

Nu gabu yina b̄ria, ma nin tiin naasu w̄ri ye s̄ɔ.

T̄n k̄soba s̄m k̄sunu kua.

Ma ben tii ba nin are wa.

Yinni Gusun̄ u s̄ɔsi ma u ra siri dee dee.

¹⁸ Wee ye u koo de n koora.

T̄n k̄soba koo gbiwa.

Be ba n̄n yina ba koo kam ko.

¹⁹ Adama u ku ra ȳarobu duari.

U ra de w̄n̄w̄ndobu ba n ȳiȳobu m̄ wi s̄ɔ.

²⁰ Yinni Gusun̄, a seewo.

A ku de bu n̄ɛ, t̄nuwa u ka nun kinenu m̀.

A ku de bwese tukunu nu nun atafiiru ko.

A bu s̄ɛyasio nge m̄ n ween̄,

²¹ kpa nu b̄rum soora,

nu gia ma nu s̄awa t̄n dirobu.

Yinni Gusun̄, a seewo.

10

¹ Yinni Gusun̄, sa n̄ni s̄ɔre.

Mban s̄na a ka sun toma.

Mban s̄na a kukua.

² A m̄ɛrio nge m̄ t̄n k̄soba tii sue.

Ba ȳarobu n̄ni s̄ɔm̄ b̄rum sariru s̄ɔ.

Ba bu k̄kirim̄ ba surem̄ ben yina s̄ɔ.

³ T̄n k̄soba woo kanam̄.

Ye ben ḡru ga bin̄ s̄a, yera ba ra kasu.

B̄ n ye wa, kpa bu Gusun̄ w̄m̄ bu n̄n yaakoru koosi.

⁴ Ben tii suabu s̄ɔ, ba ra n̄ɛ,

Gusunə sari, u ñ bikiamə ye ba m̀.

⁵ Ye ba nia sãa, ya ra koorewa.

Ba ñ kp̄ bu Gusunən siribu tubu.

Ba ra ben yiberēba yāatam siewa.

⁶ Kpa bu tii s̄ bu n̄, ba ñ w̄rumamə pai!

K̄sa gaa kun bu deemamə.

⁷ B̄ri ka weesu ka gari k̄siya

yi ra n yiba ben n̄s̄.

K̄sa ben yara ya ra n wuuwa.

⁸ Wuun biruəra ba ra n kukua.

Miya ba ra n t̄mbu ȳoru bw̄eȳe.

Taare sarirugii goo ù n yara,

bu n̄n s̄re bu go.

Dam sarirugii ù n yarima,

bu n̄n mwa bu go.

⁹ Ba ra n kukuawa nge gbee sunə ge ga yaa mara.

Bà n dam sarirugii mwa ben yina s̄,

kpa bu n̄n gawa bu ka doona,

¹⁰ kpa bu n̄n s̄suku bu go.

Ben dam bakam mu n̄n kamia.

¹¹ Ba ra tii s̄wa bu n̄, Gusunə kun ben gari m̀.

U ku ra m̄eri ye ba m̀.

¹² Yinni Gusunə, a seewo,

a ku be ba n̄ni s̄ore duari,

a bu somiə.

¹³ Mban s̄na kaa de t̄n k̄sobu bu nun w̄me

bu n̄, a ku ra bu s̄eyasie.

¹⁴ Yinni Gusunə, a ra n ȳ n̄ni swā

te t̄mba m̄ handunia s̄.

A ra bu somi. A ra maa gobekuba n̄ri.

Yen s̄na ba ra nun tii w̄.

¹⁵ A t̄n k̄son dam buo,

a n̄n win k̄sa k̄sieyo.

Kpa win nuku k̄suru tu kpe mam mam.

16 Yinni Gusunɔ, wuna a sãa sina boko sere ka
baadommaɔ.
Kaa be ba ñ nun sãamɔ gira wunen tem di.
17-18 Yinni Gusunɔ, a kana nini swaa dakio.
Wɔnwɔndo ù n nun kana, a nùn dam kɛɛyɔ.
Be ba dam dɔremɔ, bà n nun soka, a bu wɔro.
Be ba gobekuba dam dɔremɔ, a bu sirio,
kpa goo u ku maa de ba n win berum mɔ.

11

1 Womu ge Dafidi u wom kowobun wirugii kua. Ge wee.
Yinni Gusunɔ u sãawa nen kàrì.
Yen sɔ, i ku maa nɛɛ,
n yɔwɔ nge gunɔ n da n kuke guunɔ.
2 Wee tɔn kɔso u win tendu bɛri,
u win sɛu sɔri u ka taare sarirugii to yam wɔkuru sɔɔ.
3 Sanam mɛ dunia kpuro sankira,
mba gemgii u koo maa kpĩ u ko.
4 Adama i n yɛ ma Yinni Gusunɔ u wãa win sãa yee
dɛɛrarɔ,
ma u win sina gɔna swĩ wɔllɔ.
5 U ra tɔn kɔso ka maa tɔn geon daa wɛɛri,
kpa u n dam diobu tusa.
6 Ben are wee.
U ra bu sɛɛyasie ka dɔɔ ka sɔɔ bisu ka woo bɔkɔ.
7 Adama u ra gemgii dam koosie,
domi win tii u sãawa gemgii,
u ra maa daa gea kã.

12

1 Womu ge Dafidi u wom kowobun wirugii kua ka
mɔrɔku. Ge wee.
2 Yinni Gusunɔ, a na a sun faaba ko.
Wee gemgiba doona.
Naanɛgii goo maa sari handunia sɔɔ.

³ Weeşa baawure u ra n win winsim kuammε,
u n nùn nōni wōkumō ka gari dori.

⁴ Yinni Gusunō, a be ba tōmbu fufu mēn nōsu kōruo.
A be ba gari gerumō ka tii suabu marisio.

⁵ Domi ba gerumō ba mē,
ba ra wa ye ba kī ben nō doobun saabu,
ba gari gerubu yē,
ba ñ goon berum mō.

⁶ Adama Yinni Gusunō, a nεε,
a wōnwōndo be ba dam dōremō waamō.
A sāaro be ba weeweenu mē waamō.
A be ba yāatam siemō waamō.
Tē, kaa se a be kpuro faaba kō.

⁷ Yinni Gusunō, wunen gari yi dēerewa.
Yi sāawa nge sii gee si ba sōwa nōn nōba yiru.
Yinni Gusunō, na yi naane sāa.

⁸⁻⁹ Wee tōn kōsobu ba wāa yam kpuro.
Ma tōmba sankiramō ba dō.
Yinni Gusunō, a sun kōsuō.
A sun gbaro ben nōman di.

13

¹ Womu ge Dafidi u wom kowobun wirugii kua. Ge wee.

² Yinni Gusunō, sere domma kaa n man duari.
Sere domma kaa n man wuswaa berue.

³ Sere domma kaa n dera na n bwisikumō nen gōruō.
Sere domma kaa n dera na n nuki sankire.
Sere domma kaa n dera nen yiberε u n man taare.

⁴ Yinni Gusunō, a suuru koowo.
A man wisio. A man dam kēeyō.
A de nen nōni yi gella.

A ku de n gbi.

⁵ A ku de nen yiberεba bu man kamia,
kpa bu woo kana.
A ku de na n bāarimō,

kpa ba n nuku dobu m̀.

⁶ Na nun naane s̄a domi a man k̄i sere ka baadomma.

Na nun naane s̄a domi a man gea kua.

Na nun naane s̄a domi a man faaba kua.

Yen s̄na na nuku dobu m̀.

Wuna kon siara ka womusu.

14

(*I*maa m̄erio 53)

¹ Dafidin womu ge u wom kowobun wirugii kua. Ge wee.

Wee nge m̄e gari bakasu su s̄a.

Su ra n̄e, Gusun̄o sari.

Su sankire.

Su kom k̄sum m̀.

Sin gagu sari ge ga gea m̀.

² Yinni Gusun̄o u t̄ambu m̄erima saa w̄ollun di,

u ka wa goo ù n w̄a u bwisi m̀,

u ka wa goo ù n w̄a u n̄n s̄am̄o.

³ Adama u wa, be kpurowa ba k̄ore,

be kpurowa ba sankire,

be kpurowa ba k̄sa m̀.

Baa ben turo kun gea m̀.

⁴ Ye u wa m̄e, yera u tii bikia u n̄e,

k̄san kowo be, ba ù ȳeru m̀?

Wee ba nen t̄ambu gbenim̄o,

ben goo kun man s̄am̄o.

⁵ Yen s̄, kon de bu diiri gem gem

domi ko na n w̄a be ba man mem̄ n̄awammen suunu s̄o.

⁶ B̄e k̄san kowobu, i s̄arobun himba sankum̄o,

i bu sekuru dokem̄o.

Adama Yinni Gusun̄o u bu k̄su.

⁷ Yinni Gusun̄o, na nun kanam̄o,

a de faaba kowo goo u yari Sīnin di

u Isireliba, Yak̄obun bweseru yara desirun di,

kpa ba n w̄a b̄ri ȳendu s̄o.

À n kua mε,
anna a nuku dobu wa bi ba koo ko mi.

15

¹ Dafidin womu.

Yinni Gusunɔ, wara koo du wunen sãa yerɔ.

Wara ko n wãa guu te a gɔsan mi.

² Wiya wi u sīimɔ dee dee, u gea mɔ,
u gem gerumɔ win gɔruɔ,

³ u ku ra goo kɔsa mani,
u ku ra win tɔnusi tore,

u ku ra win beruse wĩ,

⁴ u ra be ba Gusunɔ nasie beere wẽ,
u ra wi Gusunɔ u yina kam mɛeri,

u ra win nɔw mweeru yibie baa ñ n mɛren na n nùn sãa,

⁵ u ku ra tɔmbu gobi nim dokeye,
u ku ra kɛru mwe u ka seeda weesugia di.

Wi u sīimɔ nge mε, u ñ sokuramɔ pai.

16

¹ Dafidin womu.

Yinni Gusunɔ, wuna na naane sãa.

Wunen miya kon kuku yeru wa.

A man kɔsuo.

² Wuna na sɔɔmɔ ma a sãa nen Yinni.
Wune turowa a ra man gãa geenu wẽ.

³ Be ba nun mem nɔwammε tem mε sɔw, bera ba beere
mɔ.

Be sɔɔra nen kīru kpuro wãa.

⁴ Adama be ba būnu sãamɔ, ba tii nuku sankiranu
sosiammewa.

Na ñ ka bu būu yãkunu mɔ.

Na ñ būu nin yīsiru sokumɔ.

⁵ Yinni Gusunɔ, wuna a ra man wẽ yèn bukata na mɔ.

Wuna a maa yẽ ye n koo man deema.

⁶ Wuna kaa man tubi gea wẽ.

Ka gem na nuku dobu mɔ.

⁷ Yinni Gusunɔ, wuna na siaramɔ yèn sɔ a ra man bwisi kɛ̃.

Wuna na siaramɔ yèn sɔ a ra man kirɔ ko baa ka wɔ̃kuru.

⁸ Wuna na ra n mɛera baadomma.

Wuna a ra n wɔ̃a ka nɛ.

Wuna a ra n man kɔ̃su.

Gãanu kun kpɛ̃ nu man sura.

⁹ Nɛn nukura do.

Nɛn bwɛra yemia.

Nɛn wasi koo wɛra bɔri yendu sɔɔ.

¹⁰ Domi ko na n ka nun wɔ̃a.

A nɛn hunde derimɔ gɔribun wɔ̃a yero.

A nɛn wuramɔ wunen kɛnasin wasi yi kɔ̃si.

¹¹ Adama kaa man wɔ̃arun swaa sɔ̃si.

Wunen miya kon yɛeri.

Wunen miya kon nuku dobu ko bi bu nɛn kpeemɔ.

17

¹ Dafidin kanaru.

Yinni Gusunɔ, a nɛn weeweenu nɔɔwɔ,
na kɛwa a man gem wɛ̃.

Yinni Gusunɔ, a swaa tem kpɛ̃iyɔ a nɔ,
wunen somira na kɛ̃.

A nɛn kanaru nɔɔwɔ,
nɛn gɔrun diya ta wee.

² A man sirio,
a yɛ̃ ma na gem mɔ.

³ Wɔ̃kuru, a na nɛn mi,
a wɛera ye na bwisikumɔ,
a wɛera ye na gerumɔ,
adama a nɛn toraru garu wa.

⁴ A wa ma nɛn daa ya nɛn tia ka gabugia.
Na wunen gari mɛm nɔɔwa.

Na nɛn tɔn kɔ̃sobun yira swɛ̃i.

⁵ Na yɔ̃rawa dim dim wunen swaa sɔɔ.

Na ò ɣerare yen min di.

⁶ Tē, wuna na soku, Yinni Gusunɔ.

A man wisio.

A nen gari nɔwɔ.

⁷ A man wunen durom bakam sɔsio,
domi a ra be ba nun naane sãa wɔre ben yiberɛban nɔman
di.

⁸ A nen laakari koowo
nge mɛ tɔnu u ra n win nɔnin laakari mɔ.

A man beruo

nge mɛ gua ya ra yen binu bere yen kasa sɔw.

⁹ Domi tɔn kɔsoba man nɔni sɔwɔ,
yiberɛba ba man sikerene, ba kɪ bu man go.

¹⁰ Ba nuki sosu ba ò wɔnwɔndu mɔ.

Ba gari mɔ ka tii suabu.

¹¹⁻¹² Be wee ba sãa nge gbee sunɔ ge ga yaa mara gu
kasuku.

Ba nen yira swii.

Ba man naamwe ba kooro bure,
ba man nɔni girari bu ka man gaba bu sura.

¹³ Yinni Gusunɔ, a seewo a bu wɔri,
a ben dam buo.

A man wɔro ben nɔman di.

A bu goowo ka wunen takobi.

¹⁴ A ben wãarun dɛɛbu kawo.

A de bu ben daa kɔsa kpuron are wa,
kpa yi n bu wãasi sere ka ben bibun bibɔ.

¹⁵ Adama ne, na n seewa, kon wunen wuswaa wa yèn sɔ
na dɛere,

kpa na n nuku dobu yiba.

18

(*I* maa mɛerio Samuɛli II, 22)

¹ Womu ge Dafidi, Yinni Gusunɔn sɔm kowo u wom
kowobun wirugii kua. Gari yiniwa u Yinni Gusunɔ sɔwɔ

sanam me u nùn wəra saa win yiberēban nōman di, n
mam nēere Səəlu. U nēe,

² Yinni Gusunə, wuna a s̄aa nən dam. Wuna na kī.

³ A s̄aawa nge kpee baa yè s̄əə kon kuke.

A s̄aawa nən kuku yee naanəgiru.

Wuna a s̄aa nən Yinni wi u man yakia.

Wuna a s̄aa nən tēreru.

Wunen dama mu man wəra.

Wuna a s̄aa nən kàrì.

⁴ I ka man Yinni Gusunə siaro.

Nà n nùn n̄əəgiru sue na faaba kana,
u ra man wərewa nən yiberēban nōman di.

⁵ Gəə raa man bəkua,
u ka man doonə nge nim tori baka.

⁶ Gəribun wāa yera man tēkua,
gəə man taa berie.

⁷ Ma na n̄əəgiru sua nən nuku sankiraru s̄əə,
na Yinni Gusunə soka.

Ma u nən n̄əə nua saa win wāa yerun di.
Meya maa nən weeweenu wəri win swasə.

⁸ Tem mu yīira, ma guunu diira,
yèn s̄əə Yinni Gusunə u m̄əru bəsira.

⁹ Ma win m̄əru seewa nge wiisu,
ma ya yabura nge d̄əə yara,
ma ya yarimə win n̄əən di nge d̄əə buri.

¹⁰ U dera wəlla ka tem dəbɛ dəbɛ kua,
ma u sarama u guru wii bakaru taakumə.

¹¹ U wəllun k̄əso goo s̄əni nge duma.
Ma u bellimə woo s̄əə.

¹² U kukua yam w̄əkuru s̄əə,
ma guru wii sinumginu nùn wukiri.

¹³ Win wuswaas̄əə yam bururam mu wāa.
Min diya gura nēmə ka guru kpenu ka d̄əə buri.

¹⁴ Win n̄əə ga n̄əəra wəllun di nge guru gbāsukubu.
Ma guru kpenu nēeramə ka d̄əə buri.

15 U nen yiberɛba yarinasia ka guru kpenu ni nu sã nge sɛɛnu.

U bu gira baama ka guru maakinu.

16 U wɛru wura, yiberɛba ba nanda.

Ma guru woo bɔkɔ ga daanu gberasia.

Ma dunian kpɛɛkpɛeku ga sɔsira.

17 Ma u win nɔmu demiamama wɔllun di u man nɛnuu u yara nim bwee bakarun di.

18 U man wɔra yiberɛban nɔman di.

Yiberɛ be, ba man dam kere,
ma ba man tusa.

19 Yiberɛ be, ba man wɔriwa nɔni swãarun saa sɔɔ.
Adama Yinni Gusunɔ u kua nen tãsi yeru.

20 U man wɔra ben nɔman di,
na n ka tii mɔ,
domi u man kɪ.

21 U man domaru kua yèn sɔ na dɛere.
U man domaru kua yèn sɔ na gem swii.

22 Na win wooda mem nɔɔwa.

Na ò nùn seesi.

23 Na win wooda kpuro swii.

Na ò win gere yine.

24 Na nen tii nɛnuu
kpa n ku ra ka durum ko.

Na sãawa dee dee win wuswaaɔ.

25 Yen sɔna u man kɔsia nge mɛ nen daa gea nɛ.

U man kɔsia nge mɛ nen gɔru ga dɛeram nɛ.

26 Sà n sã naanɛgibu, kaa n sun sãawewa naanɛgii.

Sà n sã gemgibu, kaa n sun sãawewa gemgii.

27 Sà n sã dɛerobu, kaa n sun sãawewa dɛero.

Sà n maa sã keetagibu, kaa n sun sãawewa keetagii.

28 Yinni Gusunɔ, wunen tiiwa a ra tɔn be ba tii kawɛ faaba
ko.

Wunen tiiwa a ra be ba tii sue kawɛ.

29 Yinni Gusunɔ, a sãawa nen fitila.

A ra man yam bururasie.

³⁰ A ra man dam kē n ka kpī n yiberε be ba tabu yānu mō
wōri,
kpa n yō n ben gbāraru sure.

³¹ Ye Yinni Gusunō u mō, ya ra n dēndewa.

Bwisi geeya u ra tōnu kē.

U sāawa be ba nūn naanε sāan tēreru.

³² Gusunō turowa u wāa.

Wi turowa u sāa besen Yinni.

Wi turowa u koo sun kōsu.

³³ Wiya u ra man dam kē.

Wiya u ra man swaa gea sure,

³⁴ kpa u de nen naasu su n sāu nge nemu,

na n ka yō dim dim guuru wōllō.

³⁵ Wiya u ra man tabu sōōsi.

Wiya u ra man dam kē n ka tēndu gawa te ta bō.

³⁶ Yinni Gusunō, wuna a ra man faaba ko nge tēreru.

Wuna a ra man bere ka wunen dam bakam.

Wunen durom saabuwa na ka kua damgii.

³⁷ Nà n duka mō, a ra de na n sāu.

Nà n duka mō, na ku ra maa sokure.

³⁸ Nà n nen yiberεba naa gire,

wuna a ra de n bu naamwε.

Wuna a ku ra de n gōsirama

na kun bu kpeerasie.

³⁹ Na ra bu suririwa temō n kōsuku

kpa bu kpana bu se.

⁴⁰ Yinni, wuna a ra man dam kē n ka tabu ko.

Wuna a ra man nasara wē nen yiberεban wōllō.

⁴¹ Wuna a ra de nen yiberεba bu man biru kisi.

Wuna a ra de n be ba man tusa kpeerasia.

⁴²⁻⁴³ Na ra bu munkuwa kpa bu ko nge tua.

Na ra bu taakuwa kpa bu ko nge pōtōkō.

Yinni Gusunō, bà n nōōgiru sua ba faaba kana,

a ku bu faaba ko.

Bà n somiru kana, a ku bu wisi.

44 Yinni Gusunɔ, wuna a man wɔra
 be ba man seesin nɔman di.
 Wuna a man kua bwese tukunun wirugii.
 Wuna a dera ba man yoru diiyamme.

45 Bɔ̀ n yande nen gari nua, ba ra n man mem
 nɔwammewa.

Bɔ̀ n man wa, ba ra n man sãamɔwa.

46 Bɔ̀ n man wa, ba ra nandewa.

Bɔ̀ n man wa, ba ra yarimewa ben kuku yerun di ba n
 diirimɔ.

47 Yinni Gusunɔ u wãa.

I nùn siaro. Wiya u sãa nge kperu mi na ra kuke.

I nùn beere wẽeyɔ. Wiya u man faaba kua.

48 Wiya u ra man mɔru kɔsie nen yiberɛban mi.

Wiya u ra de bwesenu nu man yiira.

49 Wiya u ra de n kisira yiberɛban nɔman di.

Yinni, a man wɔlle sua ben wuswaɔ.

Wuna a man faaba kua tɔn kɔsobun nɔman di.

50 Yen sɔna kon womusu ko ka wunen yisiru.

Wuna kon siara bwesenun suunu sɔɔ.

51 Yinni Gusunɔ, a man gɔsa a kua sunɔ.

Wuna a man nasara baka wẽ.

Na yẽ ma kaa n ne Dafidi durom sɔɔsimɔ

ne ka nen bweseru sere ka baadommaɔ.

19

¹ Dafidin womu ge u wom kowobun wirugii kua. Ge
 wee.

² Wɔllu ka kperi yi Gusunɔn yiiko sɔɔsimɔ.

Sɔɔ ka suru ba Gusunɔn beere sɔɔsimɔ.

Ka win nɔma u saaba yi yi.

³ Tɔru baatere ta ten seeda dimɔ.

Wɔ̀kuru baatere ta ten areru dimɔ.

⁴ Adama n n̄ ka nɔɔ gagu,

n n̄ ka gari gee,

n n̄ ka barum gam.

⁵ Ka mε, ba yiiko yen seeda nɔɔmɔ handunia kpuro sɔɔ.
Ba ye mεera handunian goonu nne sɔɔ.
A sɔɔ mεerio.

Wɔllu miya Gusunɔ u nùn wãa yeru kua.

⁶ Û n yara u ra n sãawa nge kurɔ kpaon durɔ.

Û n sïimɔ u ra n sãawa nge tabu durɔ.

⁷ U ra yariwa wɔllun bee tia,

kpa u du bera giɔ.

Û n sïimɔ, gãanu sari ni nu koo win yam susuru suuri.

⁸ Yinni Gusunɔn gari yi yiba.

Yi ra tɔnu wãaru ka dam wẽ.

Yinni Gusunɔn nɔɔn gari yi naane mɔ.

Yi ra yẽru sarirugii bwisi kẽ.

⁹ Yinni Gusunɔn gere ya dende.

Ya ra tɔnu nuku dobu wẽ.

Yinni Gusunɔn sɔɔsiru ta dεere.

Ta ra tɔnu yam waasie.

¹⁰ Yinni Gusunɔn sãaru ta sãa gem.

Ta ko n wãawa sere ka baadommaɔ.

Ye Yinni Gusunɔ u yi, ya sãawa dee dee,

ya ra tɔmbu kpuro siriwa.

¹¹ Domi win gari yi wura gea kere.

Win gere ya tim gɔm dobu kere.

¹² Nà n win gari yi swïi,

yi ra man kiro ko.

Nà n win woodaba mεm nɔɔwa,

na ra yen arufaani wa.

¹³ Ka yen de kpuro tɔnu koo kpī u win toranu kpuro tubu?

Yinni Gusunɔ, a man dεerasio nen tora ni na n tuban di.

¹⁴ A ku maa de n durum ko ka degangam.

A ku de yu man dɔɔre ko,

kpa na n durum bakan taare mɔ.

Adama a de na n dεere.

¹⁵ Yinni Gusunɔ, a de a n sãa nen kuku yeru.
 Yinni Gusunɔ, a man faaba koowo durum kpuron di.
 A de nen gari yi nun wẽre.
 A de nen bwisikunu nu nun wẽre.

20

¹ Kana te wom kowobun wirugii u kua Dafidin sã.
² Gusunɔ, Yakɔbun Yinni, a sina boko swaa dakio sanam
 me u kanaru mɔ.
 A nùn kɔ̄suo sanam me u wãa nɔni swãaru sɔɔ.
³ Yinni Gusunɔ, wunɛ wi a wãa wunen sãa yee dɛerarɔ te
 ta wãa Siɔniɔ,
 a sina boko somima, kpa a n yɔ win biruɔ.
⁴ A win kɛnu kpuro yaayo,
 kpa a win yãkunu kpuro mwa.
⁵ A nùn wɛɛyɔ ye win gɔru ga kɔ̄ kpuro,
 kpa a de win himba kpuro yu koora.
⁶ A de ye u nun bikia kpuro yu koora,
 kpa bese kpuro su yɛeri sina bokon nasaran sɔ,
 kpa su wunen yĩsiru wɔlle sua.
⁷ Tɛ, na yɛ ma wuna a sina boko gɔsa,
 a ra maa nùn somi.
 Wuna a ra win kanaru nɔ saa wɔllun di,
 kpa a nùn nasara wɛ ka wunen dam bakam.
⁸ Gaba ben tabu kekɛba ka ben dumi naane sãa,
 adama bese, wunɛ Yinni Gusunɔwa sa naane sãa.
⁹ A de tɔn be, bu dam bia bu wɔruku,
 adama a sun dam sosio bese, su ka yɔra dim dim.
¹⁰ Yinni Gusunɔ, a besen nɔɔ nɔwɔ sanam me sa nun
 soku.
 A sina boko somiɔ.

21

¹ Womu ge wom kowobun wirugii u kua Dafidin sã.
² Yinni Gusunɔ, sina boko u nuku dobu mɔ wunen dam sã.
 U ra yɛeri wunen somirun sã.

³ Domi a nùn wē ye win gǔru ga kī.

A ñ nùn yinari ye u nun bikia.

⁴ Wee, a ka nùn doma geeru naawa.

A nùn furō wuraguu dokea a kua sina boko.

⁵ U nun bikia a win wāaru daka daasia,

ma a tu daka daasia n ka tē.

⁶ Wunen somirun saabuwa win bēere ya ka kpēa.

Wunen faaban saabuwa u ka girima baka wa.

⁷ Wunen domara ko n wāa ka wi sere ka baadomma.

A ra n wāa ka wi baadomma,

kpa u n nuku dobu mō.

⁸ Yinni Wōrukoo, sina boko u nun naane sāa.

Wunen durom saabu a ñ derimō u sokura.

⁹⁻¹⁰ Sina boko, dōma te kaa tii sōsi,

kaa wunen yiberēba nōma turi,

kaa be ba nun tusa nōma turi,

kaa bu doke dōō bwee bakaru sōō.

Yinni Gusunōn mōru ya sāawa nge dōō boko.

Dōō wi, u koo bu mwa.

¹¹ Kaa de ben bibu bu gbi.

Kaa de ben bweseru tu nōru ko handunia yeni sōō.

¹² Bā n nōō tia kua bu ka nun kōsa kua,

ya ñ koorō.

¹³ A wunen tendu berio a bu twee.

Ba koo nun biru kisi.

¹⁴ Yinni Gusunō, a seewo.

Sa ko nun womu kua wunen dam sō.

Sa ko nun tōma wunen yiikon sō.

Yinni Gusunō, a seewo.

22

¹ Dafidin womu ge u wom kowobun wirugii kua. U nēē,

² Gusunō, nen Yinni, mba n kua a ka man deri.

Mban sōna a ñ man swaa daki

sanam mē na nun weeweenu koosimō.

Mban sōna a ñ man faaba kue.

³ Mban sōna a ku ra man wurari

sanam me na nun soka sɔɔ sɔɔ.

Mban sɔna a ku ra man wisi
sanam me na nun kana wɔkuru.

⁴ Wuna a sere sãa Deero, a sɔ wunen sina kitarɔ.

Isireliba ba nun tɔmamɔ.

⁵ Wuna besen sikadoba ba naane kua,
ma a bu yakia.

⁶ Ba nun somiru kana, ma a bu faaba kua.

Ba nun naane kua, ma a bu sekuru yara.

⁷ Adama ne, na maa sãawa tɔnu mi?

Aawo, na sãawa nge kɔkɔbu.

Ma tɔmba man yaakoru mɔ,

ba man gema.

⁸ Be ba man wa kpuro,

ba ra n man yɛemɔwa,

ba n man nɔɔ swiikinu mɔ,

ba n wii gimanu koosimɔ, ba n mɔ,

⁹ na nen tii Gusunɔ nɔmu sɔndia.

Mban sɔna u n man faaba kue.

Ù n man kɔn na, mban sɔna u n man yakie.

¹⁰ Adama Yinni Gusunɔ, wuna a man yara nen meron
nukurun di.

Wuna a man bwɛɛ dora wɛ ye na nen meron bom nɔrumɔ.

¹¹ Wuna a man kɔsu saa mɔn di ba man mara.

Wuna a sãa nen Yinni saa nen meron nukurun di.

¹² A ku ka man tonda,

domi nɔni swãara man turuku koosima.

Goo maa sari wi u koo man somi.

¹³ Yibere dabinu nu man sikerene

nge naa kine ni nu gɔbu.

Ba man kooro bure nge Basanin ketɛ gɔbi.

¹⁴ Ba man kukirisimɔ

nge gbee sunɔ ge ga yaa kasu.

¹⁵ Nen dam mu doona

nge nim me mu yari yani seeri sɔɔ.

Nen kukunun gbin gbinka kpuro sɔsikiana.

Nen mwia doona nge gum me mu yanda.

¹⁶ Nen gõru ga gbera nge sãndu,
ma nen yara ya nen daro mani.

Na kpĩ yanim sã nge goru.

¹⁷ Domi yiberẽ dabina nu man kooro bure baama
nge gbeeku bõnu.

Ba nen nõma ka nen naasu yabura.

¹⁸ Na woore sere nen kukunu kpuro nu sãõsire.

Tõmbu ba man mæera ba nõ yaare.

¹⁹ Ba nen yãnu bõnu m` ben tii tiine sã.

Ma ba nen yabe bakaru tete toosimõ.

²⁰ Wunẽ Yinni Gusunõ, wuna a sãa nen dam.

A kun ka man tonde me.

A na fuuku a man faaba ko.

²¹ A man wõro yiberẽban takobin di.

Ba dam mõ nge gbeeku bõnu.

A nen wãaru wõro ben nõman di.

²² Ba man wõrimõ nge gbee sinansu.

Ba man kooro buremõ nge ketẽ gbeekinu.

²³ Kon negibu kpuro wunen gari sõ.

Kon nun siara mi ba menne.

²⁴ Yakõbun bweseru, beẽ be i Yinni Gusunõ nasie,
i nùn siaro.

Beẽ Isireliba, Yakõbun bweseru, i nùn tõmõ.

Beẽ Isireliba, i nùn sãawõ.

²⁵ Domi u ku ra nõni swãarugiin wahala yaakoru ko.

U ku ra maa ye atafiiru ko.

U ku ra nùn biru kisi.

U ra win sokuru wurewa.

²⁶ Kon nun siara sanam me be ba nun nasie ba menne.

Kon nen nõ mwẽenu yibia ben baawuren wuswaawõ.

²⁷ Sãarobu ba koo di bu debu.

Be ba Yinni Gusunõ kasu, bera ba koo nùn siara.

Kpa ben hunde yu daka da.

²⁸ Handunian goonu nnen tambu ba koo Yinni Gusunə yaaya

kpa bu gəsirama win mi.

Bwesenu kpuro nu koo yiira win wuswaaə.

²⁹ Domi Yinni Gusunəwa u sāa sunə.

U bandu dii bwesenu kpuron wəllə.

³⁰ Baa handunian damgibu ba koo nùn kpuna.

Tambu kpurowa ba koo nùn yiira.

³¹⁻³² Be ba koo marura, ba koo bu Yinni Gusunən gari s̄.

Be ba n̄ gina n̄ dunia s̄ə, ba koo win gari kpara,

kpa bu ben bibu s̄ ye u win tambu kua,

kpa be kpuro bu nùn s̄.

23

¹ Dafidin womu.

Yinni Gusunə wuna a sāa n̄n kparo,
na sāawa nge wunen yāaru.

Na n̄ gāanu bie.

² Wuna a ra ka man de mi yaka bekusu wāa.

Wuna a ra ka man de mi nim mu maari.

Kpa a man wērasia mi.

³ A ra de n̄n dam mu wurama,

a ra man sure swaa gea s̄ə,

wunen yīsirun beere n̄ s̄.

⁴ Nà n̄ s̄imə yam wōku bakaru s̄ə,

na n̄ kōsa nasie,

yèn s̄, a ka man wāa.

Wunen d̄ka ya ra man kpare.

Wunen bokura ta ra man gbare.

Yeniwa ya ra man dam k̄.

⁵ Yinni, baa yibereba b̄ n̄ man sikerene,

a ra man dam koosie ka beere,

a turare gumgia wisi n̄n wirə,

a d̄ia bwese bweseka yi n̄n wuswaaə,

a n̄n n̄ra yibia perere.

⁶ Yinni Gusunə, na yē ma t̄ɔ baatere
 kaa man tən geeru s̄ɔsi nen wāaru s̄ɔ.
 T̄ɔ baatere kaa man gea kua nen wāaru s̄ɔ.
 Kpa na n wāa wunen mi sere ka nen ḡɔw̄ɔ.

24

¹ Dafidin womu.
 Yinni Gusunə, wuna a tem mə ka ye ya wāa mē s̄ɔ.
 Wuna a handunia mə ka yen hunde koniba kpuro.
² Wuna a tem kpeɛkpeɛku swii nim w̄ɔku s̄ɔ.
 Wuna a mu b̄onu kua ka daanu.
³ Wara u koo kp̄i u ȳɔ wunen guur̄ɔ
 mi wunen wāa yee d̄eerara wāa.
⁴ Wi u koo ȳɔ mi,
 wiya w̄in ḡɔru ga d̄eere.
 Wiya w̄in n̄oma ya s̄are.
 Wiya wi u ku ra weesu swii.
 Wiya wi u ku ra b̄ɔre u ka t̄onu n̄oni w̄ɔke.
⁵⁻⁶ Wiya wi u wunɛ Gusunə, Yakəbun Yinni soku.
 Wi u s̄aa nge mē,
 wiya kaa domaru kua.
 Wiya kaa faaba ko.
 Wiya kaa gem w̄ɛ.
⁷ B̄e wuun k̄ɔsobu, i k̄onn̄ɔ gunum sosio.
 I Yinni Gusunən s̄aa yerun k̄onn̄ɔ kenio.
 I de sina boko b̄eeregii u du.
⁸ Wara u s̄aa sina boko wi.
 Yinni Gusunəwa.
 U dam mə, u yiiko mə,
 u s̄awa tabu dur̄ɔ damgii.
⁹ B̄e wuun k̄ɔsobu, i k̄onn̄ɔ gunum sosio.
 I Yinni Gusunən s̄aa yerun k̄onn̄ɔ kenio.
 I de sina boko b̄eeregii u du.
¹⁰ Wara u s̄aa sina boko wi.

Gusunɔ, wɔllu ka tem Yinniwa.
Wiya sina boko beeregii.

25

¹ Dafidin womu.

Yinni Gusunɔ, wuna na soku.
Wee na yiire na nun kanamɔ.

² Na nun naane sãa.

A ku de n sekuru wa.

A ku de nen yiberɛba bu man yɛɛ.

³ Be ba nun naane sãa ba ñ sekuru wasi,
adama be ba ñ ka nun yɔ, ba koo sekuru wa.

⁴ Yinni Gusunɔ, na nun kanamɔ,

a man wunen swaa sɔ̃sio.

A man sɔ̃sio nge me kon sī ye sɔ̃.

⁵ Nen Faaba kowo, a man kparo gem swaa sɔ̃.

A man keu koowo.

Domi wuna na naane sãa baadomma.

⁶ Yinni Gusunɔ, na nun kanamɔ,

a wunen durom ka wunen wɔnwɔndu yaayo,

ye a man sɔ̃si yellun di.

⁷ A ku maa yaaya durum ye na kua nen aluwaasiru sɔ̃.

A ku nen mem nɔ̃ɔbu sariru mɛeri.

A man yaayo wunen wɔnwɔndu ka wunen tɔn geerun sɔ̃.

⁸ Yinni Gusunɔ, a sãawa tɔn geo.

A maa sãawa gemgii.

A ra durumgii swaa gea sɔ̃si.

⁹ A ra be ba tii kawɛ swaa gea sɔ̃si,

kpa a bu kpara ye sɔ̃.

¹⁰ Domi be ba wunen arukawani neni,

ma ba wunen woodaba swii,

a bu kī, a maa sãa naanegii ben mi.

¹¹ Yinni, wunen yisirun sɔ̃,

a nen durum wɔko domi ya kpã.

¹² Na yɛ ma wi u nun nasie,

wiya a ra swaa sɔ̃si ye u koo kpe.

¹³ Wiya u ko n wãa b̄ori yendu s̄o.

Win bwesera ta koo tem m̄e tubi di.

¹⁴ Yinni Gusun̄o, wi u nun nasie,
wiya a ra wunen asiri s̄o.

Wiya a ra wunen arukawanin woodaba giasie.

¹⁵ Na ȳe ma wuna a ra nen naasu yare saa yinan di.

Yen s̄ona ko na n nun m̄era baadomma.

¹⁶ Yinni Gusun̄o, a nen w̄onw̄ondu waawo.

Wee, ba man deri, na wãa nuku sankiranu s̄o.

¹⁷ A man tu wun̄o.

A man yaro n̄oni sw̄aarun di.

¹⁸ A nen wahala m̄erio.

Wee, na w̄onw̄ondu soore.

A nen durum w̄oko.

¹⁹ A m̄erio nge m̄e nen yiber̄eba ba dabi,

ba man tusa ba k̄rua.

²⁰ A man w̄oro, a man k̄suo.

A ku de n sekuru wa domi na kukua wunen mi.

²¹ A man somīo na n ka d̄ere.

A man somīo na n ka wãa gem s̄o.

Wuna na naane s̄a,

kaa man k̄su.

²² Gusun̄o, a wunen t̄ambu Isireliba yaro ben n̄oni sw̄aaru
kpuron di.

26

¹ Dafidin womu.

Yinni Gusun̄o, wuna na naane s̄a mam mam.

Na s̄im̄owa dee dee wunen woodaba s̄o.

A man gem w̄eȳo.

² A nen bwisikunu ka nen bw̄era sirio.

A man w̄erio kpa a man gia.

³ Domi wunen k̄ira na n̄oni girari.

Ma na s̄im̄o wunen durom s̄o.

⁴ Yen s̄ona na ku ra ka t̄on k̄sobu sine.

Meya na ku ra maa ka murafitiba s̄i.

⁵ Na k̄san kowobu tusa.

Na ku ra ka bu sine.

⁶ Na ra nen noma niewa n ka sɔɔsi ma na ñ taare mə.
Na ra de n nun sã na n wunen yãku yeru sikerenamə,

⁷ na n nun siaramə,
na n wunen sɔm maamaakiginun gari kparamə.

⁸ Na ra kã n da wunen sãa yerə
domi miya a ra n wãa wunen yiikon girima sɔɔ.

⁹ Yinni Gusunə, a ku de n gbi ka durumgibu sannu.

A ku de n kam ko ka be ba tɔmbun yem yarimə sannu.

¹⁰ A ku man siri ka be ba daa kɔsa mə sannu.

A ku man siri ka be ba ra nɔm biran kɛnu mwe sannu.

¹¹ Na sɔiməwa dee dee wunen woodaba sɔɔ.

Yinni Gusunə, a man durom kuo, a man faaba koowo.

¹² Na yɔwa dim dim swaa gea sɔɔ.

Yen sɔna kon nun siara mi wunen tɔmba mɛnne.

27

¹ Dafidin womu.

Yinni Gusunəwa u ra nen swaa yam bururasie,
u man faaba mə.

Na ñ goon berum mə.

Yinni Gusunə u sãawa nen kuku yeru.

Na ñ gãanun berum mə.

² Nen yibereba bà n man wɔrima bu ka man go,
ba ñ man wasi.

Kɔsan kowobu bà ñ man susima bu ka man nɔni sɔ,
gãanu kun man mə.

Be kpurowa ba koo wɔruku.

³ Nen yibereba bà n man sikerena ba man tabu wɔrima,
nen torora kun karamə.

Gusunəwa ko na n naane sãa.

⁴ Gãa teena na Gusunə kanamə ni nu man neni gem gem.

Niya, na n wãa ka wi, win wãa yerə

nen wãarun tɔru kpuro sɔɔ.

Kpa n win durom denda

kpa na n nùn sãamə.

⁵ Domi u koo man bere win wãa yerɔ nɔni swãarun sanam,
kpa u ka man da kperu wɔllɔ mi goo kun man naa turi.

⁶ Yen sɔna kon kpī n nen yiberɛba yɛɛ be ba ka man
sikereneɛ.

Kon da Yinni Gusunɔn wãa yee dɛeraru mi,

kpa n nùn yãkunu kua,

kpa n nùn siara ka womusu.

⁷ Yinni Gusunɔ, na nun soku.

A nen nɔɔ nɔɔwɔ.

A nen wɔnwɔndu waawo.

A man wurario.

⁸ Wuna a nɛɛ, bu nun sãawɔ.

Wee, na nun sãamɔ.

⁹ Na sãawa wunen sɔmɔ.

A ku man biru kisi.

A ku man gira ka mɔru.

Wuna a ra man somi.

A ku man deri.

Gusunɔ nen Faaba kowo,

a ku man yina.

¹⁰ Na yɛ ma baa nen tundo ka nen mero bà n man yina,

wunɛ Yinni Gusunɔ, kaa man mwa.

¹¹ Yinni Gusunɔ, a man wunen swaa sɔɔsio

kpa a de n sī dee dee ye sɔɔ,

domi nen yiberɛba ba dabi.

¹² A ku man bɛri yiberɛban nɔmɔɔ.

A ku de bu man kua ye na ñ kī.

Domi seeda dio weesugibu ba man seesimɔ,

be, be ba dam dɔrebun wasikiranu mɔ.

¹³ Na yīyɔbu mɔ ma kon Yinnin durom denda,

wasobun suunu sɔɔ.

¹⁴ Yen sɔ, a n Yinni Gusunɔ naane sãa.

A ku mwia kpana.

A de wunen tororu ta n sɔ sim sim.

A n Yinni Gusunɔ naane sãa.

28

¹ Dafidin womu.

Yinni Gusunɔ, wuna na wuri koosimɔ.
Wunɛ wi a sãa nge nen kpee baa mi na ra kuke,
a ku man duari.

Domi à n maari mesum,
ko na n sãawa nge wi u gɔɔ dɔɔ.

² Nà n nɔma yiiya na kanaru mɔ sãa yee dɛera ten mi,
a nen kanaru swaa dakio.

³ A ku man garisi tia ka tɔn kɔsobu,
ka be ba maa ka ben winsim gari mɔ nge kĩru,
adama ben gɔruɔ kɔsa ya yiba.

⁴ A bu ben kookoosun are wɛɛyɔ nge mɛ yi nɛ.
Ye ba gabu kua, a de yu wɔri ben wirɔ.

⁵ Domi ba ñ gara ye wunɛ Gusunɔ a mɔ.
Yen sɔ, a bu kɔsukuo kpa bu ku raa maa se.

⁶ Yinni Gusunɔ, wuna kon siara,
domi a ra nen kanaru nɔ.

⁷ Wuna a man ganua nge tɛrɛru,
a sãawa nen dam.

Wunɛ sɔra nen naanɛ wãa, domi a man faaba kua.
Ma na nuku dobu mɔ,
na nun siaramɔ ka womusu.

⁸ Yinni Gusunɔ, a sãawa wunen tɔmbun dam.
Domi a sãawa nge kàrì, a ka wi a gɔsa faaba ko.

⁹ A wunen tɔmbu faaba koowo kpa a bu domaru kua,
be, be ba sãa wunen arumani.
A bu kparɔ kpa a bu nɔri sere ka baadommaɔ.

29

¹ Dafidin womu.

Bɛɛ be i wãa wɔllɔ, i Yinni Gusunɔ siaro
win yiiko ka win dam sɔ.

² I win yĩsiru wɔlle suo,
kpa i yiira win wuswaaɔ win dɛerarun sɔ.

³ Yinni Gusunɔ yiiko kpurogii

u dera gura ya gbāramo.

Win nɔɔ ga nɔɔra guru winu sɔɔ.

U dam mɔ nim bakam wɔllɔ.

⁴ Win nɔɔ ga nɔɔra ka dam ka yiiko.

⁵ Win nɔɔ ge, ga Libanin dāa damginu besukumɔ.

⁶ U dera Libanin guunu nu yɔɔkumɔ

nge ketɛ kpɛmminu.

Ma guu te ba mɔ Hɛɛmɔ ta suara dika

nge ketɛ gbeeku kpɛmbu.

⁷ Win nɔɔ ga dera guru maakinu kooramɔ.

⁸ Win nɔɔ ga nɔɔra,

ma ye ya wāa Kadɛsin gbaburɔ kpuro ya diira.

⁹ U gbāra sere nɛm guraginu nu nanda nu mara.

Ma dānu kpuron wurusu dɛlla sɔɔwɔ.

Yera win sina kpaarun di ba mɔ,

yiikogiiwa Yinni Gusunɔ.

¹⁰ Wiya u dam mɔ nim wɔllɔ.

Wiya u ko n sāa sunɔ sere ka baadommaɔ.

¹¹ Wiya u koo maa tɔmbu dam kɛ.

Wiya u koo bu domaru kua u bu bəri yendu wɛ.

30

¹ Womu ge Dafidi u kua bu ka Yinni Gusunɔn sāa yeru wukia. U nɛɛ,

² Yinni Gusunɔ, kon wunen kpāaru kpara.

Domi a man yara saa wɔrun di.

A ñ maa dere nen yibereba bu man yɛɛ.

³ Gusunɔ nen Yinni, na nun nɔɔgiru sue na faaba kana, ma a man bekia.

⁴ A man wɔra gɔɔn nɔman di, ma a dera sa tondine ka be ba gu.

⁵ I Yinni Gusunɔ siaro ka womusu, bɛɛ be i ka nùn yɔ dim dim.

I win yīsi dɛera te wɔlle suo.

⁶ Domi win m̄oru ku ra t̄e.

Adama u ra t̄onu durom kuewa win w̄āaru kpuro s̄o.

Nuku sankiranu n̄u n n̄un deema yoka,
sisiru bururu, u ra deeme nuku doo bakaba.

⁷ Na raa n̄e, nen nuku doo bini s̄o,
na n̄ sokuram̄o pai.

⁸ Yinni Gusun̄o, wunen saabuwa na ka w̄āa b̄ori yendu s̄o
nge wi u kukua kpee baa s̄o.

Adama ye a wunen wuswaa berua,
nen laakari ya burisina.

⁹ Yen biruwa na n̄oogiru sua
na nun somiru kana.

¹⁰ Na n̄e, mba kaa wa à n man go,
a man doke siki w̄oru.

Nà n ḡosira tua, kon kp̄i n nun s̄a?

Kon kp̄i n wunen gem gari kpara?

¹¹ Yinni Gusun̄o, a man swaa dakio,
kpa a man durom kua. Yinni, a man somio.

¹² Wee t̄e, nen nuku sankiraru ta kua nuku dobu.

A nen saaki ye na wukiri nuku sankirarun s̄o wuna.

Ma a man t̄o baka ȳanu sebusia n ka nuku dobu ko.

¹³ Nen bw̄era ya koo nun beere w̄e ka womusu,
na n̄ n̄o marim̄o.

Gusun̄o nen Yinni,

wuna kon siara sere ka baadomma.

31

¹ Womu ge Dafidi u wom kowobun wirugii kua. U n̄e,

² Yinni Gusun̄o, wuna a s̄a nen kuku yeru.

A ku de n sekuru wa.

A man w̄oro domi wuna a s̄a gemgii.

³ A man swaa dakio. A man w̄oro fuuku.

A de a n s̄a nen kpee baa ka nen gb̄araru
mi kon kp̄i n kuke, kpa n ka faaba wa.

⁴ A man kparo kpa bu wa ma a naane m̄o,

kpa na n kukua wunen mi.

⁵ Meya kaa man yara saa taa ye ba man berien di,
domi wuna a man kōsu.

⁶ Na nun nen wāaru nōmu sōndia,
domi wuna a man wōra Yinni Gusunō,
wunε wi a naanε mō.

⁷ Na be ba būnu sāamō tusa,
ma na nun naanε sāa.

⁸ Ko na n wāawa nuku dobu sōo wunen durom saabu,
domi a nen nōni swāaru yē.

Meya a maa yē nge mε na nuki sankire.

⁹ A man wōra yiberēban nōman di.

Wee a dera na tii mō.

¹⁰ Yinni Gusunō, a man durom kuo.

Domī na wāa nuku sankiraru sōo.

Nuku sankira te, ta dera nen bwēra ka nen wuswaa ka nen
wasi kpuro burisinε.

¹¹ Wahala ya man goomō,
ma weeweenu dera na tōkō mō.

Nen dam mu doonō nen torarun sō,
ma nen gōma dwiiyamō.

¹² Nen yiberēba ba man sekuru doke,
ma be ba sāa negibu ba tu sosimō.

Be ba man yē, beya ba nen berum mō.

Bà n ka man yinna swaaō, ba ra duki suwa.

¹³ Tōmba man duari nge wi u gu.

Na sāawa nge gāa ni ba kō.

¹⁴ Na nōmō kōsa ye tōmba gerumō nen sō.

Ma be ba man sikerene kpuron berum man mō.

Domī ba wesianamō bu ka man go.

¹⁵ Adama Yinni Gusunō, wuna na naanε sāa.

Domī wuna a sāa nen Yinni.

¹⁶ Nen sian wāaru kpuro wunen nōmu sōora ta wāa.

A man wōro saa nen yiberēba

ka be ba man nōni sōōmōn nōman di.

¹⁷ A man wunen yam bururam sōsio.

A man wəro wunen durom sō.

¹⁸ Yinni Gusunə, nà n nun soka, a ku de n sekuru wa.

Adama a de tən kōso u sekuru wa,

kpa u da gəribun wāa yerə

gəə u nùn nəə marisia.

¹⁹ A ku de wee kowobu bu gari gere,

ka be ba tii sua gari mə, ba gabu gəma.

²⁰ Yinni Gusunə, wunen durom mu kpā,

mə a be ba nun nasie yiiye,

ka be ba ben naanə doke wunə səə.

Təmbu ba koo kpī bu wa durom mə a ra bu kue.

²¹ Domi a ra be ba nun nasie kōsu,

kpa ba n wāa wunen wuswaaə

bu ku ka du naanaanu səə,

kpa a bu bere wunen dirə tən kōsobun sō.

²² Yinni Gusunə, wuna kon siara,

domi a man wunen durom sōsi.

Na raə sāawa nge wuu ge ba tarusi,

²³ sere nen laakari ya burisina,

na nɛɛ, wee a man gira wunen wuswaan di.

Adama a nen weeweenu nua

sanam mə na nəəgiru sua na nun soka.

²⁴ Yen sō, i Yinni Gusunə kīə,

bɛɛ be i nùn naanə sāa.

Domi u be ba nùn naanə doke kōsu.

Adama u ra be ba tii sue sɛɛyasie ka dam.

²⁵ Bɛɛ be i yīiyəbu mə Yinni Gusunən mi,

i nukuru doro,

kpa i de bɛɛn bwēra yu wurama.

32

¹ Dafidin womu.

Doo nəərugiiwa wìn toranu ba suuru kua,

ma ba wìn durum wuna.

² Doo nəərugiiwa wìn kōsa Yinni Gusunə kun garisi,

ma u ñ maa keeta mə win gõruə.

³ Sanam me na ñ nen durum wure, nen kukunu gbisa,
na weeweenu kua tão giriru,

⁴ domi wunen nəmu ga man sēre bururu ka yoka.

Nen dam mu della nge me dāa wurusu su ra ko são sārerun
saa.

⁵ Na nɛɛ, kon nen toranu wura
wunɛ Yinni Gusunən mi.

Na nen durum tuuba kua wunen mi,
na ñ nen kōsa berua.

Ma a man nen durum taare wunari.

⁶ Yen sã, n weenɛ baawure wi u nun naanɛ sãa
u nun kana wahalan saa sɔɔ.

Baa nim bakam mù n yiba mu sara,
mu ñ yēro turi.

⁷ Wuna sãa nen kuku yeru,
a ra man gbare wahalan di.

A dera na womusu mə wunen faaban sã.

⁸ Yinni Gusunə, a nɛɛ, kaa man keu ko,
kpa a man swaa sãosi ye n weenɛ n swii.

Kaa man bwisi kē, kpa a n man kōsu.

⁹ A maa nɛɛ, n ku ko bwisi sarirugii nge duma,
ñ kun me nge birakə,

yìn nɔɔwə ba ñ koo ko ba kun yaruka

ka karabasuuru doke,

ba n ka yi gawe, kpa yi ku raa tənu wəri.

¹⁰ Tən kōsobun wahala kpā,

adama wi u Yinni Gusunə naanɛ sãa,

win durom mu ra n yēro wāasiwa.

¹¹ Yen sã, bɛɛ gemgibu, i gõru doru Yinni Gusunə sɔɔ,
kpa i desinu kara.

Bɛɛ bèn gõru ga dɛɛre,

i guuda koowo ka nuku dobu, bɛɛ kpuro.

33

¹ Bɛɛ be i sãa gemgibu, i Gusunɔ siaro ka womusu.

Bɛɛ be i dɛere, i nùn siaro baadomma.

² I nùn siaro ka mɔrɔkunu
kpa i womusu ko ka gɔɔgenu.

³ I nùn bɛɛɛ wɛɛyɔ ka wom kpɔɔ,
kpa i gãasu tora i ka nùn siara.

⁴ Yinni Gusunɔ u ra gem gerewa.

Ye u maa gerua kpuro ya ra koorewa mam mam.

⁵ U ra ye ya wooda ka gem swii kã.

Win durom mu yiba tem kpuro sɔɔ.

⁶ Win nɔɔn gariya wɔlla ka taka koora,
ka gãa ni nu wãa te sɔɔ kpuro.

⁷ Ma u dera nim wɔkun nim mu menna yãatem.

⁸ Bɛɛ handuniagibu, i Yinni Gusunɔ nasio.

I diirio win wuswaaɔ.

⁹ Domi ye u gerua kpuro, yera ya ra koore.

Ù n wooda wɛ kpa yu koora.

¹⁰ Yinni Gusunɔ u ra bwesenun himba gɔsie,
kpa yu kam ko mam mam.

¹¹ Adama win himba ya ku ra gɔsiare,
ya ko n wãawa sere ka baadommaɔ.

¹² Bwese te ta Gusunɔ mɔ Yinni,
ta ko n nuku dobu mɔwa.

Meya bwese te u maa gɔsa win tiin sɔ
ta koo yɛɛriwa.

¹³ Saa wɔllun diya Yinni Gusunɔ u tɔmbu kpuro mɛɛra.

¹⁴ Saa win wãa yerun di, u handuniagibu kpuro mɛɛra.

¹⁵ Wi, wi u tɔmbu kpuro bwisikunu wɛ,
u maa ben kookoosu kpuron laakari mɔ.

¹⁶ Sina boko ù n nasara wa tabu sɔɔ,
n ñ mɔ yèn sɔ u tabu kowo dabiru mɔ.

N ñ maa tabu durɔn dam
mu ra nùn yare win yiberɛn nɔman di.

¹⁷ Wi u win naane doke дума сөө,
u ñ nasara wasi.

Meya ka yen dam kpuro
ya ñ kpě yu nùn wəra karin di.

¹⁸ Adama be ba Yinni Gusunə nasie,
ma ba ben yīiyəbu doke win durom сөө,
beya u kōsu,

¹⁹ u ka ben hunde wəra gəən di,
kpa ba n wasi baa gōru tà n dua ben tem сөө.

²⁰ Bese, Yinni Gusunən miya besen yīiyəbu wāa.
Wiya u koo sun somi kpa u sun kōsu nge tereru.

²¹ Besen gōru ga do win sō.

Sa maa nùn naane sāa win dēerarun sō.

²² Yinni Gusunə, a de wunen durom mu n wāa ka bese.
Domi wunə səra besen yīiyəbu wāa.

34

¹ Dafidi u tii gəsia wiiro Abimelekin wuswaa, yera durə
wi, u nùn gira win min di. Saa yera Dafidi u womu geni
kua u nē,

² na kon Yinni Gusunə siara saa baayere.

Meya nen nə ga ñ marimə na kun nùn təme.

³ Yinni Gusunə səra kon yēeri.

Bee wənwəndobu, i swaa dakio,
kpa i gōru dora.

⁴ I ka man Yinni Gusunə wəlle suo,
su win yīsiru beere wē sannu.

⁵ Na Yinni Gusunə soka, ma u man wurari,
u man yara nen berum kpuron di.

⁶ Be ba nùn wuswaa kisi, ba ra n nuku dobu məwa.
Ba ñ maa ben wuswaa wukirimə sekurun sō.

⁷ Yinni Gusunə u ra wənwəndon sokuru nə.
Meya u ra maa nùn yare nuku sankiranu kpuron di.

⁸ Win gərado u ra be ba nùn nasie kōsu,
kpa u bu yara karin di.

⁹ I na, i win durom denda kpa i wa nge me mu kpã.

Doo nãrugiiwa wi u kuku yeru kasu win mi.

¹⁰ Bɛɛ be i sãa wigibu, i nùn nasio.

Domi be ba nùn nasie, gãanu ku ra bu kãmie.

¹¹ Baa gbee suno kpemu ga ra gaso bie gu di.

Adama be ba Yinni Gusunɔ kasu,
gãa geenu kun bu sararimɔ.

¹² Bɛɛ nen bibu, i susima i no,

kpa n bɛɛ sãosi nge me i ko ka Yinni Gusunɔ nasia.

¹³ Wi u kã u wãaru di bõri yendu são,

kpa u tɛ,

¹⁴ u kãsan gerubu de, kpa u weesu deri.

¹⁵ U kãsa suurio, kpa u gea ko.

U alafia naa giro.

¹⁶ Gemgiba Yinni Gusunɔ u ra n nõni wẽɛ.

Meya u ra maa ben wuri swaa daki.

¹⁷ Yinni Gusunɔ u ra ka kãsan kowobu sanne,

kpa u de bu ben gari duari tem meni são.

¹⁸ Yinni Gusunɔ u ra gemgibun sokuru wure,

kpa u bu wuna ben wahala kpuron di.

¹⁹ U ra n ka be ba nuki sankire wãa,

kpa u be ba mwia kpana faaba ko.

²⁰ Kãsa dabina nu ra gemgii deeme,

adama Yinni Gusunɔwa u ra nùn wõre ye kpuron di.

²¹ Wiya u win wasin gbin gbinka kãsu.

U ñ derimɔ baa win kuku teeru tu kãsira.

²² Adama kãsa yà n tòn kãso deema, ya ra nùn gowa.

Meya u ra maa gemgiin yibereba seeyasie.

²³ Wiya u ra win sãm kowobun hunde wõre karin di.

Be ba maa nùn naane sãa ba ñ taare wasi.

35

¹ Dafidin womu.

Yinni Gusunɔ, be ba man wõrim wee,
a bu wõrio.

Be ba ka man sannamə, a ka bu sannə.

² A tere piibu ka bakaru suo,
kpa a na a man somi.

³ A wunen yaasa suo a be ba man nani sɔmɔ sɔsi,
kpa na n yɛ ma wuna a sãa nen faaba kowo.

⁴ A de be ba man kasu bu go bu sekuru wa.
A de be ba kɪ n kam ko bu biti soora
kpa bu biru wura.

⁵ A de ba n sãa nge yaka si woo ga ka doonə,
kpa Yinni Gusunən gɔrado u bu gira.

⁶ A de ben swaa yu wɔria,
kpa yam wɔkuru tu ye wukiri.
Kpa Yinni Gusunən gɔrado u bu naa swii.

⁷ Wee na n gãanu kue ba ka man suura beriamme.

⁸ A de bu kam ko subaru sɔɔ,
bu wɔri ben suura ye sɔɔ, bu gbi.

⁹ Kpa na n nuku dobu mɔ wunen sɔ Yinni Gusunə,
faaba ye a man kuan sɔ.

¹⁰ Kpa saa nen gɔru sɔɔn di, n nɛɛ,
goo sari wi u dam mɔ nge wunɛ.
Domi a nɛ wɔnwɔndo yara
saa wi u man dam keren nɔman di.

¹¹ Wee, wee kowobu ba seewa ba man gari manimɔ yi na
n yɛ.

¹² Nà n bu gea kua, kɔsa ba ra man kɔsie,
kpa bu man deri nɛ turo.

¹³ Adama sanam mɛ nen yiberɛ be, ba barə,
na saakin yaberu sebua nuku sankirarun sɔ.
Ma na tii tɔya mɔ ka nɔɔ bɔkuru.

Na ra n yiirewa na n kanaru mɔ,

¹⁴ na n sãa nge ben kpaasi, n kun mɛ nge ben mero bisi.
Na nuki sankire nge wi u win mero bia.

¹⁵ Adama be, ba ra mennewa bu nuku dobu ko,
sanam mɛ na sokura.

Womusu 35:16 43 Womusu 35:28

Ba ra mennewa nen biru bu ka man kōsa bwisikusi,
kpa ba n man yaa kasikimō baadomma.

¹⁶ Baa ka be ba ñ Gusunō yē ba man yēemōwa.

Ba man kōrusi, ba nōw dōnne gbam gbam.

¹⁷ Yinni, sere domma kaa n yeniba mēera.

A ku de bu man wōri,
domi ba sāawa nge gbee sina kpensu.

¹⁸ Wuna kon siara mi wunen tōmba mēne,
kpa n nun bēere wē tōn dabinun suunu sōw.

¹⁹ A ku de be ba sāa nen yibereba ba n man yēemō kam
sōw,

kpa be ba man tusa kam sōw ba n man wōmmō ka gōnibu.

²⁰ Domi ben gari gerubu kun do.

Kōsa ba ra n tōmbu manimō,
be ba wāa bōri yendu sōw tem mē sōw.

²¹ Ba ra n man nōw gēewa ba n mō, ba man wa.

²² Yinni Gusunō, wuna a ye kpuro waamō.

Yen sō, a ku nōw mari,
a ku maa ka man tonda.

²³ Gusunō, nen Yinni, a seewo a man siria.

A ka man yinō.

²⁴ Gusunō nen Yinni, a sāawa gemgii, a man sirio,

kpa bu ku raa maa nuku dobu ko nen sō,

²⁵ bu gere ben gōruō bu nē,

wee, ye ba kī, ya koora, ba man kamia.

²⁶ A de be, be ba nuku dobu mō nen wahalan sō,
be kpuro bu sekuru wa sannu sannu.

A de be, be ba man seesimō,
bu sekuru wa ta n kpā.

²⁷ Adama a de be ba nuku dobu mō nen taare sarirun sō
bu yēeri,

kpa ba n wunē Yinni Gusunō siaramō baadomma,
wunē, wi a kī nē, wunen sōm kowo na n wāa bōri yendu
sōw.

²⁸ Yinni, na kon wunen gem gari kpāra.

Kon maa nun tōma baadomma.

36

¹ Womu ge Dafidi Gusunōn sōm kowo u wom kowobun wirugii kua. U nēē,

² tōn kōso wi u ñ ka Gusunō yōn gari man sōkumō nen gōruō,

domi u ñ bwisikumō ma n weene u Gusunō nasia.

³ U win tii sue too.

Yen sōna u ñ win toraru wuramō,
kpa u tu tusi.

⁴ Win gari kpuro, weesa yi sāa.

U ku ra wure u gāanu ko ka laakari u sere gea ko.

⁵ Kōsa u ra n bwisikumō win kpin yerō.

Yen swaa sōra u ra n maa wāa.

U ku ra ye duka suuri.

⁶ Adama Yinni Gusunō, wunen durom mu wāawa sere ka wōllō.

Wunen bōrōkiniru ta maa sōsire sere ka guru winō.

⁷ Meya maa wunen gem mu kpā nge guu bakanu.

Wunen siribu bu duku nge nim wōkun bweru.

Yinni Gusunō, wuna a ra tōmbu ka yēē nōri,

⁸ domi wunen kīru ta kpā.

Wunen kasenun kōkōrōwa tōmba kuku yenu kasu.

⁹ A ra wunen durom yibie nge be ba di ba deba.

A ra bu nuku dobu wē nge be ba nim gem wa ba nōra.

¹⁰ Domi wuna a sāa wāarun nuuru.

Wunen yam bururam saabuwa sa ka wāarun asansi tubumō.

¹¹ A be ba nun yē durom kuo.

A bēn gōru ga dēere bōrōkiniru sōsio.

¹² A ku de tii suobu bu man naa turi,
kpa tōn kōsobu bu de n duka yakura.

¹³ Wee be ba kōsa mō, ba wōrukumō,
ma ba kpanē bu se.

37

¹ Dafidin womu.

A ku tii n̄wɪa ko t̄n k̄s̄obun s̄.

A ku ka k̄s̄an kowobu kin̄enu ko.

² Domi ba ra mundewa nge yaka gbebusu,
kpa bu yanda nge yaka bekusu.

³ A n Yinni Gusun̄ naane s̄a kpa a n gea m̄.
Nge m̄ya kaa n ka w̄a yeru m̄ tem m̄ s̄o,
kpa a n b̄ri ȳndu m̄.

⁴ A wunen nuku dobu kasuo Yinni Gusun̄n mi.
U koo maa nun w̄e ye wunen ḡru ga k̄i.

⁵ A Yinni Gusun̄ wunen w̄aru n̄mu s̄ndio,
a n n̄n naane s̄a.

Wiya u koo nun kpuro wunana.

⁶ U koo de wunen gem mu s̄s̄sira
nge s̄o wii w̄llun s̄o.

⁷ Wi u kp̄a u k̄sa kua ye u ḡru doke,
a ku tii n̄wɪa ko win s̄.

A n maari kpa a n Yinni Gusun̄ swaa daki.

⁸ A m̄ru derio, a nuku gbisibu yin̄o,
a ku tii n̄wɪa ko.

Ye kpurowa ya koo ra nun k̄sa koosia.

⁹ Domi ba koo t̄n k̄sobu kpeerasia,
adama be ba Yinni Gusun̄ naane s̄a,
bera ba ko n tem m̄ m̄.

¹⁰ N tie fiiko ye t̄n k̄s̄oba kun ko n maa ka w̄a.

Baa à n m̄era mi ba raa w̄a, a n̄ maa bu wasi.

¹¹ Adama be ba tii ȳ, ba koo tem m̄ tubi di,
kpa ba n ȳerim̄o gem gem alafia s̄o.

¹² T̄n k̄s̄oba gemgibu bwisiku k̄s̄unu koosim̄o,
ma ba bu wiru diirisim̄o.

¹³ Yinni u t̄n k̄so be ȳem̄o,
u ȳ ma t̄ra bu sisie.

¹⁴ T̄n k̄s̄oba ben takobi womam̄o,
ma ba ben t̄nnu berim̄o

bu ka sāarobu ka wənwəndobu hunde wuna,
kpa bu be ba gea m̀̀ go.

¹⁵ Adama ben takobi be, ba koo duwa ben tiin toronɔ,
kpa ben tɛnnu nu b̀̀akira.

¹⁶ G̃aa piimii ni gemgii u m̀̀,
nu tən k̃so dabinun dukia kere.

¹⁷ Domi ba koo tən k̃sobun dam kpeerasia,
adama Yinni Gusunɔ u ỹd gemgibun biruɔ.

¹⁸ Yinni Gusunɔ u ỹ
ye n koo taare sarirugibu deema ben w̃āaru s̃ɔɔ.
Ben yenu ga n̄ bansu m̀̀.

¹⁹ Ba n̄ sekuru wasi wahalan saa s̃ɔɔ.
Ba ko ba n maa deburu m̀̀ g̃ɔrun sanam.

²⁰ Adama tən k̃soba koo kam ko.
Yinni Gusunɔn yibereba ba ka yakasun w̃esu weene.
Ba koo yarinawa nge d̃ɔ wiisu.

²¹ Tən k̃sobu b̀̀ n b̀̀kura, ba ku ra wesie.
Adama gemgii u ra k̃ ka nuku tia.

²² Be Yinni Gusunɔ u domaru kua,
ba ko n tem m̃ m̀̀,
adama be u b̃rusi, beya ba koo kpeerasia.

²³ Yinni Gusunɔ u ra tən geo kpare win sanum s̃ɔɔ.
Ỹron swaa ra n̄n w̃ere.

²⁴ Û n sokura u w̃ruma, u ra sewa,
domi Yinni Gusunɔ u win n̄ma neni.

²⁵ Na raa s̃a bii, t̃ na bukura.
Na n̄ maa waare Gusunɔ u gemgii deri,
n̄ kun m̃ win bibu bu bara ko bu ka di.

²⁶ Baadomma u w̃em̃ ka nuku tia.
U n̄ be ba b̀̀kuram̃ yinarim̃.
Win bibu ba ra maa gabu arufaani kue.

²⁷ A k̃sa derio kpa a gea ko,
kpa wunen bibun bweseru ta n tem m̃ m̀̀ ka
baadommaɔ.

²⁸ Yinni Gusunɔ u gem k̃.

U ñ win tǎmbu derimǎ, u ra n bu kǎsu.

Adama ba koo tǎn kǎsobun bweseru kpeerasia.

²⁹ Gemgiba ko n tem me mǎ,

kpa ba n wǎa mi, ka baadommaǎ.

³⁰ Gemgiin nǎǎ, gari bwisigiya ga ra yare.

Win yara, gema ya ra maa gere.

³¹ Gusunǎn wooda ya ra n wǎa win gǎruǎ.

Win naasu kun maa sokuramǎ.

³² Tǎn kǎso u ra n gemgii sǎkiriammewa,

kpa u n swaa kasu u ka nǎn go.

³³ Adama Yinni Gusunǎ kun derimǎ u nǎn nǎma turi.

U ñ maa nǎn taare wǎemǎ siribun sanam.

³⁴ A n Yinni Gusunǎ yǎiyǎ kpa a n win swaa swǎi.

U koo nun wǎlle sua kpa a n ka tem me mǎ.

Kaa wa tǎn kǎsoba kpeerǎ.

³⁵ Na tǎn kǎsobu wa ka ben dam kpuro,

ba yeke nge dǎa kerigiru te ta kpare.

³⁶ Adama ben baa ya doona, wee ba ñ maa wǎa.

Na bu kasu, adama ba ñ waarǎ.

³⁷ A taare sarirugii mǎerio

kpa a n nǎn lasabu sǎa.

Domi wi u ra bǎri yendu kǎn bwesera kun kpeemǎ.

³⁸ Adama mem nǎǎ sarirugiba koo kam kowa kpuro,

kpa tǎn kǎsobun bweseru tu kpeera.

³⁹ Yinni Gusunǎwa u gemgibu faaba mǎ.

Wiya u ra bu bere nǎni swǎarun sanam.

⁴⁰ U bu somimǎ, u bu wǎramǎ tǎn kǎsobun nǎman di,
u bu faaba mǎ, domi win miya ba ben kuku yeru kasu.

38

¹ Dafidin womu ge u kua Gusunǎ u ka nǎn yaaya.

² Yinni Gusunǎ, a ku man seeyasia wunen mǎru sǎǎ.

A ku man so sanam me a mǎru besire.

³ Domi wunen sǎenu nu man girari,
ma wunen nǎmu ga man so ga sura.

⁴ Wunen m̄arun saabu, nen wasin gam sari mi n bwāa do.
Nen durum saabu na ñ maa dam gam m̄o.

⁵ Domi nen toranu kp̄ēa sere nu man gunum kera.
Nu s̄aa nge s̄omu bakanu ni nu man bunum kere.

⁶ Nen booboosu k̄ōsa sere su numia nen gari bakarun s̄o.

⁷ Na d̄ebara, na wasira sere na ñ maa dam m̄o.
Baadomma, na ra n s̄iim̄owa ka nuku sankiranu.

⁸ Domi barara nen wasi kpuro mwa.

Yin gam maa sari mi n bwāa do.

⁹ Na k̄asikirawa muku muku, na ñ maa dam gam m̄o.

Nen ḡōru ga burisine sere na weweenu m̄o.

¹⁰ Yinni, ye na k̄i kpuro, wuna a ȳē.

Nen weweenu kun maa nun berue.

¹¹ Nen ḡōru ga ñ s̄o s̄ēē, nen dam man doonarim̄o.

Wee nen n̄oni kun maa wāaru tere.

¹² Nen kpaasibu ka be ba man ȳē kpuro

ba man duki suurim̄o nen bararun s̄o.

Ma be ba maa wāa nen turuku,

ba tii m̄ena nenem.

¹³ Be ba kasu bu man go,

ba man ȳēri beriamme baadomma.

Be ba nen k̄ōsa kasu, ba man k̄ōsa siem̄o,

ba kasu bu man n̄oni w̄ōke.

¹⁴ Adama n̄e, na maariwa piti nge soso

wi u kun ḡāanu n̄ōm̄o,

u ñ maa ḡāanu gerum̄o.

¹⁵ M̄eya na s̄aa nge soso.

Na ñ bu ḡāanu wisa.

¹⁶ Yinni Gusun̄o, wun̄e s̄ōra nen ȳiyȳobu wāa.

Gusun̄o nen Yinni, a de a man wisi.

¹⁷ A ku de bu nuku dobu ko nen s̄o,
kpa bu man seesi sanam m̄e na sokuram̄o.

¹⁸ Wee na w̄orumaa d̄ō,
ma nen wahala ya man wāasi.

¹⁹ Na nen toranu tuuba m̄o.

Tora ni, nu man berum m̀.

²⁰ Wee nen yiberɛba ba bwāa do,

ba maa dam m̀.

Be ba man tusa kam sɔɔ, ba dabi.

²¹ Kōsa ba man kōsiemɔ, ye na bu gea kua.

Ba nen kōsa kasu yèn sɔ na ra n gea m̀.

²² Yinni Gusunɔ, a ku man deri.

Nen Yinni, a ku ka man tonda.

²³ A na fuuku a man yakia,

wuna a sāa nen faaba kowo.

39

¹ Dafidin womu ge u Yedutum, wom kowobun wirugii kua. U nɛɛ,

² na raa nɛɛ, kon nen sanu sanusu laakari ko kpa n ku durum ko nen gari gerubu sɔɔ.

Kon nen nɔɔ kpĩ sanam mɛ nuku kōsurugii wāa nen bɔkuɔ.

³ Na raa maari, na ñ gāanu gerua,

ma na deema n kua kam, domi nen nɔni swāaru ta sosiwa.

⁴ Nen laakari ya seewa.

Ye na bwisikumɔ ya man neni nge dɔɔ, ma na gerua na nɛɛ,

⁵ Yinni Gusunɔ, a man nen wāarun saka sɔɔsio kpa na n yɛ nge mɛ na ñ dam m̀.

⁶ N wee a nen tōru yīira ka wunen noman yasum, ma nen wāarun sanam kun gāanu tura wunen nɔni sɔɔ.

Ka geema tɔnu baawure koo doona nge woo tia,

⁷ ñ kun mɛ nge tiro.

Ye u m̀ kpuro kama.

U arumani mennamɔ, u ñ yɛ wara koo ye di.

⁸ Tɛ Yinni, mba na maa mara.

Nen yīiyɔbu wāa wunɛ sɔɔ.

⁹ A man yakio nen durum kpuron di.

A ku de gari bakasu su n man yaakoru m̀.

¹⁰ Kon mari, na ò gari gerumò,
domi wuna a dera ya koorá mɛ.

¹¹ A ku maa man wahala ko.
Na wasikiramò wunen nòm geran sɔ̃.

¹² A ra tɔnu gerusi
kpa a nùn sɛyasia win toranun sɔ̃.
Ye tɔnu u kī, yera a ra di nge kəkəbu.
Geema, tɔnu baawure u koo doonawa nge woo tia.

¹³ Yinni Gusunò, a nɛn kanaru nɔwò,
kpa a nɛn sokuru swaa daki.
A ku nɛn wuri atafiiru ko,
domi na sãawa sɔ̃ wunen mi nge nɛn sikadoba kpuro.

¹⁴ A man derio sɛɛ,
kpa n wom wa n sere sariru ko.

40

(*I maa mɛɛrio naasu 14-18, 70:2-6*)

¹ Dafidin womu ge u wom kowobun wirugii kua. U nɛɛ,

² na nɛn yīiyəbu doke Yinni Gusunòn mi.

Ma u man sīirema u nɛn nɔ̃ swaa daki.

³ U man gawa u yara saa kam kobun wərɔn di,
mi pətəkò wãa.

U nɛn naasu sɔ̃ndi kpee saara wəllò,
kpa n ka yōra dim dim.

⁴ Gusunò u dera na womu kpɔ̃ mɔ̃
ge na ka nùn siaramò.

Tɔn dabiru ta nua ma ta bɛrum kua,
ma ta ten naane doke Yinni Gusunò sɔ̃.

⁵ Doo nɔ̃rugiiwa wi u Yinni Gusunò naane sãa,
wi u ku ra gere u tii suobu ka wee kowobu swīi.

⁶ Gusunò nɛn Yinni, wunen sòm geenu
ka wunen himba ye a sun kua ya dabi.

Gusunò, a kpã, a ò saara mɔ̃.
Na kī n ye kpuro kpapa n tɔmbu nɔ̃sia.

Adama yen geera kpã sere na ñ kpẽ n ye saari.

⁷ A ñ yãkuru kī, ñ kun mē kēru.

A ñ yãku dɔɔ mwaararugiru bikie,
ñ kun mē torarugiru.

Adama a nen swasu karia.

⁸ Ma na nɛɛ, nɛ wee,
nge mē ba nen gari yorua woodan tireru sɔɔ.

⁹ Gusunɔ nen Yinni, na kī n wunen kīru ko.
Wunen wooda ya wãa nen gɔruɔ.

¹⁰ Tɔn wɔrun suunu sɔɔ,
na ra wunen faaban labaari gea kpare.

Yinni Gusunɔ, a yẽ ma na ku ra nen nɔɔ mari.

¹¹ Na ñ wunen faaban gari berua nen gɔruɔ.

Na wunen naane ka wunen somiru tambu nɔɔsia.

Na tɔn wɔru guna wunen tɔn geeru

ka wunen bɔrɔkiniru sɔɔsi.

¹² Yinni Gusunɔ, a ku de n wunen wɔnwɔndu bia.

A de wunen tɔn geeru ka wunen bɔrɔkiniru
tu man kɔsu saa kpuro sɔɔ.

¹³ Domi kɔsa ye ya man sikerene ya ñ garirɔ.

Nen kom kɔsum kpuro man girari,

mu ñ waabu wã.

Mu nen wirun seri dabiru kere.

Na mwia kpana.

¹⁴ Yinni Gusunɔ, a man wɔro,

a na fuuku a man faaba ko.

¹⁵ A de be ba kasu bu man hunde wuna
bu seku bakarua.

A de be ba nuku dobu mɔ nen wahalan sɔ
bu biru wura kpa bu sekuru di.

¹⁶ A de be ba man yaakoru mɔ
ba n wãa desirun biti sɔɔ.

¹⁷ Adama a de be ba nun kasu

ba n nuku dobu mɔ.

Kpa be ba wunen faaba wura

ba n yēerimō wunen sō.

Kpa ba n gerumō ma Yinni Gusunōwa kpāaru bo.

¹⁸ Adama ne sāarowa, na ñ gāanu mō.

Ka me, Yinni u man yaaye.

Nen Yinni, wune wi a ra man somi kpa a man wōra,
a ku te.

41

¹ Womu ge Dafidi u wom kowobun wirugii kua. U nee,

² doo nōrugiiwa wi u ra sāaron bwisikunu ko.

Ù n wāa wahala sō, Yinni Gusunō u koo nùn yara.

³ Yinni Gusunō u koo nùn kōsu,

kpa u n win wāaru neni.

Me ya u ko n nuku dobu mō win wāaru sō.

U ñ maa derimō u wōri win yibereban nōmaō.

⁴ Yinni Gusunōwa u koo nùn kōsu

kpa u nùn nōri sanam me u barō u kpī.

⁵ Wee, na gerumō na mō,

Yinni Gusunō, a nen wōnwōndu waawo,

a nen hunde bekio.

Domi na nun torari.

⁶ Nuku kōsurun sō, nen yibereba ba mō,

saa yerà kon gbi.

Kpa bu wa bu nen yīsiru duari.

⁷ Goo ù n na nen mi, weesa yēro u ra man kue,

kpa u nen gari gura u ka da u nen kōsa gere tōwō.

⁸ Nen yibereba kpuro ba gunnu gunnu gari mō.

Ba man kōsa bwisikusimō.

⁹ Domi ba mō, wahala ye, ya man neni gem ka tia.

Ne wee na kpī, n ñ koorō n maa se.

¹⁰ Nen bōrō kīnasi, ka wì sa wāa sannu bōri yendu sō,

na maa nùn naane sāa, ma sa dimō sannu,

wiya u kua nen yibere.

¹¹ Yen sō, Yinni Gusunō, a nen wōnwōndu waawo,

a man wōro, kpa n bu kua ye n weene n bu kua.

¹² Nɛn yiberɛ ù kun man kamie,
saa ye sɔra kon gia ma a man kɪ.

¹³ A man kɔsu nɛn mɛm nɔɔbun sɔ.
Ma a dera na wɔa wunen mi sere ka baadommaɔ.

¹⁴ Na Gusunɔ Isireliban Yinni siara.
U ko n wɔawa sere ka baadommaɔ. Ami.

WOMUSUN BɔNU YIRUSE

42

¹ Koren bibun womu ge ba wom kowobun wirugii kua.
Ge wee.

² Nge mɛ nim nɔru ga ra de nɛmu ga n daarun nim kasu,
nge mɛya nɛn gɔru ga nun kasu Yinni Gusunɔ.

³ Nɛn gɔru ga wunen bɛkɛ barɔ, Yinni Gusunɔ, wunɛ wi a
wɔa.

Saa yerà na kon tii sɔɔsi wunen wuswaaɔ Yinni.

⁴ Nɛn nɔni yɪresu su kua nɛn nim nɔruram wɔkuru ka sɔɔ
sɔɔ,

sanam mɛ ba man bikiamɔ ba mɔ,
mana Gusunɔ nɛn Yinni u wɔa.

⁵ Nɛn tororu ta ra karewa nà n yaaya
sanam mɛ tɔn dabiru ta ra n man sikerɛɛ,
na n tu gbiiye su ka da Gusunɔn sɔa yerɔ,
sa n nuku dobu mɔ, sa n Gusunɔ siaramɔ sannu.

⁶ Mban sɔna ko na n nuki sankire, kpa na n weeweenu mɔ.
Na ko n nɛn yɪiyɔbu doke Gusunɔ nɛn Yinnin mi,
kpa n maa nùn siara.

Domi u sɔawa nɛn Yinni ka nɛn Faaba kowo.

⁷ Nɛn Yinni, na nuki sankire.

Yen sɔna na nun yaayamɔ saa Yuudenin daarun di,
ka guu te ba mɔ Hɛɛmɔɔn di
ka guu te ba mɔ Miseaan di.

⁸ Wuna a ra de daarun nim mu kukiri,
kpa nim kureru tu se tu garu sua,
kpa ni kpuro nu man wukiri.

⁹ A man wunen kīru sōsio sōō sōō,
wōkuru kpa na n womusu m̀, na n nun tōmama,
na n nun kanamō wunε wi a man wāaru wē.

¹⁰ Gusunō, nen Yinni, a sāawa nen kpee saara.

Mban sōna a man duari.

Mban sōna kaa de nen yiberēba ba n man dam dōremō
kpa na n nuki sankire.

¹¹ Nen kukunu besikiramō sanam mε ba man nōni sōōmō,
ba man wōmmō, ba gerumō ba m̀, mana Gusunō nen
Yinni wi.

¹² Mban sōna na kon nuki sankire.

Mban sōna ko na n weeweenu m̀ nen gōruō.

Nε, kon nen naanε dokewa wunε sōō,
kpa n nun siara kpaam.

Domi a sāawa nen Yinni ka nen Faaba kowo.

43

¹ A man gem wēeyō Gusunō nen Yinni.

A ka man yinō be ba n nun nasien wuswaaō.

A man yakio wee kowobu ka tən kōsobun min di.

² Gusunō, wunε wi a man kōsu, mban sōna a man yinamō.

Mban sōna kaa de nen yiberēba ba n man dam dōremō
kpa na n nuki sankire.

³ A de wunen yam bururam ka wunen bōrōkinira n man
kpare.

A ka man doo sere wunen guu dēera ten mi, mi a wāa,

⁴ kpa n da wunen yāku yerō.

Gusunō, wunε wì sōō na nuku dobu mō,

kon nun siara ka womusu, ka mōrōku.

Gusunō, wuna a sāa nen Yinni.

⁵ Mban sōna na kon nuki sankire,

kpa na n weeweenu m̀ nen gōruō.

Na kon nen naanε dokewa wunε sōō,

kpa n wure n nun siara.

A sāawa nen Yinni ka nen Faaba kowo.

44

¹ Womu ge Koren bibu ba wom kowobun wirugii kua.
Ge wee.

² Gusunə, sa nua ka bəsen tiin swaa
wunen sɔma ye a kua bəsen baababan waati.
Bera ba sun ye sɔɔwa.

³ Ka wunen tiin nɔma a bwese tukunu gira.
A bwese ni so nu yarina,
ma a bəsen baababa swii nin waa yenə.

⁴ Bəsen baaba be, ba bwese nin tem mwa.
N n̄ mɔ yèn sɔ ba takobi mɔ,
n n̄ maa mɔ yèn sɔ ba dam mɔ,
adama yèn sɔ a bu kīwa ma a waa ka be,
ma a bu yara ka wunen nɔmu.

⁵ Gusunə, wuna a sãa nen sina boko.
A wunen tɔmbu nasara wɛɛyɔ.

⁶ Ka wunen dama sa ko bəsen yiberɛba suriri.
Ka wunen yīsira sa ko bu suni.

⁷ Domi na yɛ ma n n̄ nen tendu,
n̄ kun mɛ nen takobi ya koo man faaba ko.

⁸ Wuna kaa sun wɔra bəsen yiberɛban nɔman di.
Kpa a be ba sun tusa burisina.

⁹ Sa ko n woo kanamɔ tɔru baatere wunen sɔ,
sa n nun siaramɔ sere ka baadommaɔ.

¹⁰ Ka mɛ, wee a sun yina, a sun sekuru doke,
a ku ra n maa ka bəsen tabu kowobu waa b̄a n tabu yariɔ.

¹¹ A dera sa biruku yira wurɔ bəsen yiberɛban wuswaaɔ,
be, be ba sun tusa ba bəsen yānu guramɔ.

¹² A sun bəri ben nɔmaɔ nge mɛ ba ra arari yāaru nɔmu
berie.

Ma a dera sa yarina, sa yabi bwese tukunu sɔɔ.

¹³ A bɛɛ, wunen tɔmbu dɔramɔ gobi sari,
a n̄ maa sun garisi gāa geenu.

¹⁴ Wee a sun sekuru doke bəsen berusebun wuswaaɔ,

¹⁵ be, be ba sun sikerene, ba sun yēemə, ba sun yaakoru m̀.

A dera bwese tukunu nu sun womu dokemə,
ma nu sun wii gimanu koosimə ka yaakoru.

¹⁶ Wee sere ka tē, seku te, ta ra n man m̀wa,
kpa na n nen wuswaa wukiri

¹⁷ yèn s̄ nen yiberē u man wəri, u wəmmə
u man n̄ə kuurimə.

¹⁸ Yeniba kpurowa ya ra sun deemē.

Ka mē, sa n̄ nun duari,
sa n̄ maa wunen arukawani kusie.

¹⁹ Besen ḡru ga n̄ siire wunen min di,
sa n̄ maa gere wunen swaan di.

²⁰ Adama ka mē, a sun kəsuka ḡbaburə demakunun w̄a
yerə.

Ma a sun yam w̄kuru wukiri.

²¹ Gusunə, s̄ n̄ daa wunen ȳsiru duari,
ma sa da sa būnu ganu s̄amə,

²² a n̄ kaa tubu, wunē wi a t̄n̄un ḡrun gari yē?

²³ Adama wunen s̄na ba sun goomə bururu ka yoka,
ba sun m̄era nge ȳa ni ba ka d̄ə bu go.

²⁴ A dom yando Yinni! Mban s̄na a do.

A dom yando. A ku sun yina sere ka baadommaə.

²⁵ Mban s̄na a wunen wuswaa berumə.

Mban s̄na a n̄ besen w̄nw̄ndu m̀.

A n̄ wa nge mē ba sun taare?

²⁶ Domi sa nuki sankire. Sa kp̄i tua s̄ə.

²⁷ A seewo a sun somi.

A sun w̄ro wunen durom bakam s̄.

45

¹ K̄irun womu ge Koren bibu ba wom kowobun wirugii
kua. Ge wee.

² Nen ḡru ga bwisiku duronu yiba sere nu yarimə.

Na womu geni m̀ sunən s̄.

Nen yara ya sãa nge yoro geon yorutia.

³ Wuna a buram bo tøn bibun suunu sãw.

Wunen gari yi durom yiba.

Yen sãna a Gusunøn domaru mɔ sere ka baadommaɔ.

⁴ Tabu kowo damgii, a wunen takobi bekio,

wuna a yiiko ka bæere baka mɔ.

⁵ Ka wunen sinandun dam,

a wunen tabu keke yɔwɔ a da a nasara sua,

kpa a gem sanna ka daa duudwia ka gean kobu,

kpa a sɔm maamaakiginu ko ka wunen nɔm geun dam.

⁶ Wunen sɛenu nu nɔw do,

nu koo wunen yiberɛba sɔku,

kpa tɔmbu bu wɔruku wunen wuswaaɔ.

⁷ Gusunɔ, ba wunen bandu swii sere ka baadommaɔ.

Gema a ka wunen bandu neni.

⁸ A gea kii, ma a kɔsa tusa.

Yen sãna Gusunɔ wi u sãa wunen Yinni, u nun gɔsa.

U maa nun nuku dobu wɛ ye u ka nun aye bæeregiru wɛ

te ta wunen kpaasibugiru kpãaru kere.

⁹ Wunen yãnu nu turare numɔ

ye ba ra soku miru ka aloesi ka kasi.

Ba mɔrɔkunɔ soomɔ a ka nuku dobu wa

wunen sina gbaburɔ te ba suunu donnu mani mani.

¹⁰ Sina bii wɔndiaba ba sãa wunen kurɔ kpa sãkobu.

Kurɔ kpao u yɔ wunen nɔm geuɔ u wura sebua ye ya na

Ofirin di.

¹¹ A swaa dakio, bii kurɔbu a nen gari nɔ,

kpa a yi bwisiku.

A wunen tɔmbu duario ka wunen baan yenugibu.

¹² Wunen buram mu ka sina boko naawa gem gem.

A nùn bæere wɛeyɔ yèn sɔ u sãa wunen yinni.

¹³ Tirin tɔmbu be ba bwesenu kpuro arumani kere,

ba koo ka nun dukia bwese bweseka naawa

bu ka wunen kii geeru kasu.

¹⁴ Sina bii wǎndia kurǎ kpao wi, u wǎa sina kpaarǎ,
u yǎnu sebua ni ba buraru koosi ka wuraba.

¹⁵ Ba ka nùn da sunǎn mi ka win yǎa bura nǎnigii ni,
ma win kurǎ kpa a sǎkoba nùn swii.

¹⁶ Ba bu duusia sina kpaarǎ ka nuku dobu ka yǎeribu.

¹⁷ Sina boko, wunen biba koo wunen baababan tubi di,
kpa bu bandu di tem kpuro sǎa.

¹⁸ Nen womu geni, ga koo de bu wunen yǎsiru yaaya tǎru
baatere,
kpa bwesenu kpuro nu nun siara sere ka baadommaa.

46

¹ Womu ge Koren bibu ba wom kowobun wirugii kua.

Ba gu kuawa ka gǎru yǎka. Ba nǎe,

² Gusunǎwa u sǎa besen kuku yee naanǎgiru
ka besen tǎsi yeru.

Baa nuku sankiranu sǎa,
u ra n sǎaru sǎawa u ka tǎnu somi.

³ Yen sǎna sa ñ berum mǎ sanam mǎ tem mu yǎirimǎ,
ñ kun mǎ sanam mǎ guunu diirimǎ nim wǎkun sǎawǎ.

⁴ Sa ñ nande sanam mǎ nim wǎkun nim kurenu nu wǎki
nu yaka mǎ
sanam mǎ nu guunu yǎirimǎ.

⁵ Daaruu gara wǎa tǎn nim mu ka nuku dobu naama
Wǎrukoon wǎa yerǎ,

dii dǎera ten mi, mi wi, Gusunǎ u wǎa.

⁶ Gusunǎ u wǎa te sǎa, yen sǎna ta ñ wǎrumǎ.

Gusunǎ u ra tu gabewa saa buru buru yellun di.

⁷ Bwesenu nu burisine, ma bannu wǎrukumǎ.

Gusunǎ u gbǎra, ma tem mu yanda.

⁸ Gusunǎ wǎllu ka tem Yinni u ka sun wǎa.

Yakǎbun Yinni, u sǎawa besen kuku yee naanǎgiru.

⁹ I na i wa ye Yinni Gusunǎ u kua.

U sǎm maamaakiginu kua handunia sǎa.

¹⁰ U tabu kpeesia yen goonu nǎe ye sǎa.

U tennu ka yaasi bəəka,

ma u tabu keke yi dumi gawe dɔɔ mɛni.

¹¹ U nɛɛ, i yɔro, kpa i gia ma wiya Gusunɔ.

U bandu dii bwesenu kpuro sɔɔ, ka tem kpuro sɔɔ.

¹² Gusunɔ wəllu ka tem Yinni u ka sun wāa.

Wi, Yakəbun Yinni u sāawa besen kuku yee naanɛgiru.

47

¹ Womu ge Koren bibu ba wom kowobun wirugii kua.
Ge wee.

² Bɛɛ handunian bwesenu, i taki koowo,
kpa i kuuki ko ka nuku dobu Yinni Gusunɔn mi.

³ Domi u sāawa Yinni Wərukoo wi u nanum mɔ.

U sāawa sina boko tem kpuro sɔɔ,

⁴ wi u ra de su bwesenu ganu tɛɛsi,

kpa sa n nu taare.

⁵ Wiya u sun besen tem gɔsia, ma sa yen woo kanamɔ,
bɛsɛ Yakəbun bweseru te wi, Yinni u kɪ.

⁶ Gusunɔ u yɔmɔ Siɔniɔ, ma ba nasaran taki mɔ.

U gbia u dɔɔ, ma ba kəba soomɔ.

⁷ I Gusunɔ womu kuo, i Gusunɔ womu kuo.
I Yinni, sina boko siaro ka womu.

⁸ Domi wiya u sāa handunia kpuron sunɔ.

I nùn womu kuo.

⁹ Wiya u bandu dii bwesenu kpuro sɔɔ,

ma u sɔ win sina gɔni dɛɛra sɔɔ.

¹⁰ Bwese tukunun sina biba mennamɔ ka Gusunɔ
Aburhamun Yinnin tɔmbu.

Domi wiya u ka be ba tem kɔsu wāa.

Wiya u kpuro kere.

48

¹ Womu ge Koren bibu ba kua. Ge wee.

² Yinni Gusunɔ, a kpā,

yen sɔna n weenɛ bu nun tɔma baama,

wunen wuuə ka wunen guu dɛera ten wəllə te ba m̀ Siəni.

³ Ta yǝ buram buram təna.

Wi u tu mɛera kpa u n nuku dobu m̀ ten buram sǝ.

Guu ten sǝə yɛsan nəm geu gia, sina bokon sina kpaara mi.

⁴ Yinni Gusunə, wunen sina kpaaru sǝə,

a ra sun sǝəsiwa ma a sǝa besen kuku yeru ka gem.

⁵ Domi wee, sinambu ba menna,

ba nǝə tia kua bu ka Siəni wəri.

⁶⁻⁷ Adama ye ba nun wa,

miya berum bu mwa, ba wurura nge tən kuro

wi marubun wahala ya nenua sanam mɛ u yiire.

Yera ba nanda ba duki sua.

⁸ Ba fukura ba wəruka nge goo nimkuu ge sǝə yari yerun woo ga fuka.

⁹ Ye sa nǝəmə ba gerumə, sa ye wa Gusunə, wəllu ka tem Yinnin wuuə.

Sa ye wa Gusunə besen Yinnin wuuə.

Wiya u koo de wuu ge, ga n wǝa sere ka baadommaə.

¹⁰ Gusunə, sa wunen durom bwisikunu m̀ wunen sǝa yee ten mi.

¹¹ Nge mɛ a yīsiru yara,

nge mɛya ba koo nun təma handunian goonu nne sǝə.

Domi a ra təmbu kpare gem sǝə.

¹² Be ba wǝa Siənin guurə, ba nuku dobu m̀.

Yudan təmbu ba yɛerimə wunen siri bi a kuan sǝ.

¹³ I sīiyə i ka Siəni sikerena.

I yen kōsu yenu gario.

¹⁴ I yen gbāra te mɛerio,

kpa i yen sina kpaanu mɛeri

i ra ka bɛen bibu yen faagi kua,

¹⁵ i nɛɛ, Yinni Gusunəwa u sǝa besen Yinni

sere ka baadommaə.

Wiya u koo maa sun kpara sere ka besen gəən tǝrə.

49

¹ Womu ge Koren bibu ba wom kowobun wirugii kua.
Ge wee.

² Bεε bwesenu kpuro, i swaa dakio i nɔ.

Bεε handuniagibu, i swaa tem kpīiyɔ i nɔ.

³ Damgibu ka bwεεbwεεbu, i swaa dakio i nɔ.

Sāarobu ka gobigibu, i swaa tem kpīiyɔ i nɔ.

⁴ Na kon gari bwisigii gere.

Nen bwisikunu nu maa asansi mɔ.

⁵ Na bwisigibun mɔnnu swaa daki,

na kon maa bεε nu tubusia ka mɔrɔku.

⁶ Mban sɔna kon berum ko wahalan saa sɔɔ.

Mban sɔna kon berum ko sanam mε nen yiberεba ba man
sikerene nuku kɔsurun sɔ.

⁷ Ba ben dukia naane s̄a.

Ma ba tii sue dukia yen kp̄aarun s̄ɔ.

⁸ Adama ben goo kun kp̄ε u win winsim hunde yakia,

kpa u Gusunɔ yen kɔsiaru w̄ε.

⁹ Domi hunden yakiabu ḡāa bakana, bu ñ nɔru mɔ.

Yen s̄ɔna n ñ koorɔ bu kp̄i bu ye ko,

¹⁰ n ñ maa koorɔ ba n w̄āa sere ka baadommaɔ.

Ba ñ kp̄ε bu gɔɔ yina.

¹¹ Domi sa waamɔ ma bwisigibu ka gari bakasu kpurowa
ba gbimɔ.

Ma ba ben dukia derimɔ gabu bu gura.

¹² Mɛya be ba ȳisuru yara ba ra n bwisika

ma ben yenusu ko n w̄āawa sere ka baadommaɔ.

Ben w̄āa yenu kun maa kam mɔ.

¹³ Adama tɔnu wi u bεεre mɔ u ku ra te.

U s̄āawa nge yeε yi ba ra sakiri.

¹⁴ Nge mɛya ben are s̄āa,

be ka be ba bu sw̄ii ba ben gari swaa daki.

¹⁵ Ba ra bu surewa ḡəriɔ nge ȳāa ḡɔɔ ge ba sure wɔru sɔɔ,
kpa gɔɔ u bu di.

N sosi, tən dəeroba koo bu taaku, kpa ben beere yu kpe,
kpa gəribun wāa yeru tu ko ben yenu.

¹⁶ Adama Gusunə u koo nen hunde wəra saa gəribun wāa
yerun di.

Domi u koo man kōsu.

¹⁷ Yen sō, a ku nanda tōnu ù n dukia guramə,
ma win yenun arumani ya sosimə.

¹⁸ A n yē ma u n ka yen gaa dāo gəriə,
ba n maa ka nùn yen gaa sikumə.

¹⁹ U ko n nuku dobu mə win wāaru səo,
kpa ba n nùn siaramə nuku doo bi u mən sō.

²⁰ Adama yen kəkəro, u koo win baababa deemawa gəriə.
Be, ba n maa handunian yam bururam wasi.

²¹ Tōnu wi ba beere wēemə, ma u n bwisi mə,
u sāawa nge yee yi ba mwēerima bu sakiri.

50

¹ Asafun womu. Ge wee.

Yinni Gusunə u gari mə, u handuniagibu soku
be ba wāa sōo yari yerə n ka da sōo duu yerə.

² Gusunə u kurama saa Siəni wuu burə gen min di ka yam
bururam.

³ Besen Yinni u wee wi, wi u ku ra mari.
Win wuswaaə dāo boko sōrua,
ma guru woo bəkə ga ka nùn sikerene.

⁴ U nəogiru sue wəllə ka temə u ka win təmbu siri.

⁵ U mə, i man nen təmbu mennama be ba man naane sāa,
be, be ba ka man arukawani bəkua
ma ba ye sire ka yākuru.

⁶ Wəllu kpuro ta koo win gem gari kpara.
Domi wiya u sāa siri kowo.

⁷ Yinni Gusunə u nee,
i swaa dakio beə nen təmbu Isireliba.
Na kon beə sō ma nena na sāa beən Yinni.

⁸ N n beən yākunun sō na beə gerusimə.

Domi na ra been yāku dōo mwaararuginu mwe
baadomma.

⁹ Na n̄ maa naa kinenu mwaamō been yenuō,
n̄ kun me boo kinenu been boo gōsō.

¹⁰ Domi nena na gbeeku ye kpurowa mo
ka yi yi wāa guunō dabi dabinu.

¹¹ Na gunō si su wāa guunō kpurowa yē
ka maa ye yi yi wāa yakasō.
Yi maa sāawa negii.

¹² N̄ n̄ gōrun na ta man m̄, n̄ n̄ wunε kon sō.
Domi nena na handunia mō ka ye ya wāa ye sō kpurowa.

¹³ I tamaa kon naa kinenu yaa temwa?
I tamaa boo kinenu yema kon nō?

¹⁴ Ye n buram bo, yera i ne Gusunō been Yinni siara.
Kpa i been nō mweenu yibia ni i man kua.

¹⁵ A man sokuo sanam me a nuki sankire.
Saa ye sō, kon nun wurari, kpa a man beere wē.

¹⁶ Adama Gusunō u kōsan kowo sōmō u m̄,
mban sōna a nen woodaba siamō ma a nen arukawanin
gari gerumō,

¹⁷ wunε wi a ku ra sōsiru k̄,
ma a nen gere atafiiru s̄a.

¹⁸ À n̄ gbenō wa, a ra ka n̄n̄ nō tia ko,
a ra n̄ wāa ka sakara kowobu.

¹⁹ Wunen nō ga ra n̄ kōsa yibawa,
wunen yara ya weesu sekumō.

²⁰ Mi a sina kpurowa, wunen winsimwa a ra n̄ wīimō,
kpa a n̄ wunen mero bisin kōsa gerumō.

²¹ Yeniba kpurowa a kua, ma na maari.
Domi a tamaa na sāawa nge wunε.

Adama kon nun taare wē
kpa n̄ kpurowa terasia wunen wuswaaō.

²² I laakari koowo, kpa i swaa daki i nō
beε be i ne Gusunō duari.

Ma n kun mɛ, kon bɛɛ sɛre n yaaku.
 Goo kun maa kpɛ u bɛɛ wɔra.
 23 Wɪn yākuru ta s̄a siarabu,
 yērowa u man bɛɛɛ wɛɛmɔ.
 Wi u maa win tii nɛni dee dee
 yērowa u koo nen faaba wa.

51

1-2 Ye Dafidi u ka Bati Seba kpuna u kpa, Gusunɔn sɔmɔ
 Natani u da win mi. Yen biruwa Dafidi u wom kowobun
 wirugii womu geni kua. Ge wee.

3 Gusunɔ, a man durum kuo wunen kīi geerun s̄ɔ.

A nen toraru wunɔ wunen wɔnwɔndun s̄ɔ.

4 A man woburuo s̄a s̄a kpa a nen kom k̄sum w̄ka.

A nen durum wunɔ kpa n s̄ara.

5 Domi na nen toraru wura,
 nen durum ya maa man bitani m̄ baadomma.

6 Wunɛ turowa na torari,
 na maa kua ye ya ñ nun dore.

Yen s̄ɔ, a gem mɔ ye a ka man taarɛ wɛ.

Wunen siribu bu dende.

7 N wee, kom k̄sum s̄ɔra ba man mara.

Nen mero wi u maa nen gura sua, win tii u s̄awa
 durumgii.

8 Adama gema a bikiamɔ ḡɔruɔ.

Ñ n men na, a de wunen bwisi yi n man w̄asi.

9 A man dɛerasiabun wororu * koosio kpa n dɛera.

A man woburuo kpa n burura n wɛsu kera.

10 A man nuku dobu wɛɛyɔ kpa na n dɛsinu karamɔ.

Baa mɛ a nen ḡma dwiiyasias, kon kpam yɛeri.

11 A ku nen durum mɛeri,

* 51:9 wororu - Yuuba bà n dɛerasiabun wororu m̄, ba ra d̄a
 kiku ge ba m̄ is̄ɔpu wasiwa dɛerasiabun nim s̄ɔ kpa bu
 ka gu durumgii yɛka.

a nen kom kōsum kpuro woko.

¹² Gusunɔ, a man gōru wēeyɔ ge ga dɛere,
kpa a man hunde kpa wē ye ya koo yōra sim sim.

¹³ A ku man gira wunen bōkun di,
a ku maa man wunen Hunde Dɛero mwaari.

¹⁴ A kpam man wunen faaban nuku dobu wēeyɔ,
kpa kī geeru tu nen hunde dam kē.

¹⁵ Sanam meya kon durumgibu wunen swaa sōosi,
be, be ba nun torari,
kpa bu wurama wunen mi.

¹⁶ Gusunɔ, wunɛ wi a man faaba kua,
a ku maa man goon yem bikia.
Ko na n wunen gem mɛ a man wē takaru mɔ.

¹⁷ Yinni Gusunɔ, a nen nɔ wukio
kpa gu nun siara bu nɔ yam kpuro.

¹⁸ À n daa yāku dō mwaararugiru kī,
na n daa nun tu kue.
Adama a ñ yākunu kī.

¹⁹ Yāku te ta nun wēre,
teya gōru ge ga tii kawa.
Gusunɔ, a ñ tambu yinamɔ
be ba tuuba kua ka tii kawabu.

²⁰ A de a ka Siɔni nɔnu geu mɛeri kpa a ye gea kua,
kpa a Yerusalemun gbāraru seeya.

²¹ Sanam meya kaa yākunu mwa ni a bikia.
Niya yāku dō mwaararuginu.
Kpa bu naa kinenu go wunen yāku yerɔ.

52

¹ Dafidin womu ge u wom kowobun wirugii kua. ² U gu
kuawa sanam mɛ Dɔɛgu Edɔmu u na Sɔɔlun mi u ka nùn
sō ma Dafidi u da Akimelekin mi. Womu ge wee.

³ Tabu durɔ, mban sōna a tii siaramɔ kōsa ye a mɔn sō.

A n yē ma Gusunən durom mu ko n wāa sere ka
baadommaə.

⁴ Kōsa tənawa wunen yara ya ra n gerumə.

Ya sāawa nge wobu te ta nəo do, murafiti wune,

⁵ a ra kōsa kā n kere gea,

kpa a n weesu kī n kere gem.

⁶ Gari kōsiya yi ra n yiba wunen nəəwə

kpa a n wāa keetan swεε səo.

⁷ Yen sō, a n yē ma Gusunə u koo nun sura sere ka
baadommaə.

U koo nun gawa u yara saa wunen kuu bekurugirun di,

kpa u nun wuna wasobun suunu sən di.

⁸ Be ba Gusunə naane sāa, ba koo nun wa,

kpa bitu bu mwa bu nun yēε bu nεε,

⁹ durə winiwa u yina Gusunə u nùn kōsu,

ma u win naane doke win dukia səo,

u tii kōsu win bwisi səo.

¹⁰ Nε, na wāawa Yinni Gusunən sāa yero

nge olifin dāa beku te ta kpare, ta wēsu sāa.

Na win durom naane sāa sere ka baadommaə.

¹¹ Na kon nùn siarawa sere ka baadommaə, domi u kua.

Wi səora kon nen yīiyəbu doke be ba nùn naane sāan
suunu səo

yèn sō u sāa tən geo.

53

(*I* maa mεerio 14)

¹ Dafidin womu ge u wom kowobun wirugii kua ka
gaasiraru. Ge wee.

² Wee nge mε gari bakasu su sāa.

Su ra nεε, Gusunə sari.

Su sankire. Su kom kōsum mə.

Sin gagu sari ge ga gea mə.

³ Yinni Gusunə u təmbu mεerima saa wəllun di,

u ka wa goo ù n wāa u bwisi mə,

u ka wa goo ù n wāa u nùn sāamə.

⁴ Adama u wa be kpurowa ba k̄õre.

Be kpurowa ba sankire.

Be kpurowa ba k̄õsa m̄.

Baa ben turo kun gea m̄.

⁵ Ye u wa me, yera u tii bikia u nee,

k̄õsan kowo be, ba ñ ȳeru m̄?

Wee ba nen t̄ambu gbenim̄.

Ben goo kun man s̄am̄.

⁶ Yen s̄õ, ba koo nanda bu diiri

sanam me ḡã berumginu sari.

Be ba ka nun tabu m̄,

Gusun̄ u koo ben kukunu yarinasia.

Ba koo sekuru wa ȳen s̄õ u bu yina.

⁷ Yinni Gusun̄, na nun kanam̄

a de faaba kowo goo u yari Sīnin di

u Isireliba, Yak̄obun bweseru yara desirun di,

kpa ba n w̄ã b̄ari ȳendu s̄õ.

À n kua me, anna a nuku dobu wa bi ba koo ko mi.

54

¹ Dafidin womu ge u wom kowobun wirugii kua ka m̄r̄oku ² sanam me Sifugibu ba na S̄õlun mi bu ka n̄n s̄õ ma Dafidi u kukua ben tem̄. Ge wee.

³ Gusun̄, a man faaba koowo wunen ȳisirun s̄õ.

A de a man siria ka wunen dam bakam.

⁴ Yinni Gusun̄, a swaa tem k̄p̄iȳõ kpa a nen kanaru n̄.

⁵ Domi t̄on tukobu ba man seesi.

T̄on k̄õsobu ba kasu bu man go.

Ben bwisikunu s̄õ, ba nee, wune Gusun̄ a sari.

⁶ Adama nen mi, wuna a s̄ã nen faaba kowo.

Be ba ka man ȳõ, bera a maa ka ȳõ.

⁷ A nen yibereba k̄õsa k̄õsio.

A man b̄r̄akiniru s̄õsio, a bu go.

⁸ Kon nun ȳakunu kua ka nuku tia.

Kon womu ko ka wunen yĩsiru n nun tōma,
domi a sãa tən geo.

⁹ Wuna a ra man nuku sankiraru wunari,
kpa na n nuku dobu mō nā n nen yiberēba wa.

55

¹ Womu ge Dafidi u wom kowobun wirugii kua ka
mōrōku. Ge wee.

² Yinni Gusunō, a swaa tem kpīiyō a nen kanaru nō.

A ku man biru kisi nā n nun kanamō.

³ A nen laakari koowo kpa a man wisi.

Wee na sirene ka nuku sankiraru,

⁴ na burisine yiberēban garin sō

ka tən kōsobun dam dōrebun sō.

Tōmba man kōsa kuamme,

ba man taare wē ka mōru baka.

⁵ Na nuki sankire too nen gōruō.

Ma gōon berum man nenua.

⁶ Na nanda sere na diirimō.

⁷ Na nee, nā n daa kasa mō nge kparuko,

kon yōwa n da n sina na n wēre.

⁸ Kon duka yakura n da mi n toma,

kpa na n wāa gbaburō.

⁹ Kon duka yakura fuuku n kuku yeru kasu,

kpa guru woo damguu gu ku raa man so.

¹⁰ Yinni, a nen yiberēban kpunaa kam koosio,

kpa bu ku nōāsina.

Domi na waamō tōmba wōbia ka sannōsu mō wuuō

¹¹ ba ka gen gbāraru sikerene sōō sōō ka wōkuru.

Meya kōsa ba mō wuu ge sōō.

¹² Nuku kōsurugibu ka gbēnōbu ka keetagiba

ba yiba wuu ge sōō.

¹³ Ñ n yiberen na u na u man wōnwa,

na ñ gam gerumō.

Goo ù n man tusa, kon kuke win sō.

14 Adama wuna a kua mε,
wunε wi a sãa nen beruse ka nen bɔrɔ,
wunε wi na ra nen asiri sã.

15 Nε ka wunε, kii bakara ta sun maninε,
ma sa dɔɔ sannu Yinni Gusunɔn sãa yerɔ.

16 A de gɔɔ u tɔn kɔsobu sɛre subaru sɔɔ,
kpa bu da gɔribun wãa yerɔ wasiru.
Domi nuku kɔsura yiba ben swaa sɔɔ.

17 Adama Yinni Gusunɔ, wuna na faaba kanamɔ.
Kaa maa man faaba kɔ.

18 Tɔɔ giriru kpuro, na ra n weeweenu mɔwa.
Meya a maa nen nɔɔ nɔɔmɔ.

19 A n kaa de yibereba bu man nɔma turi baa mε ba dabi.
Kaa man bɔri yendu wɛ.

20 Yinni Gusunɔ, wunε wi a sã wunen sina gɔnaɔ sere ka
baadommaɔ,
wuna kaa negii nɔ, kpa a bu sekuru doke.
Domi n n koorɔ bu gɔru gɔsia
yɛn sã ba n nun nasie.

21 Ba wi u ka bu wãa bɔri yendu sɔɔ sannɔ wɔri.
Ba arukawani ye u ka bu bɔkua kusia.

22 Gari doriya yi ra n wãa tɔn kɔso win nɔɔwɔ.
Adama tabun gariya yi ra n wãa win nukurɔ.
Meya maa win gari yi ra n kokumɔwa nge gum yarum.
Adama yi ra n sãawa nge takobiba.

23 A wunen wãaru kpuro Yinni Gusunɔ nɔmu sɔndio,
kpa u nun nɔɔri.
Domi u n derimɔ gemgii u wɔruma.

24 Yinni Gusunɔ, wuna kaa de tɔn kɔsobu bu da gɔribun
wãa yerɔ.

Kpa tɔn gowobu ka be ba bwisi kɔsi mɔ bu gbi sekum.
Adama nε, wuna na naane sãa, Yinni Gusunɔ.

56

¹ Womu ge Dafidi u wom kowobun wirugii kua. Ba gu kuawa ka dɔkɔ te ta sãare nge kparukogiru ge ga sumɔ dãa bakaru garun wɔllɔ. Dafidi u womu ge kuawa sanam me Filisitiba ba nùn mwa ba neni Gatiɔ. Ge wee.

² Gusunɔ, a nen wɔnwɔndu waawo, domi tɔn dabira ta man buku buku mɔ.
Ta ka man tabu mɔ,
ma ta man nɔni sɔɔmɔ tɔɔ baatere.

³ Nen yibere be, ba dabi,
ba man buku buku mɔwa saa kpuro,
be, be ba ka man tabu mɔ mi,
ba man wɔri ba taare.

⁴ Berum mù n man mwa.
Wuna na ra n naane sãa.

⁵ Yinni, na nun siara gari yi a geruan sɔ.
Na n gãanu ganun berum mɔ,
domi na nun naane sãa.
Mba tɔnu u koo kpĩ u man kua.

⁶ Tɔɔ baatere ba ra man gari kɔsiwa,
kpa ba n man gãa kɔsunu bwisikusimɔ.

⁷ Ba nɔɔ tia kua, ba man sakiriamme.
Ba nen yira kasu bu ka man hunde wuna.

⁸ Domi ba tamaa kɔsa ya koo bu yara.
Yinni, a bu suro ka mɔru.

⁹ A nen yira kpuro swĩ mi na kpikuru da.
A nen nɔni yĩresu gãrio wunen bwãaru * sɔɔ.
A sin geeru yorua wunen tireru sɔɔ.

¹⁰ Gusunɔ, nà n nun nɔɔguru sue,
nen yibereba ba koo biru wura.
Domi na yẽ kam kam ma a sãawa negii.

¹¹ Yinni Gusunɔ, na nun siara gari yi a geruan sɔ.
Meya kon maa nun tɔma wunen gari yin sɔ.

* 56:9 bwãaru - Bwãa te, Yuuba ba ra tu kowa ka gɔna.

¹² Na ñ gāanu ganun berum mǎ,

domi na nun naane sǎa Yinni.

Ñ n men na, mba tǎnu u koo kpĩ u man kua.

¹³ Gusunǎ, kon nen nǎo mwǣeru yibia te na nun kua.

Kon yǎkunu ko n ka nun siara.

¹⁴ Domi a man yara saa gǎon di.

Mɛya a ñ derimǎ nen naasu su sokura.

Kpa n kpĩ n sĩ wunen wuswaaǎ tǎmbun suunu sǎo.

57

(*I* maa mǣerio naasu 8-12, 108:2-6)

¹ Womu ge Dafidi u wom kowobun wirugii kua. U womu geni kuawa sanam mɛ Sǎolu u nǎn naa gire u go. Ma u da u kukua kpee baa sǎo. Ge wee.

² Gusunǎ, a nen wǎnwǎndu waawo.

Wunen miya na kuku yeru kasu.

Wunen kasan saara ta koo man bere

sere nen nǎni swǎaru kpuro tu ka kpe.

³ Yinni Wǎrukoo, wuna na nǎogiru sue,

domi wuna a ra man nǎori.

⁴ Saa wǎllun diya kaa man somima.

Kaa nen yiberɛba burisina.

A man wunen bǎrǎkiniru ka wunen tǎn geeru sǎosima.

⁵ Wee na wǎa tǎn kǎsobun suunu sǎo

be ba sǎa nge gbee sinan si su ra tǎmbu tem.

Ben donna nu sǎa ben yaasi ka ben sǣnu.

Ma ben yara sǎa nge takobi ye ya nǎo do.

⁶ Gusunǎ, wǎllu ta ñ kpǣ tu nun mwa wunen kpǎarun sǎ.

A wunen yiiko sǎosio tem kpuro sǎo.

⁷ Nen yiberɛ be, ba man yǣri beria nen swɛɛ kpuro sǎo,

ma na tem tuke na wa ba wǎru gba nen wuswaaǎ.

Adama bera ba gu wǎri.

⁸ Gusunǎ, nen torora sǎ.

Kon nun womu kua kpa n nen baranu so.

⁹ A yando nen bwēra.

Mana nen gǔǔgera wāa.

Mana nen mǎrǎku ga wāa n ka sǔǔ bǔǔsia.

¹⁰ Yinni Gusunǎ, kon nun siara tǔmbun suunu sǔǔ,
kpa n maa nun tǔma ka womusu.

¹¹ Domi wunen tǔn geera wāawa sere ka wǔllǔ.

Meya maa wunen bǔrǎkiniru ta sǔǔsiramǎ sere ka guru
winǎ.

¹² Gusunǎ, wǔllu ta ñ kpē tu wunen kpǎaru mwa.

A wunen yiiko sǔǔsio handunia kpuro sǔǔ.

58

¹ Womu ge Dafidi u wom kowobun wirugii kua. Ge wee.

² Bεε Wǔrukoon tǔmbu,

i ko kpī i baawure siri dee dee i n ka sere nǎǎ maari?

³ Aawo, i kǔsa mǔwa gǔruǎ.

Ma i bǔbunu ayeru kēma.

⁴ Daa kǔsagii u ra sǔǔsirewa saa win mǔeron nukurun di.

Wee kowo u ra kǔǔrewa saa win birun di.

⁵ Ben nǎǎ ga ra n dēε yibawa nge waa,

kpa ba n ben swasu kǔrua nge surǎkǔru

⁶ te ta kun kī tu dobo dobogibun gari nǎ,

baa mam wi u dobo dobo yēru bon gari.

⁷ Yinni Gusunǎ, a bu nǎǎ kǔsukuo.

Be, be ba sǔa nge gbee sinan kpemminu mi,

a ben baa saburosu yakirio.

⁸ A de bu yarina nge nim mε mu kokumǎ,

kpa a bu twee bu ko kpanǔbu.

⁹ Bu gbio bu yanda nge sokoro,

kpa a ku de bu sǔǔ wa

nge bii win suru kun yiba ba ka mara.

¹⁰ Kaa bu gurawa fuuku ka woo guna sere bu ka nεε,

weke te ba swēn koru ta dǔǔ wa ta swīa, baa dǔa yǎ n
gbere.

¹¹ Adama gemgii u ko n nuku dobu mawa
 ù n wa ba nùn maru bara.
 U koo win naasu kpakia tòn k̄sobun yem s̄o,
¹² kpa t̄mbu bu n̄e, gemgiiwa u koo are wa.
 Domi Gusun̄wa u handunian t̄mbu kpuro sirim̄o.

59

¹ Womu ge Dafidi u wom kowobun wirugii kua. U gu
 kuawa sanam me S̄olu u ḡra bu da bu wi, Dafidin diru
 tarusi bu nùn go. Ge wee.

² Nen Yinni, a man w̄ro nen yiberēban n̄oman di.
 A man k̄suo ben s̄.

³ A man w̄ro t̄n k̄sobun n̄oman di,
 kpa a man yakia be ba t̄mbun yem yarim̄n n̄oman di.

⁴ Domi be wee ba man kasu bu go.

Daa b̄əb̄əyagiba ba n̄ə tia m̄ bu ka man go.

Na ñ k̄sa kue, na ñ maa durum kue, Yinni Gusun̄o.

⁵ Ka me, ba s̄əru m̄ bu ka man w̄ri.

Yinni, a seewo, a man m̄erio, a na a man somi.

⁶ Gusun̄o Isireliban Yinni, wun̄e wi a w̄llu ka tem m̄,
 a seewo a t̄n k̄so be s̄eeyasia be, be ba ñ nun nasie.

A ku ben goon w̄n̄w̄ndu ko.

⁷ Yoka baayere ba ra n̄ewa ba n wori nge b̄ñu

kpa ba n ka wuu sikerene.

⁸ K̄sa yarim̄o saa ben n̄sun di,

ma n s̄a nge ba takobi wuuwa.

Domi ba m̄, wara koo n̄o ye ba gerum̄o.

⁹ Adama wun̄e, Yinni Gusun̄o, a bu ȳem̄o.

A bwesenu kpuro atafiiru s̄a.

¹⁰ Baa bà n dam m̄ am̄o, wuna na naane s̄a.

Domi wuna nen kuku yee bakaru.

¹¹ Yinni k̄irugii, a na a man swaa gbiiya.

Wee a dera na nen yiberēba m̄era ka nuku dobu.

¹² A ku bu go kpa nen t̄mbu bu ku raa ye duari.

Adama a de bu sirena, kpa bu wəruku wunen dam sã.

Domi wunε, Yinni Gusunə, wuna a sãa bεsen tεrεru.

¹³ Ben gere kpuro ya durum yibawa.

A de ben tii suabu bu bu sura.

Domi ba ra n weesu ka gari kōsi geruməwa.

¹⁴ Yinni, a bu kam koosio ka məru, kpa ba kun maa wãa.

Kpa bu gia ma wuna a bandu dii Yakəbun bibu səə ka
handunia kpuro səə.

¹⁵ Yoka baayere, yibere be,

ba ra newa ba n wori nge bōnu

kpa ba n ka wuu sikerene,

¹⁶ ba n kasu ye ba koo di.

Kpa ba n wãa mi, wōku giriru, domi ba ku ra debu.

¹⁷ Adama nε, na kon womu ko wunen dam sã.

Buru buru yellu, na kon nun təma wunen kīrun sã,

domi a sãawa nen kuku yee damgiru,

kpa n kuke wunen mi nà n nuki sankire.

¹⁸ Yinni Gusunə, wuna a sãa nen dam ka maa nen kuku
yee damgiru.

Wuna kon təma, domi a sãawa tən geo.

60

(*I* maa mεerio naasu 7-14, 108:7-14)

¹ Womu ge Dafidi u wom kowobun wirugii kua ka mərəku. U gu kuawa u ka keu sōsi. ² Womu ge, Dafidin taba ga ka yā bi u ka Sirigii be ba wãa Mesopotamiə ka Sobaə kua. Ye Dafidi u taa bi wee, win tabu sunə Yoabu u Edəmun tabu kowobu gowa nərəbun suba wəkura yiru (12.000) wəwa gaa səə ye ba mđ Bəru. Womu ge wee.

³ Gusunə, wee a sun yina ma a sun yarinasia.

Baa mε a məru sãa, a sun seeyo.

⁴ A dera tem mu yīira ma mu besikira.

A mu kpaasinə domi mu kankiramə.

⁵ A dera wunen tamba nəni sōra,

ma ba tam nɔra mu ben wiru gɔsia.

⁶ Be ba nun nasie, bera a wunen gidi bɔra wɛ,
kpa yu sɔɔsira gem sɔ.

⁷ A sun wɔro ka wunen dam.

A besen kanaru nɔwɔ,
kpa su faaba wa bese wunen kɪnasibu.

⁸ Gusunɔ u gerua win sɔa yee deɛrarɔ u nɛɛ, u koo nasara
wa.

U koo Sikemu bɔnu ko kpa u tɔmbu Sukɔtun wɔwa yabua.

⁹ Wiya u Galadi mɔ. Wiya u maa Manase mɔ.

Efaraimu ya sɔawa nge win sii furɔ kɔkɔru.

Ma Yuda ya sɔa nge win sina deka.

¹⁰ Adama Mɔabu ya sɔawa win woburutia.

U koo Edɔmu bara nɔɔ teu kɔɔwa u ka sɔɔsi ma ya kua
wigia.

Filisitiba ba koo nɔn nasaran kuuki koosi ka nuku dobu.

¹¹ Wara u koo ka man da wuu gbɔraruguu gen mi.

Wara u koo man kpara u ka da Edɔmuɔ.

¹² Yinni Gusunɔ, wuna kaa ka man da, wune wi a raa sun
yina,

ma a ku ra maa ka besen tabu kowobu yari.

¹³ A sun somiɔ su ka yari nɔni swɔarun di.

Tɔnɔn somiru ta sɔawa wom dirum.

¹⁴ A n wɔa ka bese, sa ko kpɪ su tabu ko ka wɔrugɔru.

Kpa a besen yiberɛba kɔsuku.

61

¹ Dafidin womu ge u wom kowobun wirugii kua ka
mɔrɔku. U nɛɛ,

² Gusunɔ, a nen weeweenu nɔwɔ,
kpa a nen kanaru nɔ.

³ Saa tontonden diya na nun nɔɔgiru sue ka nuku
sankiranu.

A ka man guuru yɔwɔ te na n̄ kpɛ n ka tii yɔ.

⁴ Domi a sɔawa nen kuku yeru.

Ma a maa sãa nen gbāraru nen yibereban wuswaaɔ.

⁵ Na kī na n wãa wunen kuu bekurugirɔ sere ka
baadommaɔ,

na n kukua wunen kaserun kəkərɔ.

⁶ Domi a ra man kue ye na kī,

kpa a man tubi wē ye a ra be ba wunen yīsiru nasie wē.

⁷ Gusunɔ, a besen sina bokon wāaru daka daasio.

A de win wāaru tu denya.

⁸ Kpa a de u n bandu dii sere ka baadommaɔ wunen
wuswaaɔ.

A de wunen bɔrəkiniro ka wunen tɔn geera n wãa wi sɔɔ.

⁹ Saa yera kon nun tɔma sere ka baadommaɔ,

kpa na n nen nɔɔ mwɛeru yibiamɔ tɔɔ baatere.

62

¹ Womu ge Dafidi u Yedutum ka wom kowobun wirugii
kua. Ge wee.

² Ka geema, Gusunɔ wunɛ sɔɔra nen naanɛ wãa.

Wuna a ra man faaba ko.

³ Wuna a maa sãa nen kperu tèn mi na ra kuke n ka faaba
wa.

Wuna a sãa nen kuku yee bakaru.

A ñ derimɔ nen naasu su sokura.

⁴ Sere saa yerà i ko i n tɔnu kunisi i n sēre,

nge mɛ ba ra gana ye ya dɛbura sure,

ñ kun mɛ kara ye ya wɔrumaa dɔɔ.

⁵ Geema, ba nɔɔ tia mɔ

bu ka durɔ wi sura win aye bakarun di.

Ba ku ra n weesu mɛera gāanu ben mi.

Ka nɔɔwa ba ra n tɔnu domaru kuamme,

gɔruɔ kpa ba n nùn bɔrusimɔ.

⁶ Gusunɔ, wunɛ sɔɔra nen naanɛ wãa.

Wunɛ sɔɔra nen yīyɔbu wãa.

⁷ Wuna a sãa nen kperu tèn mi kon kuke n ka faaba wa.

Wuna a sãa nen kuku yee bakaru.

Nen naasu kun maa sokuramə.

⁸ Gusunə, wuna a ra man faaba ko, kpa a de na n beere mə.

Wuna nen kuku yee damgiru.

⁹ Bεε təmbu, i nùn naane koowo saa kpuro.

I nùn sɔwə ye ya beε neni.

Domi wiya u sãa besen kuku yeru.

¹⁰ Tənu u sãawa wom dirum.

Mεya u maa sãa weesu.

Bà n nùn kilo sɔndi, kaa deema u n woo bunum tura.

¹¹ I ku been naane doke daa bəbɔya sɔ.

I ku maa been yiyɔbu doke wəbia sɔ.

Been dukia yà n kuuramə, i ku been bwɛra kpuro doke ye sɔ.

¹² N n̄ nən teeru na Gusunən gere yeni nua ye u neε, wiya u dam mə.

¹³ Yinni Gusunə, wuna a durom mə.

A ra baawure kəsiewa ye u kua.

63

¹ Dafidin womu. U gu kuawa sanam me u wãa Yudan gbaburə. Ge wee.

² Gusunə, a sãawa nen Yinni.

Wuna na soku.

Na wunen beke barə.

Ma nen wasi kpuro besikiramə wunen sarirun s̄
nge me tem gbebum mu ra n besikiramə nim sarirun s̄.

³ Wee na wãa wunen sãa yerə na nun mεera,

kpa n ka wunen dam ka wunen yiiko wa.

⁴ Domi wunen tən geeru ta gisən wāaru kere.

Yen s̄na kon nun t̄ma ka womusu.

⁵ Kon nun siara nen wāaru kpuro sɔ,

kpa n n̄ma sua wəllə n ka nun sã.

⁶ Nen hunde koo debu

nge wi u d̄ia duronu ka yaa gumgia di.

Kon nun siara ka nuku dobun kuuki.

⁷ Nà n kpĩ, na ra n nun yaayewa na n wunen bwisikunu
mò wõkuru.

⁸ Domi a sãawa nen somiã.
Nà n kukua wunen kasenun kækərə,
na ra n nuku dobu m̃.

⁹ Na ka nun maninewa dim dim,
ma wunen ñm geu ga man neni.

¹⁰ Be ba kasu bu man go
ba koo dawa sere tem s̃ɔ s̃ɔw̃ɔ.

¹¹ Takobiwa ba koo ka bu go,
kpa purukanu nu ben gonu tem.

¹² Ne, sina boko kon yẽeri wunɛ s̃ɔ.
Wi u ka nun bõrua u koo tii siara,
adama kaa wee kowobun ñsu k̃re.

64

¹ Womu ge Dafidi u wom kowobun wirugii kua. Ge wee.

² Gusuñɔ, a nen ñɔ ñɔw̃ɔ sanam mɛ na weeweenu mò.
A man k̃suo nen yiberɛ wi na nasien s̃.

³ A man yaro t̃n k̃s̃obun wesiañsun di.
Kpa a man yara daa k̃s̃agibun suunun di.

⁴ Ba ben yara ñɔ deram̃ nge takobi,
kpa ba n gari k̃si kasukum̃ nge s̃ɛnu,

⁵ bu ka wi u kun g̃ānu kue to asiri s̃ɔ.

⁶ Ba tii dam k̃ɛm̃wa k̃san kobu s̃ɔ.
Ba ra ñɔ tia ko bu ka t̃ambu yina beria
ba n m̃, goo kun bu wasi.

⁷ K̃sa ba himba mò ba mò, ben kpunaa ye, ya w̃awa mam
mam.

Domi goo kun kp̃ɛ u t̃ñun g̃õrun gari tubu.

⁸ Gusuñɔ u bu s̃ɛnu twee.

Wee nu bu girari.

⁹ U bu mwa ka ben tii tiin gari.

Be ba bu wa kpuro ba ra wii gimanu kowa.

¹⁰ Kpa berum mu be kpuro mwa ba n kparamo ye Gusuno
u kua,
kpa ba n yen bwisikunu mo.

¹¹ Yinni Gusunan miya gemgii u ra kuku yeru ka nuku
dobu wa.
Kpa ben goru ga deere bu bere wa win mi.

65

¹ Womu ge Dafidi u wom kowobun wirugii kua. Ge wee.

² Yinni Gusuno, sa ko nun siara ka naane dokebu Siono,
kpa su no mwe ni sa nun kua yibia.

³ Yinni Gusuno, wune wi a ra tambun kanaru no,
tambu kpuro ba koo na wunen mi.

⁴ Besen toranu sun bunie.
Wuna kaa sun nu suuru kua.

⁵ Doo norugiiwa wi a gosa u nun susi u wa wunen sa
yeru.

Wunen wa yerun nuku dobu koo de su debu wunen sa
yee deeraru.

⁶ Gusuno besen faaba kowo, wunen kirun saabu,
a ra besen kanaru wure,
kpa a sun som maamaakiginu soosi.

Wuna tambu kpuro ba naane sa tem sere ka be ba wa
nim wokin tem bureno.

⁷ Wuna a dam mo.
Ka dam meya a ka guunu swii nin ayeno.

⁸ Wuna a ra nim wokin wakinu marisie,
kpa a gen nim kurenu yorasia.

Meya a ra maa tambun wurenu kpeesie.

⁹ Handunian goonu ne so,
tambu kpuro ba wunen som maamaakiginu nasie.
Wune wi a ra so yari yerugibu ka so duu yerugibu nuku
dobu we.

¹⁰ Wuna a ra tem nori, kpa a mu nim yeka mu n kpa.
A ra maa de mu n dukia mo.

Gusunɔ, wunen bwia ya nim yibawa.

Meya a ra ka tem dwiiyasie, kpa dīanu nu wa nu ka kpi.

¹¹ A ra gberun kpīin tem kusanu kɔsuku kpa a nu nim yēka.

A ra maa de gura yu nu dwiiyasie mam mam,

kpa a ye ba duura mi domaru kua yu ka kpi.

¹² A ra dewa wɔɔ gu tore kpa gu kpe ka wunen durom, kpa debura n wāa mi a sara kpuro.

¹³ Debu te, ta wāawa ka kpara yenɔ, ma nuku dobu nɔramɔ guunɔ.

¹⁴ Ma yāanu tērie kpara yenu mi.

Meya alikama ya kpia ya wɔwa wukiri,

ma baayere kpuro ya nun takaru mɔ, ya womu mɔ ka nuku dobu.

66

¹ Womu ge ba wom kowobun wirugii kua. Ge wee.

Bɛɛ handunian tɔmbu kpuro, i Gusunɔ nɔɔgiru sueyo ka nuku dobu.

² I womu koowo win yīsirun yiikon sɔ.

I win yīsiru walle suo ka womusu,

³ kpa i nùn sɔ ma win sɔma ya nanum mɔ, domi win dam mu kpā.

Yen sɔna win yibereba ba nùn wiru kpīiyammɛ.

⁴ Handuniagibu kpuro ba nùn yiirammmɛ.

Ba nùn tɔmamɔ ka womusu, ma ba win yīsiru bɛɛɛ wɛɛmɔ.

⁵ I na i Gusunɔn sɔma mɛeri ye u kua.

U nanum mɔ ù n sɔmburu mɔ tɔmbun suunu sɔɔ.

⁶ U dera daara gbera,

ma sa tɔbura besen naasu kun nim wa,

ma sa nuku dobu kua wi sɔɔ.

⁷ U bandu diiwa sere ka baadommaɔ win dam saabu. U bwesenu kpuro mɛera ka laakari,

kpa mem nɔɔ sariba bu ku raa nùn seesi.

⁸ I Gusunɔ siaro bɛɛ bwesenu kpuro.

I nùn tɔmɔ bu nɔ baama.

⁹ Domi u bɛsɛn wāaru wɔra.

U ñ dere su sokura.

¹⁰ Gusunɔ, a sun doke laakari mɛɛribu sɔɔ.

A dera sa wāa dɔɔ sɔɔ nge sii geesu.

¹¹ A sun kpɛɛ yina sɔɔ ma a sun sɔmu bakanu sɔbi.

¹² A dera bɛsɛn yiberɛba ba sun sɔni,

ma sa dɔɔ ka nim sara.

Adama a sun yara min di sa n ka bɔri yendu mɔ.

¹³ Kon du wunen sāa yerɔ n ka nun yākuru kua,

kpa n nen nɔɔ mwɛɛnu yibia

¹⁴ ni na nun kua nen wahalan saa sɔɔ.

¹⁵ Kon ka nun ketɛba ka bonu yākuru kua,

kpa n ka nun yāa ni nu gum mɔ yāku dɔɔ mwaararuginu
kua.

¹⁶ Bɛɛ be i Gusunɔ nasie, i na i nɔ,

kpa n bɛɛ sɔ ye u man kua.

¹⁷ Na nùn nɔɔgiru sue u man somi,

ma na nùn siara ka womusu.

¹⁸ Nà n daa toraru garu mɔ nen gɔruɔ,

Yinni Gusunɔ kun daa man wurarimɔ.

¹⁹ Adama u nen kanaru swaa daki u man wurari.

²⁰ Na nùn siara domi u nen kanaru mwa.

Ma u ñ man win durom wunari.

67

¹ Womu ge Dafidi u wom kowobun wirugii kua ka mɔrɔku. Ge wee.

² Gusunɔ, a bɛsɛn wɔnwɔndu waawo,
kpa a sun domaru kua.

A de a ka sun nɔnu geu mɛɛri,

³ kpa tɔmbu bu wunen swaa gia handunia sɔɔ,

kpa ba n yɛ ma wuna a ra tɔnu faaba kɔ.

⁴ Gusunɔ, bwesenu kpuro nu nun siaramɔ

ma nu nun tɔmɔmɔ.

⁵ Nu wāa nuku dobu sɔɔ, domi a ra nu siriewa dee dee.
Wuna a maa nu kpare tem mɛ sɔɔ.

⁶ Bwesenu kpuro nu nun siaramɔ ma nu nun tɔmɔmɔ.

⁷ Domi a ra de tem mu dīanu ma.

Gusunɔ, wuna a sāa besen Yinni.

A ra sun domaru kue.

⁸ A sun domaru kuo. Handuniagibu kpuro ba nun nasie.

68

¹ Womu ge Dafidi u wom kowobun wirugii kua. Ge wee.

² Gusunɔ, a seewa ma wunen yibereba ba yarina.

Wunen wɛrɔbu ba duki sua wunen wuswaan di.

³ A bu yarinasia nge wiisu.

Ma ba yanda nge gum minɛru te ba dɔɔ t̄i.

Tɔn kɔsobu ba munda wunen wuswaaɔ Gusunɔ.

⁴ Adama gemgibu ba ra n nuku dobu ka nasara mɔwa
wunen mi kpa ba n yēerimɔ.

⁵ I Gusunɔn yīsiru wɔlle suo ka womusu.

I nùn swaa kuo, u gɔbaburu mɔ,

u guru winu sɔni u wee.

Win yīsira Yinni Gusunɔ.

I nuku dobu koowo win wuswaaɔ.

⁶ Yinni Gusunɔ, wuna a sāa gobekuban baaba ka
gɔminibun kɔso.

A wāa wunen wāa yee dɛɛrarɔ.

⁷ Wuna a ra be tɔmba yina yɛnu wɛ,

kpa a yɔbu yakia, a bu nuku dobu wɛ.

Adama kaa mɛm nɔɔ sariba deriwa mi gāanu sari.

⁸ Gusunɔ, sanam mɛ a wunen tɔmbu swaa gbiiye gɔbaburɔ,

⁹ tem mu yīira, ma wɔlla wukiara ka dam wunen
wuswaaɔ.

Ma Sinain guura diira wunɛ Isireliban Yinnin wuswaaɔ.

¹⁰ A dera guri barukagia ya na,
ma wunen tem sɔɔ wāara wurama.

11 Mε sǝra wunen tǝmba ben wǎa yeru kua,
mε, mε a sǝru kua ka kīru wǝnwǝndobun sǝ.

12 Yinni Gusunǝ, a wooda wǝ,
ma tǝn kurǝ sǝmǝ dabiru ba ye kpara.

13 Yibereban tabu sinamba yakikiramǝ,
ma ben kurǝbu ba ben yǎnu bǝnu mǝ ni ba deri.

14 N sǎare kparukonun kasi yi sii geesu sǝwa
ma nin sansu wura mǝnsi, ma i sere da i kpī yǎa gǝsǝ?

15 Sanam mε Dam kpurogii wi, u sinam be yarinasia,
tem mu burura guu te ba mǝ Salumǝniǝ.

16 Basanin guunu nu sǎawa guu bakanu.
Nin gungunu maa dabi.

17 Bεε guu ni i gunguu dabinu mǝ,
mban sǝna i ka Gusunǝn guu te u gǝsa nisinu mǝ.
I n yǝ ma miya u koo win wǎa yeru ko sere ka baadommaǝ.

18 Yinni Gusunǝ, a tabu kεkε dabinu mǝ,
ma a sīimǝ yen nǝrǝm nǝrǝm ka yen nǝrǝm nǝrǝm suba
yendun suunu sǝǝ.

Wunen yiiko ye ya sǝsira Sinaǝ ya wura wunen sǎa yerǝ.

19 Yinni Gusunǝ, a yǝwa guurun wǝllǝ, ma a tǝmbu yoru
mwεεra.

Ma ba nun kǝnu kǎ, ka mam be ba nun seesimǝn tii.

20 Gusunǝ u ra sun nǝri.

Wiya u sǎa besen faaba kowo.

Yen sǝ, sa ko nǝn siara tǝǝ baatere.

21 Wiya u ra tǝnu faaba ko.

Wi turowa u koo kpī u nǝn yakia saa gǝǝn di.

22 Wiya u koo win yibereban wiru kǝra.

Kpa u be ba wǎa durum sǝǝn wii suunu yabe.

23 Wiya u nεε, u koo ka bu na saa Basanin di,

kpa u bu yarama saa nim wǝku sǝǝn di,

24 kpa su besen naasu kpǝε ben yem sǝǝ,

kpa besen bǝnu nu ben gonu tem.

25 Gusunǝ nen Yinni, nen sina boko,

ba wunen sanum waamə wunen sāa yee dɛɛrarə.

²⁶ Wom kowoba ba swaa gbia,
ma be ba baranu ka mərəkunu soomə ba bu swīi,
ba wāa wəndia be ba baranu soomən suunu sɔɔ.

²⁷ I Yinni Gusunə siaro mi tamba menna.

Bɛɛ Isireliban bweseru, i nùn wəlle suo.

²⁸ Bɛnyamɛ wi u piiburu bo, win bwesera ta bu swaa
gbiye,

ma Yudan bwese keran wirugibu ka ben tambu ba bu swīi.
Yen biru, Sabulonin bwese kera ka Nefitaligian wirugibu
ba bu swīi.

²⁹ Gusunə u wooda wɛ bu nùn ko damgii.

Gusunə, a ye a sun kua dam sireo.

³⁰ Sinamba koo ka nun kɛnu naawa wunen sāa yerə te ta
Yerusalemun dia kpuro gunum kere.

³¹ Yinni Gusunə, a Egibiti yam swīɛyɔ, ye ya nun sāamə ka
sii geesu,

ye, ye ya sāa nge karaku ge ga wāa daarun bəkuə,

ɲ kun mɛ nge naa kinɛ ni nu wāa gɔsɔ,

ye, ye ya bwesenu dam dɔremə.

A be ba ra n tabu kī yarinasio.

³² Damgiba wee saa Egibitin di.

Ma Etiopigiba duki mɔ ba nəma sue Gusunən mi gia.

³³ Handunian sinambu, i Yinni Gusunə siaro ka womusu.
I nùn wəlle suo.

³⁴ I nùn siaro ka womusu

wi, wi u sīimə wəllə te ta wāa saa yellun di.

Wee win nəɔ damguu ga nəɔra.

³⁵ I Gusunə bɛɛrɛ wɛɛyɔ.

Win yiiko ya wāawa Isireliba sɔɔ.

Ma win dam mu wāa wəllə.

³⁶ Gusunə, a nanum mə wunen sāa yerə.

Wunɛ Isireliban Yinni, a ra wunen tambu dam wɛ.

Gusunə, sa nun siara.

69

- ¹ Womu ge Dafidi u wom kowobun wirugii kua. Ge wee.
- ² Gusunə, a man faaba koowo.
Na sãare na nim mwẽere wahalan sã.
- ³ Na nummə yironu səw, na n̄ kpɛ̄ n̄ yɔ̄ra.
Na wəri nim bwerə ma nim tora ka man doonə.
- ⁴ Na swĩ na wasira sere nen gɔ̄ru ga gbera.
Nen nɔ̄ni dam dwiiya ye na wunen somiru mara.
- ⁵ Be ba man tusa ba n̄ ten wiru ka naasu yɛ̄,
ba dabi ba nen wirun seri kere.
Nen yibere be ba kĩ bu man go kam ba dam mə.
Ye na n̄ gbene, ba kĩ n̄ yen kəsire wɛ̄.
- ⁶ Gusunə, a nen asansi sariru yɛ̄.
Nen toranu nu n̄ ma berua wunen mi.
- ⁷ Gusunə, wəllu ka tem Yinni,
a ku de be ba nun yĩiyə bu sekuru wa nen sã.
Isireliban Yinni,
a ku de be ba nun kasu bu sekuru di nen sã.
- ⁸ Domi wunen sɔ̄na na seku bakaru sɔ̄wa ta dera na nen
wuswaə wukiri.
- ⁹ Nen mero bisibu ba man mɛera tuko.
Nen mero turosibu ba n̄ man yɛ̄.
- ¹⁰ Wunen dirun kĩra man menimə nge dɔ̄w.
Be ba nun wəmmə, ben wəma wəri ne sɔ̄w.
- ¹¹ Sanam mɛ na tii kawa na nɔ̄w bəkua, ba man funɛ wuna.
- ¹² Sanam mɛ na saaki sebua nuku sankiranun sã,
ba man yaakorū mə.
- ¹³ Be ba sã gbāra kənnəwə ba man wĩimə.
Tam nərobu ba ka nen yĩsiru womu mə.
- ¹⁴ Adama Yinni Gusunə, wuna nɛ, na kanamə.
Gusunə, a man wurario wunen durom bakam sã saa ye a
kĩ.
- Domi a ra tɔ̄nu faaba ko ka gem.
- ¹⁵ Kpa a man yara yironun di n̄ ku ka kpam num.
A man wəro nen yibereban nɔ̄man di ka nim bwerun di.
- ¹⁶ A ku de nim yiburu tu man wukiri,

kpa nim bweru tu man di.

A ku de w̄oru b̄ok̄o gu man k̄orusi.

¹⁷ Yinni Gusun̄o, a man wurario wunen t̄on geerun s̄o.

Wunen w̄onw̄on bakaru s̄o, a man s̄iirema.

¹⁸ A ku n̄e wunen s̄om kowo biru kisi.

A man wurario fuuku, wee na w̄a nuku sankira bakanu s̄o.

¹⁹ A susima a n̄en hunde w̄ora.

A man faaba koowo n̄en yiber̄eba n̄oman di.

²⁰ A ȳe nge m̄e ba man fune wuna.

Ba man sekuru doke, ba man kam m̄era.

A maa n̄en yiber̄eba kpuro ȳe.

²¹ Sekura man nuki sanki sere na kom yaa bie.

Na mara goo u man w̄onw̄ondu kua, adama sari.

Na kasu wi u koo man nukuru yemiasia,

na ñ wa baa turo.

²² Sanam m̄e ḡōra man m̄o, ba d̄e doke n̄en d̄ianu s̄o.

Sanam m̄e nim n̄oru ga man m̄o, tam m̄omm̄ama ba man w̄e n̄o.

²³ A de ben t̄ō baka dim mu ko yina sanam m̄e ba s̄o s̄e ka b̄ari yendu.

²⁴ A ben n̄oni wukirio bu ku maa ka yam wa,

kpa ben dam mu dwiia.

²⁵ A bu wunen m̄oru seesio,

kpa wunen m̄oru baka ye, yu bu deema.

²⁶ A de ben w̄a yenu nu ko bansu.

Kpa goo u kun maa w̄a ben kuu bekunuginu s̄o.

²⁷ Domi wi a soom̄o, wiya ba n̄oni s̄ōm̄o.

Wi a maa yaasa s̄aka a m̄era kua,

ba win nuku sankiranu sosim̄o.

²⁸ A ben toranu kpuro yaayo.

A ku bu w̄onw̄ondu kua baa fiiko.

²⁹ A ben ȳisinu goowo w̄arun tirenun di,

kpa a ku bu m̄enna ka gemgibu.

³⁰ Adama na w̄a nuku sankiranu ka wahala s̄o.

Gusunɔ, a de wunen somiru tu man yara.

³¹ Kon Gusunɔ siara ka womusu.

Kon takaru ko n nùn wǎlle sua.

³² Yeya ya ra Yinni Gusunɔ wēre n kere naa kinε yeburu.

³³ Be ba gema, bà n yeni wa, ba ko n nuku dobu mǎ.

Bεε be i Gusunɔ kasu, i ko n gǔru dobu mǎ bεen wǎaru sǎɔ.

³⁴ Domi Yinni Gusunɔ u ra sǎarobun gari nǎ.

U ku ra wigibu duari be ba wǎa dεsiru sǎɔ.

³⁵ Wǎllu ka tem ka nim wǎku ka kpuro ye ya wasi mi sǎɔ,
yu nùn tǎmǎ.

³⁶ Gusunɔ u koo Siɔni faaba ko.

U koo maa Yudan wusu bani.

Win sǎm kowobu ba koo sina wuu si sǎɔ kpa su ko begisu.

³⁷ Ben bibun bwesera koo tem mε tubi di.

Be ba Gusunɔ kǐ, ba ko n ben wǎa yeru mǎ mi.

70

(*I maa mεerio 40:14-18*)

¹ Dafidin womu ge u kua u ka Gusunɔ yaaya. Ge wee.

² Yinni Gusunɔ, a na fuuku a man wǎra.

A ku tε a ka man faaba ko.

³ A de be ba kasu bu man go bu burisina kpa bu sekuru
wa.

A de be ba kasu n kam ko bu sekuru wa kpa bu biruku yira
wura.

⁴ A de be ba man yǔemǎ mi, bu biru wura seku ten sǎ.

⁵ A de be ba nun kasu ba n wǎa nuku dobu sǎɔ.

Kpa ba n yǔerimǎ wunε sǎɔ.

A de be ba maa wunen faaba kǐ ba n kparamǎ saa kpuro
ma a kpǎ.

⁶ Gusunɔ, na sǎawa sǎaro ka wǎnwǎndo.

Yen sǎ, a na nen bǎkuǎ fuuku.

Domi wuna a ra man somi kpa a man wǎra.

Yinni Gusunɔ, a ku tε.

71

¹ Yinni Gusunə, wunen miya na kuku yeru kasu.

A ku de n sekuru wa baa fiiko.

² Wunε wi a ra siri dee dee,
a man wəro kpa a man faaba ko.

A man swaa dakio, kpa a man somi.

³ A de a n sāa nen kpee baa mi kon kuke.

Kpa na n wāa mi baadomma.

Wuna a gōru doke a man faaba ko.

Domi a sāawa nen kuku yeru nge kpee baa damgia.

⁴ Gusunə nen Yinni, a man wəro tən kōsobun noman di
ka nuku kōsurugibun noman di.

⁵ Domi wunε səra na yīyɔbu mə.

Saa nen piiburun di, wuna na naane sāa.

⁶ Saa dāma tən di ba man mara, wunε səra nen naane ya
wāa.

Wuna a maa man yara nen meron nukurun di.

Wuna ko na n siaramə baadomma.

⁷ Tən dabiru tā n man wa, biti ra bu mwewa.

Adama wunε, a kua nen kuku yee damgiru.

⁸ Yinni Gusunə, a de na n nun siaramə baadomma.

A de na n nun bεεε wεεmə tōɔ baatere.

⁹ A ku man deri nen təkəru sɔɔ.

A de a n ka man wāa baa nà n dam dwiia.

¹⁰ Domi nen yiberεba ba nen gari mə.

Be ba kasu bu man go, ba nɔɔ tia mə.

¹¹ Ba gerumə ba mə, wee a man deri.

Ba koo man naa swīiwa bu mwa.

Domi na n goo mə u man wəra.

¹² N̄ n mən na, Gusunə nen Yinni, a ku man deri.

A na fuuku a man somi.

¹³ A de be ba kasu bu man go mi, bu burisina bu kam ko.

A de be ba nen kam kobu kī bu sekuru wa.

¹⁴ Adama nε, wuna na yīiyɔ.

Na kon nun siaraməwa na n dɔɔ.

¹⁵ Kpa n wunen gem ka wunen faaban gari kpara t̄õ
baatere.

Domi ya ñ n̄ru m̄.

¹⁶ Yinni Gusun̄, kon wunen s̄m damginun gari gere.

Wun̄e turon gem gariya kon kpara.

¹⁷ Gusun̄, wuna a man keu koosia saa nen birun di.

Yen s̄õna sere ka t̄ẽ na wunen s̄m geenun gari kparam̄.

¹⁸ Gusun̄, a ku man deri baa n̄a n̄ t̄ak̄o kua,

kpa n̄ kp̄ĩ n̄ ka t̄ẽn̄ aluwaasiba

ka be ba koo ra marura wunen dam gari s̄õ.

¹⁹ Wunen gem mu w̄awa sere ka w̄oll̄o.

Gusun̄, ḡã bakana a kua.

Wara u ka nun ween̄e.

²⁰ Wuna a dera sa wahala ka nuku sankiranu wa.

Adama kaa na a sun w̄aru w̄ẽ,

kpa a sun yara saa siki w̄run di.

²¹ A man nukuru yemiasio kpa a de n̄ nun beere w̄ẽ.

²² Yinni, kon nun t̄õma ka m̄r̄oku,

kpa n̄ nun siara ka womusu wunen b̄r̄ok̄inirun s̄õ.

Kon wunen ȳis̄iru w̄olle sua ka m̄r̄oku,

wun̄e wi a s̄ã Isireliban Yinni D̄eero.

²³ N̄a n̄ nun siaram̄, ba koo nen nuku dobu wa nen
wuswaan di.

M̄eya maa nen hunde ye a w̄ra ya koo nun takaru ko.

²⁴ M̄eya maa nen yara ya ko n̄ wunen gari kparam̄ saa
baayere.

Be ba kasu bu man go, ba burisina ba sekuru wa.

72

¹ Womu ge Salom̄õ u kua. Ge wee.

Gusun̄, a n̄e sina boko bwisi k̄ẽȳo

n̄ ka siri nge m̄e a ra siri,

² kpa n̄ wunen t̄õmbu siri gem s̄õ

baa be ba s̄ã s̄ãarobu.

³ Wunen gem sã, ben gungunu ka ben guunu nu koo bu arumani wẽ.

⁴ Kon sãarobu siria kpa n bu ben gem wẽ,
kpa n bwẽɛbwẽɛbun bibu faaba ko,
n be ba bu dam dɔremɔ kɔsuku.

⁵ Mèn nɔɔ sɔɔ ka suru yarimɔ,
meya ba ko n maa nun nasie sere ka baadommaɔ.

⁶ Yinni Gusunɔ, a de nɛ, sina boko na n arufaani mɔ
nge gura ye ya nemɔ gbee te ba kɔrɔ kua sɔɔ,
n̄ kun mɛ nge nim arufaanigum mɛ mu kokumɔ gberɔ,

⁷ kpa nen bandu sɔɔ gem mu n wãa,
kpa dukia yu kuura mèn nɔɔ suru yarimɔ.

⁸ A de na n bandu dii
saa nim wɔ̄ku ge ba m̄ Mɛditeranen di
sere n ka girari nim wɔ̄ku bɔruguuɔ,
saa maa daa te ba m̄ Efaratin di
sere handunian nɔrɔ.

⁹ Kpa a maa de be ba wãa gbaburɔ kpuro
bu na nen wuswaɔɔ bu man yiira,
kpa nen yiberɛba bu tua nɔ.

¹⁰ Taasisi ka tem mɛ mu toman sinambu
ba koo ka man gbere gobi naawa.
Seba ka Saban sinambu ba koo ka man k̄enu naawa.

¹¹ Kpa sinambu kpuro bu man yiira,
kpa bwesenu kpuro nu man sã.

¹² Domi kon sãaro wi u weeweenu m̄ wɔra,
kpa n bwẽɛbwẽɛ wi u kun goo m̄ somi.

¹³ Meya na kon maa sãaron wɔnwɔndu wa,
kpa n bwẽɛbwẽɛn wãaru wɔra.

¹⁴ Kon bu wɔra be ba bu dam dɔremɔn min di.
Kon bu yakia be ba bu nɔni sɔɔmɔn nɔman di.
Domi ben wãaru ta sãawa gãa girinu nen nɔni sɔɔ.

¹⁵ Kpa nɛ sina bokon wãaru tu daka da,
kpa bu ka man Saban wura naawa.
Ba ko n da man kanaru kue t̄ɔɔ baatere

ba n man domaru kuamme.

¹⁶ Kpa alikama yu marura tem sɔɔ ka guunɔ.

Kpa yen winu nu n wom sooramɔ nge Libanin dānu.

Meya maa tamba koo marura wusu sɔɔ nge yaka bii.

¹⁷ Kpa nɛ sina bokon yisiru ta n yara sere ka baadommaɔ,

ba n tu soku mɛn nɔɔ sɔɔ yarimɔ.

Tambu bā n ben winsim domaru kuamme,

ba n da nen yisiru soku,

kpa bwesenu kpuro nu nɛɛ,

doo nɔɔrugiiwa nɛ sina boko.

¹⁸ Su Gusunɔ Isireliban Yinni siara.

Domi wi turowa u ra sɔm maamaakiginu ko.

¹⁹ Su nùn siara win yisi beɛɛɛgii ten sɔ.

Win yiiko yu sɔɔsira handunia kpuro sɔɔ.

Ami! Ami!

²⁰ Womu geniwa Dafidi Isain bii u ka win kananu wiru go.

WOMUSUN BŌNU ITASE

73

¹ Womu ge Asafu u kua. Ge wee.

Geema, Gusunɔ u sɔawa tɔn geo Isireliban sɔ ka maa bèn
gɔrusu dɛɛre.

² Na raa wɔrumaa dɔɔ, n tie fiiko n ka tem turi.

³ Domi na raa ka gari bakasu nisinu kua

yèn sɔ na waamɔ tɔn kɔsobu ba nuku dobu mɔ.

⁴ Gāanu ganu kun bu nɔni sɔmɔ ben wāarun tɔru kpuro
sɔɔ.

Meya ben wasi yi bwāa do ma yi ballimɔ.

⁵ Ba ñ dunian wāarun wahala gaa yɛ.

Meya ba ñ maa yɛ nɔni swāa te tɔn be ba tie ba ka wāa.

⁶ Ba tii suabu sebua nge saba ye ba ra sebe wīirɔ.

Ma ba daa bɔɔbɔya sebua nge yaberu.

⁷ Ben nuku kɔsurun kom mu yarimɔ saa ben nukurun di,
ma ben gɔrun bwisikunu nu sɔɔsiramɔ tɔwɔ.

- ⁸ Ba ra n tɔnu yɛmɔwa ba n mɔ̀,
 ba koo nùn dam dɔre ka nuku kɔ̀suru.
 Kpa ba n tii sua gari gerumɔ̀,
⁹ ba n Gusunɔ̀ wɔ̀llu wɔ̀mmɔ̀.
 Mɛya maa ben yara ku ra goo deri handunia mi.
¹⁰ Yen sɔ̀na tɔmbu kpuro ba wuramɔ̀ ben mi gia.
 Ma ba ben gari nɔrumɔ̀ nge nim,
¹¹ ba mɔ̀, Gusunɔ̀ kun gãanu yɛ̃.
 Wi, Wɔrukoo, u n̄ yɛru mɔ̀.
¹² Nge mɛya tɔn kɔ̀sobun wãara sãa.
 Ba ku ra n wurure. Ba ra n ben dukia kuurasiamɔ̀wa.
¹³ Ma na tii sɔ̀wa na nɛɛ, n̄ n men na,
 kam sɔ̀ra na nen gɔ̀ru dɛerasia,
 ma na nia n ka sɔ̀si ma na dɛere.
¹⁴ Yinni, tɔru baatere a ra man sɛɛyasiewa,
 kpa a man nɔni sɔ̀ bururu baatere.
¹⁵ Nà n nɛɛ, kon ko nge tɔn kɔ̀so be,
 ko na n kɔ̀ n nen bweseru siki te a gɔ̀sa.
¹⁶ Ye na gari yin asansi kasu n ka yi tubu,
 ma na wa yi man sɛ̃sie too.
¹⁷ Adama dɔma te na dua wunɛ Gusunɔ̀n sãa yerɔ̀,
 saa yera na gia ye ya tɔn kɔ̀sobu mara.
¹⁸ Geema, Yinni Gusunɔ̀, a bu surewa
 swaa yè sɔ̀ ba koo sella,
 kpa bu wɔruma bu gbi.
¹⁹ Kaa de bu kam ko mii mii,
 kpa ben wãaru tu nɔru ko subaru sɔ̀.
²⁰ Yinni, a ra bu kpeerasiewa,
 kpa bu ben gari duari
 nge mɛ tɔnu u ra dosu duari.
²¹ Ye nen gɔ̀ru ga sankira,
 n sãawa nge gãanu sɔka nen nukurɔ̀.
²² Ma na kua nge gari bɔkɔ̀,
 na n̄ gãanu tuba nge gbeeku yaa.

²³ Adama ka mε, na wãa ka wunε.
Ma a man mwa ka wunen nəm geu.

²⁴ Kaa man kpara ka wunen bwisi.
Yen biru, kaa man mwa wunen yiiko sɔɔ.

²⁵ Wara na mɔ wɔllɔ, wunε baasi.
Meya na ñ maa goo yiyɔ handunia yeni sɔɔ.

²⁶ Nən wasi ka nən bwisikunu kpuro koo doona.
Adama wunε Yinni Gusunɔ, wuna a ra man dam kē.
A sãawa nən dukia sere ka baadommaɔ.

²⁷ Wee be ba ka nun tonda ba gbimɔ.
Meya a be ba nun deri go.

²⁸ Adama nε, n man wēre na n wãa wunen bɔkuɔ Yinni
Gusunɔ.

Domi na kuku yee naanɛgiru wa wunε sɔɔ.

Kon kpara ye a man kua kpuro.

74

¹ Womu ge Asafu u kua. Ge wee.

Gusunɔ, mban sɔna a sun yina.

Mban sɔna a ka sun mɔru mɔ
besε be a kpare nge yãa gɔɔ.

² A besε wunen tɔmbu yaayo,
besε be a yakia saa yellun di.

A besen bwese keri yaayo

yi yi kua wunεgii.

A Šionin guu te yaayo

tèn mi wunen wãa yera raa wãa.

³ A doo a wa nge mε yam mi, n bansu kua mam mam.

Yiberεba ba gãanu kpuro sankã sãa yee te sɔɔ.

⁴ Wunen yiberεba ba kukura sãa yeru mi nge gbee sinansu
ma ba ben gidi bɔra gira mi.

⁵ Ba sãare nge dãa buru be ba gbãa yiyamɔ dãa sɔɔwɔ.

⁶ Ma ba sãa yee ten bura yãnu kpuro kɔsuka ka gbεε ka
matalaka.

⁷ Ba wunen sãa yee te dɔɔ meni.

Ba tu disi doke te, te ta wunen yĩsiru sɔwɔ.

⁸ Ma ba gerumɔ ben gɔruɔ ba mɔ, su bu nɔni sɔ ka dam.

Ma ba bɛsɛn sɔa yenu kpuro dɔɔ mɛni tem mɛ sɔɔ.

⁹ Yinni, sa ñ maa yĩreru garu waamɔ

te ta sun sɔɔsimɔ ma a wɔa bɛsɛn suunu sɔɔ.

Wunen sɔmɔbu ba ñ maa wɔa.

Bɛsɛn goo kun maa yɛ sere saa yerà kaa n sun deri mɛ.

¹⁰ Sere saa yerà kaa n mara

yiberɛ u n nun nɔɔ kuurimɔ.

Sere saa yerà kaa n nɔɔ maari

yiberɛ u n wunen yĩsiru kam mɛɛra.

¹¹ Mban sɔna a wunen nɔmu kurua.

A gu demio kpa a bu kam koosia.

¹² Gusunɔ, saa yellun di wuna a sɔa nen sunɔ.

Wuna a sun faaba kua nɔn dabinu.

¹³ Wuna a nim wɔku burana ka wunen dam

ma a yɛɛ gɔbi wiru kɔsuka.

¹⁴ Wuna a karaku wiru kɔra,

ma a dera be ba wɔa mi gɔanu ku ra kpi ba gu tema.

¹⁵ A dera bwia ka daara yara,

ma a daanu gberasia ni nu ku ra nim kpe.

¹⁶ Wuna a wɔkuru ka sɔɔ sɔɔ kua.

Wuna a yam bururam ka sɔɔ kua.

¹⁷ Ma a tem nɔɔ bura yenu kua.

Ma a yam susuru ka puran saaba yi.

¹⁸ Yinni Gusunɔ, a yaayo ma yiberɛ u nun yɛɛmɔ.

Bwese te ta ñ bwisi mɔ, ta wunen yĩsiru gema.

¹⁹ A ku wunen tɔn be a kɔ mi gbeeku yɛɛ deria.

A ku bu duari be, be ba sɔa wɔnwɔndobu.

²⁰ A wunen arukawani yaayo.

Domi dam diobu ba yiba ba kukua mi ba ñ bu wasi tem
mɛ sɔɔ.

²¹ A ku de wi ba dam dɔre u sekuru wa.

A de wɔnwɔndo ka sɔaro bu nun siara.

²² Yinni Gusunɔ, a seewo a ka tii yina.

A yaayo wəma ye gari bakasu ra n nun m̀.

²³ A ku wunen yibereban wəkinu duari.

A be ba nun seesimə baadomman wəkinu nəwə.

75

¹ Womu ge Asafu u wom kowobun wirugii kua ge ba m̀,
a ku kam koosia. Ge wee.

² Gusunə, sa nun siara.

Wunen yīsiru ta yiba bəsen nəwə.

Sa wunen səm geerun gari kparamə.

³ Wunε, Yinni Gusunə, a nεε,

saa ye a yi yà n tunuma, kaa tambu siri gem sə.

⁴ Tem mu koo kpī mu yīiri ka ye ya wāa mε sə.

Adama wuna a yen gbereba neni.

⁵ A nεε, be ba tii sue bu ku maa tii sua.

A maa tən kəsobu səəmə bu tii suabu derio.

⁶ Bu ku tii wəlle sua, kpa bu tən bia gari de.

⁷ Domi wəlle suabu kun wee saa səy yari yerun di,

̀n kun mε səy duu yerun di,

bu ̀n maa wee səy yēsən nəm dware gian di.

⁸ Wunε Gusunəwa a ra tambu siri.

Wuna a ra gabu kawε kpa a gabu wəlle sua.

⁹ Yinni Gusunə, a nəra * neni ya tam yiba mu gbisimə,

ma a mu handunian tən kəsobu wēemə.

Ba koo mu nəwa mam mam sere ka mən kətə.

¹⁰ Adama nε, na ̀n nəw marimə.

Kon Gusunə Yakəbun Yinni təmawa ka womusu.

¹¹ U koo tən kəsobun tii suabu kpeerasia,

kpa u be ba ǹn mεm nəwammε kuurasia.

76

¹ Womu ge Asafu u wom kowobun wirugii kua ka
mərəku. Ge wee.

* ^{75:9} nəra - Nəra ye ba ka yā mini ya sāawa Gusunən məru
ye u koo ka tən kəsobu siri.

² Ba Gusunɔ tuba Yudaɔ,
ma u yĩsiru yara Isireliɔ.

³ Win wãa yera wãawa Salemuɔ ye ba mɔ̀ Siɔni.

⁴ Miya u tabu yãnu bɔ̀ka.

Niya, sɛɛnu ka terenu ka takobiba.

⁵ Yinni Gusunɔ, a sãawa wi ba koo nasia.

Wunen nanum mu kpã mu kere guu ni nu wãa saa yellun
di.

⁶ Ba tabu durɔ wɔrugɔban yãnu potira.

Wee ba kpuna ba gu.

Ba kpana bu ka tii yina be, be ba raa dam mɔ mi.

⁷ Gusunɔ Yakɔbun Yinni, ye a gbãra,

yera maasɔba wɔruka ka ben dumi.

⁸ Gusunɔ, wuna ba koo nasia.

Wunen mɔru yà n seewa wara u koo kpĩ u yɔra wunen
wuswaaɔ.

⁹⁻¹⁰ Wunen siribu nɔɔra saa wɔllun di.

Sanam mɛ a seewa a tɔmbu siri,

ma a be ba tii kawɛ faaba kua,

yera handunian tɔmbu kpuro ba berum soora ma ba tii
deri sɛɛ.

¹¹ Baa tɔnun mɔru yà n seewa, wunen yiikowa ya koo
sɔ̀sira.

Be ba maa yara wunen mɔrun di, ba koo yen tɔ̀ɔ bakaru
diwa.

¹² I Gusunɔ bɛɛn Yinni nɔ mweɛnu kuo kpa i nu yibia.

Bɛɛ be i ka nùn sikerɛɛ i nùn nasie, i ka nùn kɛnu naawɔ.

¹³ Wiya u ra sinam be ba tii sue kawɛ.

Sinambu kpuro ba nùn nasie.

77

¹ Asafun womu ge u Yedutum kua. Ge wee.

² Na Gusunɔ nɔɔgiru sue.

Na nùn soku, u koo man swaa daki.

³ Nà n nuki sankire, na ra Gusunɔ kasuwa.

Wɔ̀kuru na ku ra wɛre.

Na ra nen noma yiyewa wəllə nə n kanaru m̀.
Adama ka mɛ, nen bwɛra ku ra kpunɛ.

⁴ Nà n Gusunə yaaya, na ra n weeweenu m̀wa.

Nà n bwisika, nen goma ya ra dwiyewa.

⁵ Yinni Gusunə u ku ra de n dweeya.

Na ku ra kpĩ n gari gere nen nɔni swāarun s̄.

⁶ Na ra yellu yaayewa kpa na n gasən gari bwisikumə.

⁷ Na nen womusu yaayamə w̄kuru,

ma na bwisikumə na m̀,

⁸ Yinni Gusunə u koo sun yinawa sere ka baadomma?

U ñ maa ka sun nɔnu geu m̄erimə?

⁹ Win durom mu kpawa mi sere ka baadomma?

U ñ maa gari gɛɛ m̀ u sun s̄ sere ka baadomma?

¹⁰ U duariwa u sun durom kua?

U sun win wənwəndu wunariwa win m̄arun s̄?

¹¹ Ma na nen tii s̄ɔwa na nɛɛ, wee ye ya man dumə,
yera W̄rukoon dam kun maa ka sun w̄a.

¹² Yinni Gusunə, kon wunen s̄oma yaaya.

Domi na yaaya s̄om maamaakigii ni a kua.

¹³ Kon wunen s̄oma kpuron gari kpaa.

Kon s̄om maamaakiginun gari saari.

¹⁴ Gusunə, wunen swɛɛ yi dɛɛrewa.

Wara u ka nun kp̄āaru nɛ.

¹⁵ A s̄āawa wi u ra s̄om maamaakiginu ko.

A dera wunen dam mu s̄ɔsira bwesenu s̄ə.

¹⁶ Ka wunen dama a wunen t̄ambu yakia

be, be ba s̄ā Yakəbu ka Yosefun sikadominu.

¹⁷ Gusunə, ye nim mu nun wa, ma mu diira,

mu gbisa sere s̄əwə.

¹⁸ Ma gura nɛmə nge daa surundu.

Ma guru gb̄āsukubu n̄ɔramə.

Ma guru maakinu daamə w̄llun baama.

¹⁹ Gura ya gb̄āra ma guru maakinu nu handunia kpuro
yam bururasia,

ma tem mu diira berum sã.

²⁰ A sĩa nim wõkun wõllõ ka maa men sãwã.

Adama goo kun wunen yira wa.

²¹ A dera Mõwisi ka Aroni ba wunen tãmbu kpara nge yãa gõw.

78

¹ Womu ge Asafu u kua. Ge wee.

Nen tãmbu, i nen gari swaa dakio.

I swaa tem kpĩiyõ i nõ ye na gerumã.

² Kon bæ faagi gaa kua ka mǎnnu ye ya sãa yellun gari.

³ Ye sa nua ka ye sa gia ka ye besen baababa ba sun sãwã,

⁴ sa ñ ye besen bibu beruammẽ.

Sa ko bu Yinni Gusunǎn tǎmaru sãwa ka win dam gari ka sǎm maamaakigii ni u kua.

⁵ U besẽ Isireliba, Yakǎbun bweseru wooda wẽ.

Wooda yera u besen baababa wẽ bu ka ye ben bibu sãwsi.

⁶ Bii be ba koo marura, ben tii ba koo ye gia,

kpa bu maa ye ben bibu sãwsi.

⁷ Saa yera ba koo Yinni Gusunǎ naanẽ ko.

Ba ñ maa duarimã ye u kua.

Kpa bu win woodaba mem nãwã.

⁸ Ba ñ maa mǎ nge ben baababa.

Domi baaba be, ba kua mem nã sariba,

ma ben gõru ga ñ ka Gusunǎ turo yõre.

Ma ba kua naanẽ sariba Gusunǎn mi.

⁹ Efaraimun bweseru te ta tǎnnu mǎ

ta biruku yira wura tabun saa.

¹⁰ Ta ñ ten arukawani yibie ye ta ka Gusunǎ bǎkua.

Ta yina tu win woodaba mem nãwã.

¹¹ Ta win sǎm maamaakigii ni duari ni u tu sãwsi.

¹² U maamaaki kua ben sikadoban wuswaaõ Soaniõ Egibitin temã.

¹³ U nim wõku bera ga kpaasina ga yõra nge gana,

ma u dera ba tɔbura.

¹⁴ Guru wii wurora u dera ta bu gbiiye sɔɔ sɔɔ.

Wɔ̄kuru, kpa u de dɔ̄ɔ yara ya n sɔ̄ɔsire guru wii wuro te sɔɔ.

¹⁵ U kpenu besuka gbaburɔ,

ma nim bakam mu kura ba nɔra.

¹⁶ U dera nim mu yara kpenun di,

ma mu kokumɔ nge daa bakarun nim.

¹⁷ Adama ka mɛ, baaba be, ba wi, Wɔrukoo torarimɔwa ba dɔɔ.

Ba nùn seesiwa gbaburu mi, mi gāanu ku ra kpi.

¹⁸ Ma ba wi, Gusunɔ nɔɔ kuura ba nùn dīanu kana ni ba kī.

¹⁹ Ba nɛɛ, ka gem, Gusunɔ u koo kpī u sun diisia gbaburu mini?

²⁰ Geema, Mɔwisi u kpee te so, ma nim mu koka nge daarun nim.

Adama u koo kpī u sun diisia?

U koo kpī u sun yaa wē su tem?

²¹ Ye Yinni Gusunɔ u yeni kpuro nua,

yera win mɔru ya seewa nge dɔɔ

wi ba sɔre win tɔmbu Isireliban sɔ.

²² Domi ba ñ nùn naanɛ kue.

Ba ñ win somiru yīiyɔ.

²³ Ka mɛ, u guru wiru wooda wē.

Ma u wɔllun gamboba kenia.

²⁴ U dera dīa ni ba mɔ manna nu bu nɛɛya saa wɔllun di.

²⁵ U bu ye wēwa nge mèn nɔɔ ba kī.

Tɔn boko dima ba di.

²⁶ Yen biru, u dera woo ga na

saa sɔɔ yari yerun di ga wɔllu swee.

Ka win dama u woo seeyama

sɔɔ yēsɔn nɔm dɔwaru gian di,

²⁷ ma u dera gunɔsu su sarama

su bu wukiri nge tua.

Su dabi nge yani seeri nim wōkun goorō.

²⁸ U dera su wəruka su terie baama ben sansaniō.

²⁹ Ma Gusunō u bu wē ye ba kī.

Ma ba di ba deba.

³⁰ Adama ye ba dīmō ba ñ kpa, dīanu yiba ben nāsō.

³¹ Sanam mēya Gusunō u ka bu mōru kua.

Ma u be ba dam bo go.

U ben aluwaasiba so u surura.

³² Ka mē, ba wure ba tora.

Ba ñ win sōm maamaakigii ni naane kue.

³³ Ma Yinni Gusunō u bu doke berum sōu u ben wāaru nōru
koosia nge woo.

U bu kam koosia nōni kpaki teeru.

³⁴ Yinni Gusunō ù n kī u bu go,

yera ben gabu ba ra gōsirame win mi gia.

³⁵ Kpa bu yaaya ma wi, Wərukoowa u sāa ben kpee baa
mì ba ra kuke.

Wiya u ra maa bu wōre.

³⁶ Adama ba ku ra gem gere.

Ba ra n kī bu nùn nōni wōkewa ka ben gari.

³⁷ Ben gōru ga ñ ka nùn wāa.

Ba ñ maa ben arukawani yibie.

³⁸ Adama ka mē, Yinni Gusunō u ra tii nene
u kun win mōru kpuro yōsu.

U ra bu wōnwōndu kue,
kpa u bu ben durum wōka u kun bu go.

³⁹ U ra yaaye ma ba sāawa tōmbu.

Ba sāawa nge woo.

Gà n doona, ga ku ra wurame.

⁴⁰ Nōn dabina ba Gusunō seesi gbaburō.

Nōn dabina ba win mōru seeya.

⁴¹ Ba maa wure ba nùn nō kuura wi, wi u sāa ben Yinni
Deero.

⁴² Ba ñ tōō te yaaye tē sōu u bu wōra yiberēban nōman di
ka win dam.

⁴³ Ba ñ maa yaaye sɔm maamaakigii ni u kua Egibitiɔ ka
Soanin gberu kpaaneɔ.

⁴⁴ U Egibitigibun daanun nim gɔsia yem,
ma ba kpana bu mu nɔ.

⁴⁵ U dera gbabu swɛɛ yi bu wɔri yi di.

Ma u dera surenu nu bu kam kua.

⁴⁶ U dera twee yi ben dɛanu wɔri yi di.

Ma u dera ben hanian are kam kua.

⁴⁷ U dera guru kpenu nu ben resɛm gbaanu kam koosia.

Ma wooru ben dɛa gbaanu sanku.

⁴⁸ U dera guru gbɛa ka guru kpenu ben yaa sabenu di.

⁴⁹ Ma u ka Egibitigii be mɔru seewa ka dam u bu nɔni
sɔɔwa.

U dera gɔɔn gɔradoba ba na dabi dabinu ba bu wɔri.

⁵⁰ U ñ dere win mɔru yu goo sɛɛna.

U bu kɛsi kɛsi baranu kpɛɛ u ka bu go.

⁵¹ U Egibitigibu be, be ba sɛa Kamun bibun bweserun bii
tɔn durɔ gbiikoo baawure go,

be, be ba sɛa ben aluwaasirun bibu.

⁵² U dera win tɔmba yara nge yɛa gɔɔ ge ga yarima gɔrun
di.

Ma u bu kpara gbaburɔ.

⁵³ U bu kpara ka bɔri yendu, ba ñ diira.

Ma u dera nim wɔku ga ben yiberɛba wukiri.

⁵⁴ Ma u ka bu da win tem dɛɛramɔ,

guu ten mi, te u mwa ka win dam.

⁵⁵ U bwese tukunu gira win tɔmbu Isireliban sɔ.

Ma u tem mɛ bɔnu kua u dera ba sina mi, kuu bekuruginu
sɔɔ.

⁵⁶ Adama ba Gusunɔ nɔɔ kuura.

Ba wi, Wɔrukoo seesi.

Ba ñ win woodaba mɛm nɔɔwɛ.

⁵⁷ Ba Gusunɔ desirari, ma ba kua naane sariba

nge mɛ ben baababa ba raa kua.

Ba wurura nge ten tɛn kirika ya kusira.

⁵⁸ Ba win m̄oru seeya ka ben b̄ũ turanu.

Ba win nisinu seeya ka ben bw̄arokunu.

⁵⁹ Ye Gusun̄o u ye kpuro wa, yera win m̄oru seewa,
ma u Isireliba yina.

⁶⁰ U s̄aa yee te deri te ta w̄aa Silōo.

U kuu bekurugii te deri t̄en mi u ra ka bu yinne.

⁶¹ Ma u dera yibereba ba win woodan kpakororu mwa,
t̄e s̄ōo u ra win dam ka win yiiko s̄ōosi.

U dera ba ka tu doona tem tukum̄o.

⁶² U ka win t̄ombu m̄oru kua,
ma u dera ba bu go tabu s̄ōo.

⁶³ U dera aluwaasiba ba d̄ōo mwaara,
ma w̄andiaba ba dur̄obu bia.

⁶⁴ U dera ba ben ȳaku kowobu go tabu s̄ōo ka takobi.
Ma ben ḡaminibu ba ñ ben ḡōo sw̄i.

⁶⁵ Yera Yinni Gusun̄o u seewa nge t̄onu wi u dom
yandama.

U seewa nge tabu dur̄o w̄eruḡo wi tam mu goom̄o.

⁶⁶ Ma u win yibereba so u gira.

U bu sekuru doke te ta ñ kpeem̄o sere ka baadommāo.

⁶⁷ U Efaraimu Yos̄efun biin bweseru yina.

U ñ tu ḡosa.

⁶⁸ Yudan bweseru ka Sīonin guura u k̄ia u ḡosa.

⁶⁹ Guuru miya u win s̄aa yeru bana

ta dam m̄o nge w̄ollu ka tem

m̄e u sw̄ii sere ka baadommāo.

⁷⁰ U Dafidi ḡosa u n ka s̄aa win s̄om kowo.

Ȳaa kpara yerun diya u n̄un mwaama

⁷¹ u ka ko Isireliba, Yak̄obun bweserun kparo

be, be ba s̄aa wi, Yinni Gusun̄on t̄ombu.

⁷² Dafidi wi, u t̄on be kparawa ka ḡōru d̄ēer̄o, ka laakari.

79

¹ Womu ge Asafu u kua. Ge wee.

Gusunɔ, wee tɔn tukobu ba wunen tem wɔri.

Ba dera wunen sãa yeru ta disi duura.

Ba dera Yerusalemu ya kua bansu.

² Ba wunen tɔmbu go,

ma ba dera gunɔsu ben gonu di.

Ba dera gbeeku yɛɛ yi be, be ba nun sãamɔ min gonu tema.

³ Ba ben yɛm yari mu ka Yerusalemu sikerenɛ nge nim,

ma ba ben gonu deri mi, goo kun nu sikua.

⁴ Be ba ka sun sikerenɛ ba sun wɔmmɔ.

Bɛsɛn berusebu ba sun yaakoru mɔ.

⁵ Yinni Gusunɔ, sere saa yerà wunen mɔru ko n seewa.

Sere saa yerà kaa n nisinu seewa nge dɔɔ.

⁶ A de wunen mɔru yu wɔri bwese ni nu ñ nun yɛ

ka ni nu ñ nun sãamɔ sɔɔ.

⁷ Domi ba Isireliba go, ma ben tem mu kua bansu.

⁸ A ku sun bɛsɛn sikadoban durum sɔbi.

Adama wunen kīrun sɔ, a sun wɔnwɔndu kuo.

Domi sa kua wɔnwɔndobu.

⁹ Gusunɔ bɛsɛn faaba kowo, a sun somiɔ

kpa wunen yīsiru tu bɛɛɛ wa.

A sun wɔro kpa a sun bɛsɛn durum wɔka.

¹⁰ Mban sɔna kaa de bwesenu nu n mɔ,

mana bɛsɛn Yinni u wãa.

A be ba wunen tɔmbun yɛm yari mɔru kɔsieyo

bwesenu suunu sɔɔ bɛsɛn wuswaaɔ.

¹¹ Yinni Gusunɔ, a dɛsobun weeweenu nɔwɔwɔ,

kpa a be ba ka dɔɔ bu go faaba ko ka wunen dam.

¹² Yinni, bwese ni nu ka nun sikerenɛ nu nun wɔnwɔ,

a nu nin durum kɔsieyo sere nɔn nɔɔba yiru.

¹³ Adama bɛsɛ wunen tɔn be a kpare, sa ko nun tɔma sere

ka baadommaɔ,

kpa bɛsɛ ka bɛsɛn bibun bweseru sa n nun bɛɛɛ wɛɛmɔ.

80

¹ Womu ge Asafu u wom kowobun wirugii kua ka m̄w̄r̄ku. Ge wee.

² Wunε Isireliban kparo, a swaa dakio a n̄.

Wunε wi a ra wunen t̄mbu kpare nge ȳā ḡō,
ma a s̄ w̄llun k̄sobun suunu s̄ō,
a tii s̄ōsio wunen yiiko s̄ō.

³ A besε Efaraimu ka B̄nyamεε ka Manasen bwese keri
wunen dam s̄ōsio,
kpa a sun faaba ko.

⁴ Yinni Gusun̄, a sun w̄ro.

A ka sun n̄nu geu m̄εrio, kpa a sun faaba ko.

⁵ Gusun̄ w̄llu ka tem Yinni,
sere saa yer̄a kaa n̄ ka sun m̄ru s̄ā
a n̄ besen kanaru yinam̄.

⁶ Wee a dera nuku sankiranu nu kua besen d̄ianu,
ma a dera besen n̄ni ȳresu kua besen nim.

⁷ A dera be ba ka sun sikerene ba sannam̄ besen s̄ō.
Ma besen yiber̄eba ba sun ȳεm̄.

⁸ Gusun̄ w̄llu ka tem Yinni, a sun w̄ro.

A ka sun n̄nu geu m̄εrio kpa su faaba wa.

⁹ Wee a resem d̄ā wukama Egibitin di,
ma a t̄mbu seeya ben w̄ā yenun di,
ma a resem ye gira mi.

¹⁰ A ye ayeru kua mam mam, ma ya seewa ya nuwi gira.
Ya kp̄ā ya tem kpuro

¹¹ ka guunu wukiri,
ma yen k̄asi yi kp̄ā nge d̄ā ye ba m̄ seduru.

¹² Yen k̄asi yi, yi da sere nim w̄ku,
ma yin nuwi yi da sere daa bakar̄o yi kpara.

¹³ Yinni Gusun̄, mban s̄na a yen karan gambo k̄suka,
ma a dera be ba sar̄o mi, ba ye guram̄.

¹⁴ Ma a dera sakanu ka gbeeku yeε yi yi tie, yi naam̄o yi
ye dim̄o.

¹⁵ Gusunə, wəllu ka tem Yinni, a wurama.
A mɛɛrio wəllun di kpa a wunen reseɛm ye nɔni doke.
A ye kɔ̄suo.

¹⁶ A reseɛm dāa te nɔ̄rio
te, te ta sāa nge wunen bii wi a gɔsa.

¹⁷ Wee ba reseɛm bɔ̄ra ba dɔ̄o meni.
A bu mɔru kɔ̄sieyo bu gbi.

¹⁸ A de wunen dam mu n ka wi a gɔsa u sɔ̄ wunen nɔm
geu wāa.

¹⁹ Saa yera sa ñ maa ka nun tondamə.
A de sa n wāa kpa sa n nun sāmə.

²⁰ Gusunə, wəllu ka tem Yinni, a sun wəro.
A ka sun nɔnu geu mɛɛrio, kpa su faaba wa.

81

¹ Womu ge Asafu u wom kowobun wirugii kua ka
mɔrɔku. Ge wee.

² Yinni Gusunəwa u sāa besen dam.
I nùn womu kuo ka nuku dobu.

I Gusunə Yakəbun Yinni takaru koowo ka nuku dobu.
³ I womusu koowo.

I gāasu ka mɔrɔkunu ka gɔ̄ɔ̄genu soowo.

⁴ I kəba soowo suru kraon tɔ̄o bakaru sɔ̄o.

I kəba wureo Kunun tɔ̄o bakaru sɔ̄o suru ù n tarum kua.

⁵ Domi wooda yera Yakəbun Yinni u Isireliba wɛ̄.

⁶ Wooda yera u Yosefun yenugibu wɛ̄
sanam mɛ u Egibiti wəri.

Ma na nɔ̄o gagu nua ge na ñ tuba. Ga nɛɛ,

⁷ na bɛɛ sɔ̄munu swenya bɛɛn senun di,
na dera i yoo sɔ̄ma deri.

⁸ Sanam mɛ i wāa nɔni swāaru sɔ̄o,
i man soka, ma na bɛɛ yakia.

Na bɛɛ wisa guru maakinu sɔ̄o.

Na bɛɛn laakari mɛɛra Meriban bwiaɔ̄.

⁹ Bɛɛ nen tɔ̄mbu Isireliba,

i man swaa dakio i nɔ ye kon bɛɛ sɔ̄.

¹⁰ I ku de būu goo u n maa wāa bɛɛn suunu sɔ̄.

I ku maa nu yiira i sã.

¹¹ Nɛna Gusunɔ bɛɛn Yinni wi u bɛɛ yara Egibitin di.

I bɛɛn nɔɔ wukio kpa n bɛɛ diisia.

¹² Adama bɛɛ nen tɔmbu, i ñ man swaa daki,
i ñ maa man mem nɔɔwɛ.

¹³ Na dera i wɔri bɛɛn gɔ̄ru bɔbunu sɔ̄,
ma i bɛɛn tiin bwisi swīi.

¹⁴ Bɛɛ nen tɔmbu, ì n daa man swaa daki i sīimɔ nen swaa
sɔ̄,

¹⁵ kon daa bɛɛn yiberɛba sekuru doke,
kpa n bu naa swīi n go go.

¹⁶ Saa ye sɔ̄ra nɛ, Yinni Gusunɔn yiberɛban tii suabu koo
nɔru ko,

kpa Isireliban doo nɔ̄ru tu tɛ.

¹⁷ Kon bu dīa geenu wɛ̄,

kpa bu kperun tim gem di.

82

¹ Womu ge Asafu u kua. Ge wee.

Gusunɔ u wāa wɔllun tɔmbun suunu sɔ̄.

Miya u wāa u ka sirimɔ. U nɛɛ,

² sere saa yerà i ko i n wāa i n sirimɔ ka weesu,
i n yɔ̄ taaregibun biruɔ.

³ I dam sarirugibu ka gobekuba ben gem wɛ̄ɛyɔ̄.

I wɔnwɔndobu ka sãarobu ben gem wɛ̄ɛyɔ̄.

⁴ I dam sarirugibu ka be ba dam dɔremɔ faaba koowo.

I bu wɔro tɔn kɔ̄sobun nɔ̄man di.

⁵ Adama bɛɛ, i ñ gāanu ganu yɛ̄.

I ñ maa bwisi gɛɛ mɔ. I kom kɔ̄sum mɔ̄wa,
ma ya dera gem mu doona handunian di.

⁶ Na raa nɛɛ, i sãawa wɔllun tɔmbu.

I sãawa Wɔrukoon bibu.

⁷ Adama i ko i gbiwa nge tɔn dirobu.

I ko i gbiwa nge sinambu kpuro.

⁸ Gusunɔ, a seewo a handunia siri.
Domi wuna a bwesenu kpuro mɔ.

83

- ¹ Womu ge Asafu u kua. U nɛɛ,
² Gusunɔ, a ku mari, a ku maa wɛra.
³ Domi wee wunen yiberɛba ba seewa,
 be, be ba nun tusa ba wiru yɔrasie.
⁴ Wee ba kɔsa wesianamɔ wunen tɔmbun sɔ.
 Ba nɔɔ tia mɔ be a kɔsun sɔ.
⁵ Ba gerumɔ ba mɔ,
 bu na bu sun kpeerasia bwesenu kpuron suunu sɔɔn di,
 kpa bu ku maa bɛsɛ Isireliban yīsiru yaaya.
⁶ Wee ba wesiana,
 ma be kpuro ba nɔɔ tia kua bu ka nun wɔri.
⁷ Beya, Edɔmuba ka Isimeɛliba ka Mɔabuba ka Agariba
⁸ ka Gebaliba ka Amɔniba ka Amalekiba
 ka Filisitiba ka sere Tirigibu.
⁹ Asirigibun tii ba na ba ka bu nɔɔ tia kua,
 ba Lɔtun bibun bweseru, Amɔniba ka Mɔabuba nɔma kã.
¹⁰ Yinni Gusunɔ, a bu kuo nge mɛ ba Sisera ka Yabini ka
 Madianiba kua Kisionin daarɔ.
¹¹ Ba bu kpeerasiawa Eni Dorio,
 ma ba ben gonu deri mi, nu tem kɔsisia nge naa bisu.
¹² A de ben sinambu bu gbi nge sinam beni,
 Orebu ka Seebu ka Seba ka Salumuna,
¹³ be, be ba raa geruna ba nɛɛ,
 bu da bu Gusunɔn arumani gura.
¹⁴ Yinni Gusunɔ, a bu suo a ka doona
 nge mɛ woo guna ya ra ka yakasu doone.
¹⁵ A de bu dɔɔ mwaara nge mɛ dɔɔ u ra dã sɔɔ mwe,
 ñ kun mɛ nge mɛ dɔɔ yara ya ra guunu dabiri.
¹⁶ A bu naa giro ka guru woo bɔkɔ.
 A bu nandasio ka woo guna.

¹⁷ Yinni Gusunɔ, a bu sekuru dokeo,
kpa bu wa bu gɔsirama wunen mi.

¹⁸ A de bu sekuru wa,
kpa ba n nande sere ka baadommaɔ.
A ben yiyɔbu wunɔ, kpa bu kam ko.

¹⁹ Kpa bu gia ma wunɛ turowa a sãa Yinni Wɔrukoo
handunia ye sɔɔ.

84

¹ Womu ge Koren bibu ba wom kowobun wirugii kua.
Ba gu kuawa ka mɔrɔku. Ge wee.

² Gusunɔ, wɔllu ka tem Yinni,
wunen wãa yeru ta man wẽre.

³ Na sende, na diirimɔ n wa n ka du wunen sãa yerɔ.
Nen gɔru ka nen wasi kpuro nuku dobun kuuki mɔ
wunɛ Yinni Gusunɔn sɔ, wunɛ wi a wãa.

⁴ Nen Yinni, nen sina boko!
Baa ka gunɔminɔ nu ra n wãa yeru mɔ.
Wɔllu ka tem Yinni, a ra mam de
nu sokunu ko wunen yãku yerun bɔkuɔ.

⁵ Doo nɔɔrugiba be ba wãa wunen sãa yerɔ
ba nun tɔmamɔ baadomma.

⁶ Doo nɔɔrugiba be ba tãsa wunɛ sɔɔ.
Ba ra n sɔɔru sãa bu ka sãaru da.

⁷ Bã n sarɔ wɔwan di ye ba mɔ Yiresu,
a ra de bwii yi koorawa mi,
kpa gura yu ka ye domaru naawa.

⁸ Nge mɛ ba dɔɔ bu ka Gusunɔ yinnibun Yinni sã Siɔniɔ,
nge meya ben dam mu ra n sosimɔ gbabu te sɔɔ.

⁹ Gusunɔ wɔllu ka tem Yinni, a man swaa dakio.
Gusunɔ Yakɔbun Yinni, a nen kanaru nɔɔwɔ.

¹⁰ Yinni, wunɛ wi a sãa besen tɛrɛru,
a wi a gɔsan wuswaa mɛerio.

¹¹ Nen sɔɔ teerun wãaru wunen sãa yerɔ,
ta nen yam tukum wãarun sɔɔ dabi dabinu kere.

N buram bo na n wāa wunen sãa yerun kənnəwə,
ye ko na n ka wāa diru mi tən kəsoba wāa.

¹² Yinni Gusunə, a sãawa nge sɔɔ.

A maa sãawa nge tərərɛ.

Wuna a ra tambu durom ka bɛɛrɛ kue.

Be ba sīimə gem sɔɔ, a ku ra ka bu gea yinari.

¹³ Gusunə, wəllu ka tem Yinni,

doo nərugiiwa wi u nun naanɛ sãa.

85

¹ Womu ge Koren bibu ba wom kowobun wirugii kua.
Ge wee.

² Yinni Gusunə, a wunen tem durom kua.

Wee a ka bɛsɛ Isireli be sa sãa Yakəbun bweseru wurama.

³ A bɛsɛ wunen təmbun toranu wəka.

A bɛsɛn durum kpuro wukiri.

⁴ A n̄ maa ka sun mərɛ sãa.

A dera wunen mərɛ kpuro ya sure.

⁵ Gusunə bɛsɛn faaba kowo, a sun wesio nge yellu.

A ku maa ka sun mərɛ ko.

⁶ Nge kaa n ka sun mərɛ sãawa sere ka baadommaɔ?

Nge kaa n mərɛ sãawa sere ka bɛsɛn bibun bibu sɔɔ?

⁷ A n̄ sun wāaru wesiamə

kpa bɛsɛ wunen tambu su wa su nuku dobu ko wunen sɔɔ?

⁸ Yinni Gusunə, a sun wunen durom sɔɔsio

kpa a sun faaba ko.

⁹ Yinni Gusunə, kon swaa daki n nɔ ye a gerumə.

Domi bəri yendun gariya a ra n wunen tambu sɔɔmɔ

be ba nun naanɛ sãa

ma ba kun wure wiira gari sɔɔ.

¹⁰ Be ba nun nasiewa a ra faaba ko.

Kpa a de bɛɛrɛ ya n wāa bɛsɛn tem sɔɔ.

¹¹ Tən geeru ka bərəkinira koo wurama

kpa gem ka bəri yenda n wāa tem mɛ sɔɔ.

¹² Bərəkiniru ta koo se tem mɛ sɔɔ nge dĩa bwese te ba
duura,

kpa gem mu sarama wəllun di.

¹³ Yinni Gusunən tiiwa u koo sun bəri yendu wě,
kpa bəsen tem mu binu ma.

¹⁴ Gema mu ko n nùn gbiiye, kpa mu win swaa səme.

86

¹ Dafidi u kanaru kua u nɛɛ,
Yinni Gusunə, a man swaa dakio kpa a nen kanaru nə.
Wee na sāaru ka wənwəndu soore.

² A nen hunde beruo, domi na ra nun sã.
Gusunə, na nun naane sãa,
a man faaba koowo.

³ Yinni, wuna na ra nəɔguru sue baadomma.
A man wənwəndu kuo.

⁴ Yinni, a man nuku dobu wěeyə.
Wuna na ra n kanamə ka nen gōru kpuro.

⁵ Yinni, a sãawa tən geo,
a ra maa təmbu ben durum wəke.
A ra be ba nun soku kpuro kīru sōsi ta n kpã.

⁶ Yinni Gusunə, a nen kanaru nəwə.
A nen weeweenu swaa dakio.

⁷ Domi nà n nun kana nəni swāarun saa,
a ra man wisi.

⁸ Gāanu sari ni nu ka nun weene ye ba ra sã kpuro sə.
Gāanu maa sari ni nu ka wunen səma weene.

⁹ Bwese ni a taka kua kpuro nu koo na nu yiira wunen
wuswaa,
kpa nu wunen yīsiru bɛɛɛ wě.

¹⁰ Domi a kpã, a ra maa səm maamaakiginu ko.
Wune turowa a sãa Gusunə.

¹¹ Yinni Gusunə, a man wunen swɛɛ sōsio,
kpa n wa n sī wunen gem sə.
A de n wunen yīsiru nasia.

¹² Gusunə nen Yinni, kon nun siara ka nen gōru kpuro,
kpa n nun bɛɛɛ wě sere ka baadomma.

¹³ Domi a man durom bakam kua,

Womusu 86:14 111 Womusu 87:7

a man yara ɔaribun wãa yerun sɔɔ sɔɔn di.

¹⁴ Yinni Gusunɔ, tii suobu ba man seesi.
Tɔn kɔsobu ba kī bu man hunde wuna,
be, bèn bwisikunu ku ra n wãa wunen mi gia.

¹⁵ Adama wunɛ Gusunɔ, a sãawa Yinni wɔnwɔndugii.

A ku ra mɔru se fuuku.

Wunen kīru ta kpã.

A maa sãawa bɔrɔkini.

¹⁶ A man mɛerima kpa a nen wɔnwɔndu wa.

A nɛ, wunen sɔm kowo dam kɛɛyɔ,
kpa a man faaba ko nɛ, wunen sɔm kowon bii.

¹⁷ Yinni Gusunɔ, a man yīreru sɔɔsio te ta koo man koorɔ,
kpa a de nen yiberɛba bu ye wa kpa sekuru tu bu mwa.

Domi wuna a ra man faaba ko, kpa a man nukuru
yemiasia.

87

¹ Womu geniwa Koren bibu ba kua. Ba nɛɛ,
Yinni Gusunɔ u Yerusalemun kpɛɛkpɛɛku swīiwa
guu te win tii u ɔɔsa u dɛerasian wɔllɔ.

² U Yerusalemu ye kī n kere wuu si su wãa Yakɔbun
bweserun tem kpuro sɔɔ.

³ Yerusalemu, Gusunɔn wuu,
ba wunen bɛɛrɛ bakan gari gerumɔ.

⁴ Nɛ, Yinni Gusunɔ, nà n bwesenun yīsinu yorumɔ ni nu
man yɛ,
kon Egibitigibu ka Babilonigibu ka Filisitiba ka Tirigibu
ka Etiopigibun yīsinu yore.

Domi ba bu marawa Yerusalemu mini.

⁵ Adama Yerusalemugibu ba koo nɛɛ, ben tema mi ka gem.
Wɔrukoowa u mɛn kpɛɛkpɛɛku swīi.

⁶ Yinni Gusunɔ u koo bwesenun yīsinu yore kpa u nɛɛ,
Yerusalemuɔra ba bu mara.

⁷ Be ba womusu mɔ ba yaamɔ, ba koo nɔɔgiru sua ba n
mɔ,

Yinni, besen nuuru kpuro ta woowa wunen mi.

88

¹ Womu ge Koren bibu ba wom kowobun wirugii kua.
Ba gu kuawa ka guuru. Hemani Esirahigiiwa u gu kua.
Ge wee.

² Yinni Gusunə nen faaba koowo,
na ra n nɔɔguru suewa wunen wuswaaɔ wɔ̄kuru ka sɔ̄ɔ sɔ̄ɔ.

³ A de a nen kanaru nɔ.
A swaa tem kp̄iyo a nɔ ye na nun kanamɔ.

⁴ Wee wahala ya man deema n kp̄a
sere na gɔribun w̄a yeru turuku kua.

⁵ Na w̄a be ba gɔɔ dɔɔn wuurɔ.
Na ɛn maa dam mɔ.

⁶ Wee na kp̄i ka gɔribu sannu.
A dera na w̄a ka be sannu sikirɔ,
be, be a ɛn maa yaayamɔ, a ɛn maa bu nɔɔrimɔ.

⁷ A man kp̄ɛ wɔru bɔkɔ sɔ̄ɔ mi yam wɔ̄kura w̄a.

⁸ A man mɔru seesi,
ma n s̄are na nim mwɛere.

⁹ A dera nen kraasibu ba man deri.
A dera ba man tusa,
ma na taarere na ɛn kp̄ɛ n nunda nen wahalan di.

¹⁰ Nen nɔni dam dwiiya nɔni sw̄aarun s̄ɔ.
Yinni Gusunɔ, t̄ɔru baatere na ra nɔma yiyewa wunen mi
gia na n nun somiru kanamɔ.

¹¹ Gɔriba a ra maamaaki kue?
Gɔriba ba koo kp̄i bu se bu nun s̄a?

¹² Gɔriba ba koo kp̄i bu wunen bɔrɔkinirun gari gere siki
wɔruɔ?
Ba koo kp̄i bu wunen tɔn geerun gari gere gɔribun w̄a
yerɔ?

¹³ Ba koo kp̄i bu wunen maamaaki wa yam wɔ̄kurɔ?
Ba koo kp̄i bu wunen gem tubu gɔriɔ mi ba ra tɔmbu
duari?

¹⁴ Yinni Gusunə, wuna na ra faaba kanε.
Bururu baatere, wuna na ra nəəgiru sue.

¹⁵ Yinni Gusunə, mban sɔna a man wunen wuswaa berue.
Mban sɔna a n̄ kī n nun wa.

¹⁶ Saa nen birun di, na wənwəndu soorewa na gəə dəə.
Na burisine nəni swāa te a man kp̄ɛen sɔ.

¹⁷ Ne səəra wunen məru ya wəri, ma ya man goomə.

¹⁸ Ya ka man sikerene tɔɔ baatere nge nim bweru.

Ye kpurowa ya man wukiri.

¹⁹ A dera nen kpaasibu ka nen bərəba ba man biru kisi.
Be kpuro ba man deri.

89

¹ Womu ge Etani Esirahigii u kua. Ge wee.

² Yinni Gusunə, kon wunen tən geerun womu ko sere ka
baadommaə.

Kon wunen bərəkiniru kpara sere ka baadommaə.

³ Na yē ma wunen kīru ta ko n wāawa sere ka baadommaə.
Wunen bərəkiniru ta girewa wəllə.

⁴ Yinni Gusunə, a nεε,
a ka Dafidi wi a gəsa arukawani bəkua.

A wi, wunen səm kowo nəə mwεeru kua ka bōri

⁵ a nεε, kaa goo wuna win bweseru səə
u ko sunə sere ka baadommaə,
kpa a win bandu tāsisia sere ka baadommaə.

⁶ Yinni Gusunə, wəllu ta nun bεere wēemə
maamaaki ye a m̄n sɔ.

Wunen gəradoban wuuru ta nun siaramə
wunen bərəkinirun sɔ.

⁷ Yinni Gusunə, a n̄ saara mə wəllə.
Wunen gəradoba səə, goo sari wi u ka nun nε.

⁸ A nanum mə wunen gərado dεerobun suunu səə.

Wunen yiiko ya kp̄a be ba nun sikerenen suunu səə.

⁹ Gusunə, wəllu ka tem Yinni, wara u dam mə nge wunε.
Wunen bərəkinira nun karewa ta ka sikerene.

¹⁰ Wuna a ra nim wǎkun tii suabu yǎrasie.

Gen nim kurenu nù n seewa, a ra nu suresie.

¹¹ A Egibitigibu taaka a pɛsuka nge goru.

A be, wunen yiberɛba yarinasia ka wunen dam.

¹² Wuna a wǎllu ka tem mɔ.

Wuna a handunia taka kua ka ye ya wǎa ye sɔɔ.

¹³ Wuna a sǔɔ yɛsan nɔm geu ka nɔm dɔwaru kua.

Guu ni ba mǔ Tabori ka Hɛɛmɔɔ nu wunen yǎsiru bɛɛɛ
wɛɛmɔ.

¹⁴ Wunen gǎseru ta dam mɔ.

Wunen nɔmu ga dam mɔ.

¹⁵ Gema mu sǎa wunen bandun kpɛɛkpɛɛku.

Kǐru ka bɔrɔkinira ra n wǎa wunen wuswaaɔ.

¹⁶ Yinni Gusunɔ, doo nɔɔrugiba be ba ra nun takaru ko.

Ba ra sǐwa yam bururam sɔɔ wunen wuswaaɔ.

¹⁷ Ba koo nuku dobu ko tǔɔ baatere wunen yǎsirun sǔ.

Kpa bu bɛɛɛ wa wunen gem sǔ.

¹⁸ Domi wuna a sǎa ben dam ka ben bɛɛɛ.

Wunen saabuwa sa tǎsimɔ.

¹⁹ Yinni Gusunɔ, wuna a sǎa bɛɛɛ Isireliban tɛɛɛru.

Wunɛ Dɛɛrɔ, wuna a sǎa bɛɛɛn sina boko.

²⁰ Gasɔ, a ka wunen sɔm kowo be a naane sǎa gari kua
kǎsiru sɔɔ a nɛɛ,

a wunen dam tabu durɔ dangii goo wɛ.

A nùn gɔsa wunen tɔmbun suunu sɔɔn di a wǎlle sua.

²¹ Wiya Dafidi wunen sɔm kowo.

Wiya a bandun gum tǎre.

²² Wunen nɔmu ga ko n nùn nɛniwa kem kem.

Geya ga ko n sǎa win dam.

²³ Yiberɛba ba ñ kpɛ bu nùn samba ko.

Tɔn kǔsobu ba ñ kpɛ bu nùn dam dɔre.

²⁴ Kaa win yiberɛba kpeerasia.

Kaa be ba nùn tusa sɛsuku.

²⁵ Wunen bɔrɔkiniru ka wunen tɔn geera ko n wǎa ka wi.

Kpa a nùn dam wɛ ka wunen yǎsiru.

²⁶ Kaa de win bandun dam mu teria
saa nim wõku ge ba m̀ Mēditeranən di
sere ka daa te ba m̀ Efaratiō.

²⁷ U koo nun s̄ u n̄ε, a s̄awa win tundo ka win Yinni.
A s̄awa win faaba kowo nge kpee baa m̀ u ra kuke.

²⁸ Kaa ǹn ko wunən bii t̄n dur̄ gbiikoo.
Kpa u n s̄a handunian sinambu kpuron sina boko.

²⁹ Kaa de wunən t̄n geeru ta n ǹn w̄asi.
Kpa a ka ǹn arukawani b̄ke ye ya n̄ n̄ru m̄.

³⁰ Kaa de win bibun bweseru ta n bandu dim̄ sere ka
baadommā.

Kaa de win bandu tu dam gira nge w̄llu.

³¹ Adama win bibun bwese te, t̄ n yina tu wunən woodaba
m̄m n̄w̄a,

ma ta wunən yiirebu atafiiru kua,

³² ma ta n̄ wunən s̄ōs̄iru sw̄i,
ma ta n̄ wunən gere m̄m n̄w̄ε,

³³ kaa tu s̄εyasiawa ka bokuru ten m̄m n̄w̄bu sarirun s̄.

³⁴ Adama a n̄ yinam̄ a tu wunən t̄n geeru s̄ōsi win s̄.

A n̄ ǹn t̄nu kandu kuamm̄.

³⁵ A n̄ wunən arukawani kusiam̄.

A n̄ maa wunən gere k̄biam̄.

³⁶ A b̄rua ka wunən ȳsi d̄eraru ma a n̄ Dafidi weesu
kuamm̄.

³⁷ Kaa de win bibun bweseru ta n bandu dim̄ sere ka
baadommā.

Kpa win bandu ta n w̄a baadomma nge s̄ō.

³⁸ Kpa tu t̄ nge suru.

Win seedagii wi u w̄a w̄ll̄ u s̄a b̄r̄kini.

³⁹ Adama wee a sun̄ wi a raa ḡsa deri,

ma a ka ǹn m̄ru kua too.

⁴⁰ A wunən arukawani kusia ye a raa ka wunən s̄m kowo
b̄kua.

Ma a win sina fur̄ kasa kua.

⁴¹ A win gb̄ranu kpuro k̄suka,

ma a win kuku yenu surura.

⁴² A dera be ba sarə mi, ba win arumani gura.

Ma ba nùn sekuru doke.

⁴³ A win yiberēba dam kā.

A dera ba nuku dobu kua.

⁴⁴ A dera win tabu yānu nu dam dwiiya.

A ñ ka nùn yōre tabu sɔɔ.

⁴⁵ A win bεεε kpeesia.

Ma a win bandu sura sere ka temə.

⁴⁶ A dera u təkə kua fuuku, ma a nùn sekuru doke.

⁴⁷ Yinni Gusunə, sere saa yerà kaa n kukua.

Sere saa yerà wunen məru ya ko n seewa nge dɔɔ yara.

⁴⁸ A yaayo nge mε nen wāarun tōru ta dēebu nε.

A yaayo ma tōnu wi a taka kua kpuro u koo ra gbi.

⁴⁹ Wara u koo kpī u n wāa u kun gu.

Wara u koo kpī u tii yara gəribun wāa yerun di.

⁵⁰ Yinni, mana wunen gasən durom mε, mu da.

Mana nɔɔ mwεε te a Dafidi kua ka bərəkiniuru ta wāa.

⁵¹ Yinni, a mεerio seku te wunen tamba dimə.

A yaayo ma nena na wunen tən dabi te kpare.

⁵² Yinni Gusunə, yiberēba ba wunen tambu sekuru dokemə,

ma ba wi a gəsa wəmmə mi u dɔɔ kpuro.

⁵³ Yinni Gusunə, wuna sa ko n siaramə sere ka baadommaə.

Ami! Ami!

WOMUSUN BŌNU NNESE

90

¹ Məwisi Gusunən səm kowo u kanaru kua u nεε,
Yinni, saa yellun di, wuna a sāa besen kuku yeru.

² A sāawa Gusunə a sere guunu ka handunia taka kua.

Mεya kaa n maa sāa sere ka baadommaə.

³ A ra de tōnu u gəsira tua.

A ra nùn sɔ a nεε, u gəsiro min di, u we.

Womusu 90:4 117 Womusu 90:17

⁴ Wunen mi, wōō nārōbu (1.000) ra n sāawa nge gīan tōru
te ta doona kō,
n̄ kun mē nge wōkurun sākuru.

⁵ A ra tōnun wāaru nōru koosiewa nge mē dosu ga ra
doonē bururu.

Ga ku ra tē nge yakasu

⁶ s̄in wēsu ra n baare bururu,
n̄ n̄ kua yoka bu su bura kpa su gbera.

⁷ Wunen mōru ya dera sa gōō dōō.

Ma sa nanda yen saabu.

⁸ A ra besen toranu terasiewa wunen wuswaao,
kpa wunen yam bururam mu besen asiri kpuro sōōsi.

⁹ Besen wāaru ta ra doonēwa wunen mōrun sō.
Ta ra doonēwa nge wēsia teeru.

¹⁰ Tōnun wāaru ta ra tūri sere wōō wata ka wōkuru,
wi u maa dam mō, wōō wenē,
adama ka mē, tōnun wāara ku ra n arufaani gaa mō
sere wahala ka nōni swāaru.

Domi ta ra doonēwa fuuku gōri gia.

¹¹ Wara u wunen mōrun dam yē.

Wara u nun nasie yen sō.

¹² A de sa n yē ma besen wāarun tōra kun dēu,
kpa su ko bwisigibu.

¹³ Yinni Gusunō, sere domma kaa gōru gōsia a wunen
mōru deri.

A besē wunen sōm kowobun wōnwōndu waawo.

¹⁴ A sun wunen durom bakam sōōsio bururu baatere.
Kpa sa n nuku dobu mō sa n womusu mō besen wāarun
tōru kpuro sōō.

¹⁵ A sun nuku dobu wēyō nge mēn nōō a sun sēyasia.
Kpa a besen nuku sankira ten wōsu gōsia nuku dobut
wōsu.

¹⁶ A de su wunen sōma wa besē wunen sōm kowobu,
kpa a besen bibun bweseru wunen yiiko sōōsi.

¹⁷ Gusunō besen Yinni, a sun durom kuo,

kpa a de beŋen sɔma kpuro yu arufaani ko.

91

¹ Wunɛ wi Wɔrukoo u kɔsu,
a wɛrewa Dam kpurogiin tɔbuɔ.

² Kon Yinni Gusunɔ sɔ ma wiya nɛn kuku yeru ka nɛn kàrì.
Wiya nɛn Yinni wi na naanɛ sãa.

³ Domi wiya u nun wɔramɔ saa taan di.

Wiya maa nun wɔramɔ saa kɛsi kɛsi gɔɔ ka win wahalan
di.

⁴ U koo nun win sansu wukiri.
Kaa kuku yeru wa win kasan sɔwɔ.

Win bɔrɔkinira sãawa nge tɛrɛru ka tarakpe.

⁵ Wɔkurun kari ñ kun mɛ sɛu ge ga wee sɔɔ sɔɔ,
yen gaa kun nun berum mɔ.

⁶ Kɛsi kɛsi gɔɔ wi u bɔsu wɔkuru,
ñ kun mɛ bara te ta tɔmbu goomɔ sɔɔ sɔɔ gbãara,
yen gaa kun nun berum mɔ.

⁷ Baa bara ni, nù n tɔmbu nɔrɔbu (1.000) go wunen bɔkuɔ,
ma nu tɔmbu nɔrɔbun suba wɔkuru (10.000) wɔri wunen
nɔm geuɔ,
gãanu kun nun babamɔ.

⁸ Nɔniya kaa ka mɛeri tɔna kpa a tɔn kɔsobun are wa.

⁹ Yèn sɔ Yinni Gusunɔ u kua wunen kuku yeru,
ma wi, Wɔrukoo u kua wunen wãa yeru,

¹⁰ yen sɔna nɔni swãaru gara kun nun sisie,
bararu gara kun maa wunen yenu susiɔ.

¹¹ Domi u koo win gɔradoba nɔɔ kɛ wunen sɔ,
ba n nun kɔsu wunen swɛɛ kpuro sɔɔ,

¹² bu nun nɛnɛ ka ben nɔma
kpa a ku ra ka wunen naasu kperu sokura.

¹³ Kaa gbee sunɔ ka surɔkɔru yɔ a sara,
kpa a gbee sunɔ kpɛmu ka yaa gɔba tem taare.

¹⁴ Yinni Gusunɔ u nɛɛ, yèn sɔ u man kɪ,

kon nùn yakia kpa n nùn kǎsu domi u nen yīsiru yē.

¹⁵ Û n man soka kon nùn wurari.

Ko na n wāa ka wi nōni swāarun saa.

Kon nùn yakia kpa n nùn beere wē.

¹⁶ Kon de u tǎkǎru ko bǎri yendu sǎo,
kpa n nùn nen faaba sǎosi.

92

¹ Womu ge ba kua tǎo wērarugirun sǎ. Ge wee.

² Ya ra n do ba n nun tǎmamǎ Yinni Gusunǎ,
kpa ba n wunen yīsiru beere wēemǎ, wunε Wǎrukoo,

³ ba n wunen durom gari kparamǎ bururu,
kpa ba n wunen bǎrǎkinirun gari kparamǎ wǎkuru

⁴ ka mǎrǎku ka gǎǎgeru.

⁵ Yinni Gusunǎ, ye a kua ya man nuku dobu wē.

Ma na ye kpuro siaramǎ ka womusu.

⁶ Yinni Gusunǎ, wunen sǎma ye a kua ya kpǎ.

Wunen bwisikunu nu duku.

⁷ Gari bǎkǎ ga ñ kpē gu nu tubu,
meya nu ñ maa kpē nu nùn yeeri.

⁸ Geema, tǎn kǎsobu ba seemǎ nge yakasu,
ma nuku kǎsurugibu ba kparamǎ nge dǎa.

Ka mε, sǎo teeru ba koo bu kpeerasia sere ka baadommaǎ.

⁹ Adama wunε Yinni Gusunǎ, wuna a kpuro kere sere ka
baadommaǎ.

¹⁰ Wunen yibereba kpuro ba koo kam ko.

Be ba kǎsa mǎ kpuro ba koo yarina.

¹¹ A man gbeeku keten dam kǎ,
ma a man domaru kua a man gum yarum tǎre.

¹² Tē, na waamǎ nen yibereba ba wǎrukumǎ.

Na nǎomǎ ba kuuki mǎ.

¹³ Gemgibu ba koo kpēa nge kpakpa bǎa.

Ba koo se nge Libanin dǎa ye ba mǎ sǎduru.

¹⁴ Ba ko n sǎawa nge dǎa te ba gira ta kparamǎ

Gusunə besen Yinnin sãa yerə.

¹⁵ Baa tà n təkə kua, ta ko n binu maruməwa,
kpa ta n bərəm mə ta n wurusu səwə.

¹⁶ Yeya ya koo sǝsi ma Yinni Gusunə u sãawa gemgii.
U maa sãawa nen kpee baa mi na ra kuke.
Wi sə, durum gaa sari.

93

¹ Yinni Gusunə, a bandu dii,
ma a wunen yiiko sebua nge yaberu.
Ma a dam sēke nge kpaka.

A maa dera tem mu dam mə, mu ñ yīirimə.

² Saa yee yellun diya a wunen bandu swii.

Saa yee yellun diya a wãa.

³ Yinni Gusunə, daanu nu ra n nǝgiru sue nu n wəki,
kpa nu n kuuki mǝ.

⁴ Adama wunε, a dam mə a ni kpuro kere.

A bandu dii wəllə.

⁵ Yinni Gusunə, wunen gari yi sãawa gem.

Wunen sãa yeru ta ko n sãawa dɛraru sere ka
baadommaə.

94

¹ Yinni Gusunə, wunε wi a ra tǝnu mǝru kǝsie,
a wunen yiiko sǝsio.

² Wunε handunian siri kowo, a seewo.
A be ba tii sue ben kǝsa kǝsieyo.

³ Sere saa yerà kaa n dera tǝn kǝsobu ba n wãa.
Sere saa yerà kaa n dera ba n nuku dobu mə.

⁴ Wee be ba ra n tǝmbu kǝsa kuamme ba gari saarimə ka
tii suabu.

⁵ Yinni Gusunə, ba wunen tǝmbu dam dǝremə
be, be ba sãa wunen arumani.

⁶ Ba gǝminibu ka sǝbu goomə.

Ma ba gobekuba sǝremə ba goomə.

⁷ Ba m̀, Yinni Gusuǹ kun sun m̀era.
Gusuǹ Yak̀abun Yinni wi, kun besen laakari m̀.

⁸ Bɛɛ gari bakasu, i n tii sɛ.

Sere saa yerà i ko i bwisi ko.

⁹ Gusuǹ wi u t̀nu swasu gira, wiya kun kp̃ u gari ǹ?

Wi, wi u t̀nu ǹni gira, wiya kun kp̃ u yam wa?

¹⁰ Wi, wi u ra bwesenu sɛɛyasie, wiya kun t̀nu
sɛɛyasiam̀?

Wi, wi u ra t̀nu ỹru w̃, wiya kun bwisi m̀?

¹¹ Yinni Gusuǹ u t̀mbun bwisikunu ỹ.

U ỹ ma nu s̃awa kam dirum.

¹² Yinni Gusuǹ, doo ǹrugiiwa wi a sɛɛyasiam̀.

Doo ǹrugiiwa wi a seeya ka wunen wooda.

¹³ Wahalan saa s̀, u ko n w̃awa b̀ri yendu s̀
sere bu ka t̀n k̃so suura gbea.

¹⁴ Yinni Gusuǹ kun win t̀mbu derim̀.

U ñ bu biru kisim̀, be, be ba s̃a win arumani.

¹⁵ Domi gemgiiwa u koo siribu di.

B̀n g̃ru ga d̀ere kpa bu siri bi wura.

¹⁶ Wara u koo man sanna t̀n k̃sobun mi.

Wara u koo ka man yina k̃san kowo ben ǹman di.

¹⁷ Yinni Gusuǹ ù kun daa man somi,
na n daa w̃a g̀ribun w̃a yer̀.

¹⁸ Yinni Gusuǹ, ǹ n b̃arim̀,
wunen duroma mu ra de na n t̃sa.

¹⁹ Bwisiku dabinu ǹ n w̃a nen g̃rù,
a ra man nukuru yemiasie.

Kpa na n nuku dobu m̀.

²⁰ Yinni Gusuǹ, mba n bɛɛ m̀sine wunɛ ka siri kowo t̀n
gowo

be ba ra n wunen woodaba gema ba n t̀mbu dam d̀rem̀,

²¹ kpa ba n ǹ tia m̀ bu ka gemgibu ẁri.

Kpa ba n taare sarirugibu taare w̃ɛm̀.

²² Adama Yinni Gusuǹ, wuna a s̃a nen gb̃ara damgiru.

A sãawa nen kpee baa yèn mi na ra kuke.

²³ Kaa de ben toranu nu wəri ben wiru wəllə.

Kaa de ben tiin nuku kōsuru tu bu marisia.

Gusunə nen Yinni, kaa bu nəə marisia.

95

¹ I na su Yinni Gusunə womu kua.

Su nùn nəəgiru sue ka nuku dobu

wi, wi u sãa faaba kowo damgii nge kpee bakaru.

² I de su da win wuswaaə su nùn siara.

Su nùn bæɛɛ wē ka siarabun womusu ka nuku dobu.

³ Domi u kpã.

U sãa sina boko wi u ye ba sãamə kpuro kere.

⁴ Win nəma ya kpuro neni ye ya wãa tem səwə.

Guunun wii kpiinu nu maa sãa wiginu.

⁵ Nim wōku ga sãawa wiguu.

Wiya u gu kua.

Win nəma ya maa tem kua.

⁶ I na su kpuna su tii kawa.

Su yiira Yinni Gusunə besen taka kowon wuswaaə.

⁷ Domi u sãawa besen Yinni.

Sa maa sãa win tambu be u kpare nge naa gō.

I de i win nəə nə gisə.

⁸ I ku de bæen gōrusu su bəbia

nge mɛ bæen baababa ba kua Mɛribə

ka maa dɔma te ba wãa Masə gbaburə,

⁹ mi ba man wēɛra,

ba nen laakari mɛɛra baa mɛ ba nen sɔma waare.

¹⁰ Wōə weeruwa na bwese te bwēra yara,

ma na nəɛ, tən ben gōrusu ka man tonda.

Ba yina bu nen woodaba swii.

¹¹ Yen sōna na mɔru kua ma na bōrua na nəɛ,

ba n̄ sisi bu ka man wēra mi na wēre.

(I maa mɛerio Bandun Gari I, 16:23-33)

96

- ¹ I Yinni Gusunɔ wom kpɔɔ kuo.
Bɛɛ handuniagibu, i nùn womu kuo.
- ² I Yinni Gusunɔ womu kuo.
I nùn bɛɛɛ wɛɛyɔ.
I win faaban labaari kparo tɔɔ baatere.
- ³ I bwesenu win yiikon faagi kuo.
Kpa i win maamaakin gari gere.
- ⁴ Domi wi, Yinni Gusunɔ u kpã.
Wiya ba koo bɛɛɛ wɛ. U būnu kpuro dam kere.
- ⁵ Domi nu sãawa kam dirum.
Wiya u wɔllu taka kua.
- ⁶ Yam bururam ka yiiko baka ya ra n nùn wãasi.
Dam ka girima ya wãa win sãa yerɔ.
- ⁷ Bwesenu kpuro, i na i Yinni Gusunɔ bɛɛɛ wɛ.
I na i win dam ka win yiikon gari kpara.
- ⁸ I Yinni Gusunɔn yĩsiru bɛɛɛ wɛɛyɔ.
I duo win sãa yerɔ ka kɛnu.
- ⁹ I na i nùn kpuna ka bɛɛn sãa yãnu.
Bɛɛ handuniagibu kpuro, i diirio.
- ¹⁰ I bwesenu kpuro sɔɔwɔ i nɛɛ, Yinni Gusunɔ u bandu di.
U tem swii mu dam mɔ, mu ñ maa yiirimɔ.
U ra tɔmbu siriwa dee dee.
- ¹¹ Wɔllu tu nukuru doro. Tem mu yɛɛrio.
Nim wɔku ka ye ya wãa ge sɔɔ kpuro yu kukirio.
- ¹²⁻¹³ Gberu kraane yu nukuru doro ka ye ya wãa ye sɔɔ
kpuro.
Dãnu nu taki koowo Yinni Gusunɔn wuswaaɔ, domi u wee.
U wee u handunia siri, kpa u yen tɔmbu siria dee dee.

97

- ¹ Yinni Gusunɔ u bandu dii.
Tem mu nukuru doro.
Be ba wãa n toma bu yɛɛrio.

² Guru wii wuroru ka yam wõkura ra n ka nùn sikerenewa.
Gem wəllowa u win sina gəna terie.

³ Dõowa u ra n nùn swaa gbiiye.

Kpa u n win yiberɛba mwaamə.

⁴ U ra de guru maakinu nu handunia yam bururasia.

Tem mù n nu wa, mu ra diiriwa.

⁵ Guunu nu ra yandewa nge gum win wuswaaə,
wi, wi u sãa tem kpuron Yinni.

⁶ Wəllu ta win gem sãsimə.

Ma bwesenu kpuro nu win yiiko waamə.

⁷ Be ba bwāarokunu sãamə, ba koo sekuru wa.

Be ba bũnu siaramə, ba koo yõra ka dukiri.

Bũnu kpuro nu koo yiira win wuswaaə.

⁸ Yinni Gusunə, Siɔnigibu ba ye nua ma ba nukuru dora.

Yudaba ba nuku dobu m̀ wunen siribun s̄.

⁹ Domi wuna a kpāaru bo handunia kpuro s̄ə.

Wuna a maa bũnu kpuro dam kere.

¹⁰ Bɛɛ be i Yinni Gusunə kī, i k̄sa tusio.

U ra be ba nùn naane sãa wəre tən k̄sobun noman di.

¹¹ Yam bururam mu wāawa gemgiin s̄.

Nuku dobu bu wāawa bèn ḡru ga d̄eren s̄.

¹² Bɛɛ gemgibu, i nuku dobu koowo Yinni Gusunən s̄.

Kpa i win yīsi d̄era te wəlle sua.

98

¹ I Yinni Gusunə wom kp̄ə kuo,
domi u s̄əm maamaakiginu kua.

Win dam saabu u nasara wa.

² Yinni Gusunə u t̄ambu win faaban gari tubusia.

U s̄əsi ma u sãa gemgii.

³ U win durom ka win b̄rəkiniu yaaya Isireliban s̄.

Handunian goonu nne kpuro s̄ə ba win faaba ye wa.

⁴ Bɛɛ handuniagibu kpuro, i n̄əgiru suo ka nuku dobu.

I nuku dobun kuuki koowo i ka nùn siara i nùn tōma ka womusu.

⁵ I nùn womusu kuo ka mārəkunu.

I nùn tōmō ka gǎḡgenu.

⁶ I nùn womusu kuo ka kōbi ka guunu.

I taki koowo wi, sina bokon wuswaaḡ ka nuku dobu.

⁷ Nim wǎku ka ye ya wǎa ge sǎḡ, yu nǎḡgiru suo.

Tem ka ye ya wǎa mē sǎḡ, yu womu koowo.

⁸ Daa bakanu nu taki koowo.

Guunu nu nuku dobun kuuki koowo sannu sannu Yinni Gusunḡn wuswaaḡ.

⁹ Domi u wee u handuniagibu siri.

U koo bu siriwa gem sǎḡ.

99

¹ Yinni Gusunḡ u bandu dii ma tōmba diirimō.

U sǎ wǎllun kǎsobun suunu sǎḡ ma tem mu yīirimō.

² Yinni Gusunḡ u kpǎ Siḡniḡ.

Wiya u bwesenu kpuro mō.

³ I Yinni Gusunḡn yīsiru wǎlle suo.

Ta kpǎ, ta nanum mō. U dēereḡa.

⁴ I Yinni Gusunḡn dam wǎlle suo.

Domi u sǎawa sina boko wi u ra gem kǎ.

Yinni Gusunḡ, wuna a sun sǎḡsi nge mē sa ko ka besen wǎaru diisina.

Wuna a Yakḡbun bweseru wooda wē Isireliḡ.

⁵ Yinni Gusunḡ u dēere.

I nùn wǎlle suo.

I na i yiira win sina kitarun nuurō.

⁶ Mōwisi ka Aroni ba wǎawa win yǎku kowobu sǎḡ.

Samueli u sǎawa be ba ra nùn sokun turo.

Be kpuroḡa ba nùn soka ma u bu wurari.

⁷ U ka bu gari kua saa guru wii wurorun di.

Ma ba win woodaba mem nǎḡwa ye u bu wē.

⁸ Gusunḡ besen Yinni, wuna a bu wisa.

Ma a kua ben Yinni wi u ra bu toraru suuru kue.

Adama a bu s̄eyasia ben k̄ōsan s̄ō.

⁹ I Gusun̄o b̄es̄en Yinni siaro.
I yīiro win guu d̄eerar̄o i n̄un b̄eere w̄ē.
Domi u s̄āawa D̄eero.

100

¹ Siarabun womu. Ge wee.
B̄e handuniagibu kpuro,
i Yinni Gusun̄o takaru koowo ka nuku dobu.
² I n̄un s̄āaw̄o ka ḡōru dobu.
I na win mi, i n womusu m̄ò ka ȳēribu.
³ I n ȳē ma wi turowa u s̄āa Gusun̄o.
Wiya u sun taka kua.
Sa s̄āawa win t̄ombu.
Sa s̄āawa nge ȳāa ḡō ge u kpare.
⁴ I duo win s̄āa yer̄o i n̄un siara.
I duo mi, i n̄un t̄oma.
I n̄un w̄olle suo.
I win ȳīsiru b̄eere w̄ēȳo.
⁵ U s̄āawa t̄on geo.
Win k̄īru ta ñ n̄oru m̄o.
U s̄āawa naan̄egii sere ka baadommāo.

101

¹ Womu ge Dafidi u kua. Ge wee.
Wee kon womu ko ge ga ka siribu ka durom ȳā.
Yinni Gusun̄o, kon gu kowa n ka nun b̄eere w̄ē.
² Kon nen laakari doke swaa gea s̄ō.
Saa yer̄o kaa man naawa.
Kon s̄īwa dee dee nen ȳenugibun suunu s̄ō.
³ Na ñ wuram̄o n k̄ōsa m̄eri.
Na m̄em n̄ōbu sariban daa tusa.
Na ñ wuram̄o yu man tia.
⁴ Na ñ wuram̄o k̄ōsa ya n w̄āa ne s̄ō.
Kon ka t̄on k̄ōsobu tonda.
⁵ Kon de wi u ra kpaasi w̄ī u kam ko.

Na ñ ka wi u tii sue nɔɔ tia m̀.

⁶ Kon mɛeri n wa be ba naane mɔ tem mɛ sɔɔ,
kpa ba n wāa nen bɔkuɔ.

Wi u sīimɔ gem sɔɔ, wiya u koo ko nen sɔm kowo.

⁷ Gbenɔ kun ayeru wasi nen yenuɔ.

Mɛya maa wee kowo u ñ yōramɔ nen wuswaaɔ.

⁸ Bururu baatere, na ko n da tem men tɔn kōsobu nɔɔ
marisiewa.

Kpa n wa n ka bu wuna mam mam Yinni Gusunɔn wuun
di.

102

¹ Wɔnwɔndon kanaru sanam mɛ u nuki sankire ma u
win weeweenu Yinni Gusunɔ saariamɛ.

² Yinni Gusunɔ, a nen kanaru swaa dakio.

A de a nen wuri nɔ.

³ A ku man biru kisi sanam mɛ na nuki sankire.

A man swaa dakio sanam mɛ na nun soku,
a man wurari fuuku.

⁴ Domi nen wāarun tōra doonɔ nge wiisu,
ma nen kukunu dōɔ m̀ nge dāa nɔɔ.

⁵ Nen torora kara ma nen gōru ga gbera nge yakɔ gbebu,
sere dīanu kun man bine m̀.

⁶ Nen weeweenun saabu na wooru.

⁷ Na ka kpakpayɛ gbeeku weenɛ.

Na sāawa nge booro ge ga wāa bansɔ.

⁸ Na ku ra dweeye, na sāawa nge gunɔ
ge ga wāa ge teu diru wəllɔ.

⁹ Nen yiberɛba ba ra n man wɔmmɔwa baadomma
kpa ba n ka nen yīsiru bōrumɔ.

¹⁰⁻¹¹ Wunen mɔru bakan sō, torom mu kua nen dīanu.
Ma nen nɔni yīresu su wɔrikimɔ nen nim nɔruram sɔɔ.
Domi a man yara a kasa kō n toma.

¹² Nen wāarun tōru ta doonɔ nge dāa saaru,
ma na dam dwiiyamɔ nge yakɔ gbebu.

¹³ Adama wunɛ Yinni Gusunɔ,

Womusu 102:14 128 Womusu 102:29

kaa n bandu diiwa sere ka n̄r̄.

Meya ba ko n nun yaaye sere ka baadomma.

¹⁴ Kaa sewa a Siṅni w̄n̄w̄ndu kua,
domi saa ye a yi ya tura a ka ye w̄n̄w̄ndu kua.

¹⁵ Wunen s̄m̄ kowobu ba ye k̄i sere ka yen bans̄.
Ba maa yen tua m̄era ḡa geenu.

¹⁶ Meya bwesenu kpuro nu koo wunen ȳs̄iru nasia.
Kpa nin sinambu kpuro bu wunen yiikon berum ko.

¹⁷ Sanam m̄e Yinni Gusun̄ u koo wure u Siṅni bani,
u koo tii s̄̄si win yiiko s̄̄.

¹⁸ U ra s̄aron kanaru n̄.

U ku ra tu atafiiru ko.

¹⁹ A de bu yeni yore bwese te ta koo maruran s̄̄,
kpa t̄n̄ be ba ko n w̄a, bu Yinni Gusun̄ siara.

²⁰ Domi w̄llun diya Yinni Gusun̄ u tem m̄era.

U m̄erim̄ saa win w̄a yee d̄erarun di

²¹ u ka yobun weeweenu n̄ u be ba gb̄io yakia.

²² Kpa bu win ȳs̄iru kpara

bu n̄n̄ siara Yerusalem̄

²³ sanam m̄e bwesenu kpuro nu koo menna ka nin
sinambu

bu ka n̄n̄ s̄̄.

²⁴ U nen dam dwiiasia nen w̄arun suunu s̄̄.

U nen t̄̄ru kawa.

²⁵ Na gerua na n̄e, nen Yinni, wun̄e wi a w̄a ka
baadomma,

a ku man wuna sekum s̄̄.

²⁶ Toren di a tem taka kua.

Wunen n̄ma a maa ka w̄llu kua.

²⁷ Ye kpuro ya koo doona, adama wun̄e, kaa n w̄awa.

Ya koo t̄k̄ru ko nge ȳnu.

Kaa ye k̄si nge yaberu.

Meya ya koo maa saara.

²⁸ Adama wun̄e, wuna mi. A ñ t̄k̄ru m̄.

²⁹ Wunen s̄m̄ kowobun bibu ba ko n w̄awa ben tem̄.

Ben bweseru ta koo tãsi wunen wuswaaɔ.

103

- ¹ Womu ge Dafidi u kua. U nɛɛ,
kon Yinni Gusunɔ siara.
Kon win yĩsi dɛɛraru tɔma ka nen gɔru kpuro.
- ² Kon Yinni Gusunɔ siara.
Win ye u kua, na ñ duarimɔ, baa yen tia.
- ³ U ra man nen toranu kpuro suuru kue.
U ra nen baranu kpuro kpeesie.
- ⁴ U ra man yare saa siki wɔrun di.
U ra man durom ka wɔnwɔndu kue.
- ⁵ U ra nen wãaru doo nɔɔru yibie.
Kpa u man ko nge aluwaasi nen tɔkɔru sɔɔ,
na n dam mɔ nge gunɔ bakeru te ta yɔɔwa.
- ⁶ Yinni Gusunɔ u ra siriwa gem sɔɔ.
U ra be ba dam dɔremɔ wɔre.
- ⁷ U Mɔwisi win woodaba sɔɔsi.
Ma u Isireliba win sɔm maamaakiginu sɔɔsi.
- ⁸ Yinni Gusunɔ u wɔnwɔndu mɔ.
U ra maa tɔnu durom kue.
Win durom mu kpã.
Win mɔru ku ra se fuuku.
- ⁹ U ku ra tɔmbu gerusi kiri kiri.
U ku ra maa mɔru ko n ka tɛ.
- ¹⁰ U ku ra sun sɛɛyasie nge mɛ besen torara nɛ.
U ku ra sun besen toranu kɔsie.
- ¹¹⁻¹² Adama nge mɛ sɔɔ yari yeru ta ka sɔɔ duu yeru
tɔndinɛ,
nge mɛya u ra maa besen toranu tondasie.
Nge mɛ wɔlla ka tem toma,
nge mɛya win durom mu kpãaru nɛ be ba nùn nasien mi.
- ¹³ Nge mɛ tundo u ra n win bibun wɔnwɔndu mɔ,
nge mɛya Yinni u be ba nùn nasien wɔnwɔndu mɔ.
- ¹⁴ Domi u yɛ ye ba ka sun taka kua.

U ñ duari ma yanima ba ka sun mōma.

¹⁵ Tōnun wāarun tōnu nu ku ra tē.

Nu sāawa nge yakasu.

U ra sewa nge dāa wēsu.

¹⁶ Woo gā n su swee kpa su doona.

Baa sin yīreru a ñ maa wasi.

¹⁷⁻¹⁸ Adama Yinni Gusunōn durom mu ra n wāawa sere ka
baadommaō

be ba nùn nasien mi, ma ba win arukawani neni,

ma ba win woodaba mem nōwamme.

Meya maa win gem mu ra n ka bu wāa sere ka ben bibun
bibō.

¹⁹ Yinni Gusunō u win sina gōna tēria wōllō.

Ma u bandu dii gāanu kpuron wōllō.

²⁰ Bēē Yinni Gusunōn gōradoba, bēē be i dam mō

i ra win gari mem nōwē, i nùn siaro.

²¹ Bēē win tabu kowobu kpuro,

bēē be i nùn sāama,

i win kīru mō,

i nùn siaro.

²² Bēē win taka koorā, i nùn siaro mi u bandu dii kpuro.

Yinni Gusunō, kon nun siara.

104

¹ Yinni Gusunō, kon nun siara.

Gusunō nen Yinni, a kpā, a ñ nōru mō.

Yam bururam ka yiiko ya nun wukiri.

² A ra tii yam bururam wukiri nge bekuru.

A ra wōllu tērie nge beku bakaru.

³ Wunen wāa yera wāa sere wōllun nim wōllō.

Ma guru wira sāa wunen tabu keke.

Ma a bellimō wom wōllō.

⁴ Ma a woo kua wunen gōro.

Ma guru maakinu kua wunen sōm kowobu.

⁵ A tem swīi men kpēekpēeku wōllō.

Mu ñ wərumamə sere ka baadommaə.

⁶ A dera nim mu mɛ wukiri sere ka guunə nge beku bakaru.

⁷ Adama ye a nim mɛ narua, ma mu doona.

Ye mu wunen gbāsukubu nua, mu duka sua,

⁸ mu sara guunun di, mu da wəwi səə sere mi a mu ayeru kua.

⁹ A nim mɛ yōra yeru kua mu ku raa ka sara mu maa tem wukiri.

¹⁰ Wuna a bwiin nim kpare mɛ mu kokumə guunun baa səə.

¹¹ Miya gbeeku yɛɛ ka gbeeku ketekunu nu ra nɛ nu nim nə.

¹² Yen bəkuəra gunəsu su sin sokunu mə.

Ma su wāa dāa kikişə su swīi dori m̀.

¹³ Saa wəllun di, a ra de gura yu guunu swee, kpa tem mu wunen səman are di.

¹⁴ Kpa a de yakasu su kpi yaa sabenun s̄ ka dīa ni tənu u koo din s̄.

¹⁵ Kpa bu tam wa ba n ka nuku dobu m̀.

Kpa bu gum wa ben wasi yi n ka wā.

Kpa bu dīanu wa ben wasi yi n ka dam mə.

¹⁶ Baa ka dāa koo bakanə, nu ra nim wa m̀n bukata nu mə nge dāa ye ba m̀ sɛduru ye ya wāa Libaniə.

¹⁷ Miya gunəsu su ra nɛ su sin sokunu ko.

Miya kprakpayɛ gbeeku ga ra gen wāa yeru ko.

¹⁸ Guu ni nu gunu nu kua kpee beran wāa yeru.

Ma kpee baa maa kua yaa ye ba m̀ damaan * wāa yeru.

¹⁹ Yinni Gusunə, wuna a suru kua a ka saaba wunana.

S̄ə u ȳɛ saa ye u koo kpuna.

²⁰ Yam w̄kuru t̄a n tunuma, yam t̄irawa mi.

Saa ye s̄əra gbeeku yɛɛ yi ra b̄sum se.

* 104:18 damaa - Damaa ya ka saataburu weenɛ.

Womusu 104:21 132 Womusu 104:35

- 21 Gbee sinan piiminu nù n yaa wa,
nu ra kukiriwa nu ka nun nin dīanu bikia.
- 22 Sṣṣ ù n yara, nu ra wurewa nin wāa yerṣ nu kpuna.
- 23 Kpa tṣnu u maa yari u da u win sṃburu ko sere sṣṣ u
ka du.
- 24 Yinni Gusunṣ, wunen sṃma ya dabi.
A ye kpuro kua ka laakari.
Wunen taka kooru ya wāa tem sṣṣ kpuro.
- 25 Wee nim wṓku ga kpā, ga maa yasu.
Ge sṣṣra yṣṣ dabi dabinu wāa, baka ka buu.
- 26 Gen wṓllṓwa goo nimkusu su sīimṣ.
Miya a dera yaa baka ya wāa
ya dweemṣ gen nim kurenu sṣṣ.
- 27 Yṣṣ kpuro, wunṣ turowa yi mṣera
yi ka yin dīanu wa nin saa sṣṣ.
- 28 À n yi wṣ kpa yi mwa.
À n yi yṣsua kpa yi debu.
- 29 À n yi biru kisi, yi ra nandewa.
À n yi wṣsiaru wunari, yi guwa mi,
kpa yi gṣsia tem.
- 30 À n maa yi wṣsiaru wṣ, yi ra sewa
kpa tem mu wurama nge yellu.
- 31 Yinni Gusunṣ, wunen yiiko yu daka da.
Kpa a n nuku dobu mṣ ye a kuan sṣṣ.
- 32 À n tem mṣera, mu ra yīiriwa.
À n maa guunu baba, wiisa su ra yari.
- 33 Kon Gusunṣ nen Yinni womu kua nen wāarun tṣru
kpuro sṣṣ.
Kon nùn tṣma sere ka nen gṣṣn tṣrṣ.
- 34 Yinni Gusunṣ, a de nen gari yi nun dore.
Na kī n nuku dobu ko wunṣ sṣṣ.
- 35 Durumgibu bu gbio, kpa ba kun maa wāa tem mṣ sṣṣ.
Na Yinni Gusunṣ siara ka nen gṣru kpuro.

I Yinni Gusunɔ siaro.

(I maa mɛerio Bandun Gari I, 16:8-22)

105

¹ I Yinni Gusunɔ siaro. I win yĩsiru sokuo.

I win gea ye u kua kparo.

² I nùn womu kuo.

I win sɔm maamaakiginu kparo.

³ I nuki doru wi, Yinni Gusunɔn yĩsi dɛerarun sɔ.

Be ba nùn kasu bu nukuru doru.

⁴ I Yinni Gusunɔn dam kasuo.

I kasuo i n ka nùn wãa.

⁵⁻⁶ Bɛɛ Aburhamu Gusunɔn sɔm kowon bweseru,

bɛɛ Yakɔbun bweseru, bɛɛ be u gɔsa,

i win sɔm maamaakigii ni yaayo.

I siribu yaayo bi u bɛɛ kua.

⁷ Wiya Gusunɔ besen Yinni wi u koo handunia kpuro siria.

⁸ U ku ra win arukawani ye u ka tɔmbu bɔkua duari sere
ka baadommaɔ.

U ra n ye yaayewa sere ka ben bibun bibun waatiɔ.

⁹ Arukawani yera u ka Aburhamu ka Isaki bɔkua.

¹⁰ U ka Yakɔbu wi ba mɔ Isireli arukawani ye bɔkua
ye ya ko n wãa sere ka baadommaɔ.

¹¹ U nɛɛ, kon nun Kananin tem wɛ.

Mɛya mu ko n sãa wunen tubi wunɛ ka wunen bibun
bweseru.

¹² Saa ye sɔɔ, ba ñ dabi. Ba sãawa sɔbu mi.

¹³ Ba ra n bɔsuwa tem ka tem sɔɔ.

Bà n da bwese tenin mi, bu wura teɔnɔn mi.

¹⁴ Adama Gusunɔ kun dere bweseru garu tu bu dam dɔre.

U sinambu sɛɛyasiawa ben sɔ.

¹⁵ U nɛɛ, i ku be na gɔsa baba.

I ku be, nen sɔmɔbu kɔsa kua.

¹⁶ U dera gɔɔra na tem mɛ sɔɔ.

Ma ba dɔanu bia bu di.

17 Ma u dera goo gbia u da tem mi ben sã.

Wiya Yosefu wi ba dɔra nge yoo.

18 Ba ka nùn yɔni bɔkua naasɔ.

Ma ba nùn sisun gandarɔ dokea wĩrɔ.

19 Ba win laakari mɛera

sere yu ka koorɔ ye u raa gerua.

20 Saa ye sɔra sina boko u wooda wẽ

u nɛɛ, bu nùn yarama.

Ma u dera ba nùn kusia.

21 Ma u nùn kua win yɛnu ka win ye u mɔ kpuron wirugii,

22 kpa u wa u ka win sina asakpɔbu kpara nge mɛ u kĩ.

Kpa u sina bokon bwisi kɛɔbu bwisi kɛ.

23 Saa yera Yakɔbu ka wigibu ba na ba sina Egibitiɔ

Kamun bweserun temɔ.

24 Ma Gusunɔ u dera ba marura too.

Ba dam kua ba ben yiberɛba Egibitigibu kera.

25 Ma u yiberɛ ben gɔru gɔsia.

Ba wi, Gusunɔn tɔn be tusa.

Ma ba bu nɔni sɔwa be, be ba sãa win sɔm kowobu mi.

26 Ma u Mɔwisi ka Aroni gɔsa ba kua win sɔm kowobu,

ma u bu gɔra.

27 Ma ba maamaaki kua ka win dam tɔn ben suunu sɔɔ

Kamun tem mi.

28 U dera yam wɔku sinumgiru ta na.

Ka mɛ, Egibitigii be, ba n wi, Gusunɔn gere wure.

29 U ben nim gɔsia yɛm ma swɛɛ kpuro yi gu.

30 U maa dera surenu nu yiba ben tem sɔɔ

sere ka sina bokon kpin yerɔ.

31 U dera gbabu swɛɛ ka gaanikunu nu na ben tem kpuro

sɔɔ.

32 Ma u dera guru kpenu ka dɔɔ na tem mɛ sɔɔ.

33 Ma ya ben dãa gbaanu ka dãa ni nu tie ben tem mɛ sɔɔ

kpuro kam koosia.

34 Yen biru, u dera twee yi na dabi dabinu.

- ³⁵ Ma yi tem min yakasu ka men gbean dīanu kpuro di.
³⁶ U maa Egibitigibun bii gbiikobu go,
 be, be ba mara ben aluwaasiru sɔɔ.
³⁷ Ma u win tɔmbu yara Egibitin di
 ba wura ka sii geesu wa ba sɔɔwa.
 Ben goo kun maa sanum kpane swaa sɔɔ.
³⁸ Saa ye sɔɔra Egibitigibun nukura dora
 yèn sɔ̄ Isireliba ba doona.
 Domi ba raa ben berum mɔ too.
³⁹ Ma Gusunɔ̄ u Isireliba guru wii wuronu wukiri,
 ma u bu yam bururasie wɔ̄kuru bu ka yam wa.
⁴⁰ Ye ba tura gbaburɔ̄,
 yera ba Yinni Gusunɔ̄ nɔ̄ogiru sue ba dīanu kana,
 ma u bu kusunu wɛ̄.
 Meya u dera pɛ̄e ya na wɔ̄llun di ba di ba deba.
⁴¹ U kperu wukia ma nim mu kurama mu teria nge daaru
 tem diraa.
⁴² Domi u win nɔ̄ mwɛɛ dɛera te yaaye te u win sɔm kowo
 Aburahamu kua.
⁴³ U win tɔn be u gɔsa yara ka nuku dobu.
 Ma ba nuku dobun kuuki mɔ̄.
⁴⁴ Ma u bu bwesenu ganun tem wɛ̄.
 Ma ba bwese nin gberun are tubi di,
⁴⁵ bu wa bu ka wi, Gusunɔ̄n woodaba mɛm nɔ̄wa.
 N̄ n men na, i Yinni Gusunɔ̄ siaro!
 (*I maa mɛerio Bandun Gari I, 16:34-36*)

106

- ¹ I Yinni Gusunɔ̄ siaro.
 I Yinni Gusunɔ̄ siaro, domi u sãawa tɔn geo.
 Win kīru ta ra n wãawa sere ka baadommaɔ.
² Wara u koo Yinni Gusunɔ̄n sɔm maamaakiginu gere.
 Wara u koo kpī u n̄n tɔma u naamwɛ̄.
³ Doo nɔ̄rugiba be ba win woodaba mɛm nɔ̄wɛ̄.
 Doo nɔ̄rugiba be ba gem swīi baadomma.

⁴ Yinni Gusunɔ, a man yaayo durom me a ra wunen tumbu
kuen sɔ.

A man yaayo kpa a bu somi.

⁵ Kpa n ben nuku dobu wa be, be a gɔsa.

Kpa n nuku dobu ko ben nuku doo bin sɔ.

Kpa n yɛeri ka be sannu be, be ba sãa wunen arumani.

⁶ Wee sa tora nge besen baababa, sa kɔsa kua.

⁷ Sanam me besen sikado be, ba wãa Egibitiɔ,

ba ñ wunen sɔm maamaakigii ni garisi.

Ba ñ wunen durom me yaaye me a bu sɔɔsi non dabi
dabinu.

Ma ba nun seesi nim wɔkuɔ ge ba mɔ Naa yari.

⁸ Adama a bu faaba kua wunen yĩsirun sɔ,

a ka wunen dam sɔɔsi.

⁹ A nim wɔku ge ba mɔ Naa yari gbãre ma ga gbera.

A dera ba sãa gen suunu sɔɔ gbebum nge tem saaramɔ.

¹⁰ A bu yakia saa wi u bu tusan nɔman di.

A bu wɔra yiberɛban nɔman di.

¹¹ Nim mu ben yiberɛba wukiri, baa ben turo u ñ kisire.

¹² Ma ba wune Yinni Gusunɔn gari naane kua.

Ma ba nun siaramɔ ka womusu.

¹³ Adama mii mii, ba wunen sɔm maamaakigii ni duari.

Ba ñ maa mara a wunen himba yibia.

¹⁴ Ben bine ya seewa gbaburɔ,

ma ba wune Gusunɔn laakari mɛera mi.

¹⁵ A bu yaa wɛ ye ba bikia, ma ba di ba deba too.

¹⁶ Yera ba ka Mɔwisi ka Aroni wi ba yi nenem wunen
sɔmburun sɔ nisinu seewa sansaniɔ.

¹⁷ Ma tem mu nɔɔ wukia mu Datani mwe.

Ma mu maa Abiramu ka win tumbu wukiri.

¹⁸ Dɔɔ u ben tumbu kpuro di.

Dɔɔ yara ya tɔn kɔsobu di.

¹⁹ Ba naa buu sii ganduguu kua Horebuɔ.

Ma ba yiira ba gu sãwa.

20 Ba wunɛ Gusunɔ wi a sãa ben bɛɛɛ kɔsina ka kɛtɛ ye ya
ra yakasu di.

21-22 Ba wunɛ Gusunɔ ben faaba kowo duari,
wunɛ wi a bu gãa bakanu kua Egibitiɔ Kamun temɔ.

A sɔm maamaakiginu kua mi.

A sɔm maamaakiginu kua nim wɔ̄kuɔ ge ba mɔ̄ Naa yari.

23 Yen biru, a gɔ̄ru doke a bu kpeerasia.

Adama Mɔ̄wisi wunen sɔm kowo u nun suuru kana
a ka wunen mɔ̄ru suresia,
kpa a ku maa bu kam koosia.

24 Ba tem durom mɛ gɛma.

Ba ñ wunɛ Yinni Gusunɔn gari naanɛ kue.

25 Ba wɔ̄kiwa ben kunɔ.

Ba ñ wunen gari mem nɔ̄wɛ.

26 Ma a nɔ̄ma sua wɔ̄llɔ a bɔ̄rua ma kaa bu kam koosia
gbaburɔ.

27 Kpa a ben bibu yarinasia tem kpuro sɔ̄ bwese tukunun
suunu sɔ̄.

28 Ba tii bũu wi ba mɔ̄ Baali Peori wɛ̄.

Ma ba yãkunu di ni ba gɔ̄ribu kua.

29 Ma ba wunɛ Yinni Gusunɔn mɔ̄ru seeya ka ben
kookoosu.

Yera kɛsi kɛsi gɔ̄ɔ u dua ben suunu sɔ̄.

30 Ma Finɛɛsi u wunɛ Gusunɔ kana, ma gɔ̄ɔ wi, u yɔ̄ra.

31 Ma a nùn garisi gemgii sere ka win bibun bweserɔ ka
baadommaɔ.

32 Ba maa wunɛ Yinni Gusunɔn mɔ̄ru seeya nim mɛ ba ra
soku Meriban bɔ̄kuɔ.

Ma a Mɔ̄wisi sɛɛyasia ben sɔ̄.

33 Domi ba nùn nuki sankã.

Ma u ñ bwisika u ka gari gerua.

34 Ba ñ Kananin bwese ni go ni a nɛɛ, bu go.

35 Ba ka nu burinawa, ma nu bu nin kookoosu tie.

36 Ma ba nin bũnu sãwa. Ma nu kua ben yina.

37 Ba ka ben bii tɔn durɔbu ka tɔn kurɔbu bũu yãkunu kua.

³⁸ Nge meya ba gemgibun yem yari.
 Ba ka ben bibu Kananin būnu yākuru kua.
 Ma tem me kpuro mu disi duura tən gobe ten sō.
³⁹ Ba disi duura ben kookoosun sō.
 Domi su dera ba ra n būnu gasirimō.
⁴⁰ Ma wunε Yinni Gusunō a ka wunen tambu mōru besira,
 a bu tusa be, be ba sāa wunen arumani.
⁴¹ A bu bwese tukunu nōmu sōndia ni nu bu tusa nu taare.
⁴² Ben yiberēba ba bu dam dōre. Ma ba bu sekuru doke.
⁴³ Nən dabina a bu yakia.
 Adama ba yōrariwa ba n nun seesi.
 Ma ba kua wənwəndobu ben durum sō.
⁴⁴ A ben nōni swāaru wa sanam me a ben weeweenu nua.
⁴⁵ A wunen arukawani yaaya.
 Ma a ben wənwəndu wa wunen durom bakam sō.
⁴⁶ A dera be ba bu yoru neni ba ben wənwəndu wa.
⁴⁷ Gusunō bēsen Yinni, a sun faaba koowo.
 A sun wunō bwese tukunun suunu sōn di,
 kpa a sun mennā, su wa su wunen yīsi dēeraru tōma,
 kpa sa n yēerimō su ka nun sā.
⁴⁸ Gusunō bēse Isireliban Yinni,
 sa ko n nun siaramōwa sere ka baadommaō.
 Kpa tambu kpuro bu nεε, ami!
 I Yinni Gusunō siaro.

WOMUSUN BŌNU NŌJBUSE

107

¹ I Yinni Gusunō siaro win tən geerun sō.
 Win durom mu ra n wāawa sere ka baadommaō.
² Be u yakia, bu nūn siaro.
 Be u wōra yiberēban nōman di, bu nūn tōmō.
³ Be u mennama tem kpuron di, bu nūn siaro.
 Be u sokuma saa sōō yari yeru gian di, ka sōō duu yeru
 gian di,
 ka sōō yēsan nōm geu gian di, ka sōō yēsan nōm dwaru
 gian di,

bu nùn walle suo.

⁴ Wee ba raa kãore gbaburɔ mi gãanu ku ra kpi ba sirene,
ba ñ wuu wa mi ba koo sina.

⁵ Gõoru ka nim nɔru ga bu go.

Ma ba wurure ba ñ dam mə.

⁶ Ben nɔni swãa te sɔɔ, ba Yinni Gusunɔ nɔɔgiru sue ba
somiru kana,
ma u bu yara nɔni swãa ten di.

⁷ U bu kpara swaa gea sɔɔ ba ka tura mi ba koo sina.

⁸ Bu nùn siaro win tɔn geeru ka win sɔm maamaakiginun
sɔ ni u ra ko tɔnun sɔ.

⁹ Domi u wi nim nɔru ga mɔ nim kã.

Ma u wi gõora mɔ debusia.

¹⁰ Gabu ba raa wãa yam wõkuru sɔɔ sere gɔribun wãa yero
ba yoru dimɔ,

ma ba ka bu yɔni bøkua

¹¹ yèn sɔ ba Yinni Gusunɔn gari yina,
ma ba wi, Wɔrukoon bwisi kẽru gema.

¹² Ma u dera ba tii kawa wahala yen sɔ.

Ma ba wɔruka ba gu, goo kun bu somiru de.

¹³ Adama ben nɔni swãa te sɔɔ,
ba Yinni Gusunɔ nɔɔgiru sue ba somiru kana.

Ma u bu yara nɔni swãa ten di.

¹⁴ U bu yara yam wõku te, ka gɔribun wãa yee ten min di,
ma u ben yorun yɔni yi kusia.

¹⁵ Bu Yinni Gusunɔ siaro win tɔn geerun sɔ.

Bu nùn siaro win sɔm maamaakiginun sɔ ni u ra ko tɔnun
sɔ.

¹⁶ Domi u sii gandun gamboba kəsuka.

Ma u kəkɔrɔ sisugii bɔka.

¹⁷ Gari bakasu su tii kua wɔnwɔndobu sin daa ka sin
toranun sɔ.

¹⁸ Ba ku ra maa dīanu kã ma ba gɔɔ turuku kua.

19 Ben nɔni swāa te sɔɔ, ba Yinni Gusunɔ nɔɔgiru sue ba somiru kana.

Ma u bu yara nɔni swāa ten di.

20 Ka win gariya u bu faaba kua,
ma u bu yara wɔru bɔkɔ gen min di.

21 Bu Yinni Gusunɔ siaro win tɔn geeru ka win sɔm maamaakiginun sɔ ni u ra ko tɔnun sɔ.

22 Bu nùn siarabun yākununu kuo.

Kpa bu win sɔm maamaakigii nin gari kpara ka nuku dobu.

23 Be ba goo nimkusu dua, ma ba ben sɔmburu mɔ si sɔɔ,

24 ba Yinni Gusunɔn nɔman sɔma wa
ka maa maamaaki ye u kua nim wɔku sɔɔ.

25 U gari gerua, ma u dera woo bɔkɔ ga seewa
ga nim kurenu seeya.

26 Nù n da wɔllɔ, kpa nu sarama.

Be ba wāa goo nimkuu si sɔɔ, ba nande kari yen sɔ.

27 Tirerabu bu mwa, ba bāarimɔ nge tam nɔrobu.

Ben bwisi kpuro yi kpa.

28 Ben nɔni swāa te sɔɔ,
ba Yinni Gusunɔ nɔɔgiru sue ba somiru kana.

Ma u bu yara nɔni swāa ten di.

29 U woo guna ye yɔrasia, ma nim kurenu nu mari.

30 Ma be kpuron nuki dora ye u ka ye kpuro marisia.

Ma Yinni Gusunɔ u bu kpara u ka tura sere mi ba dɔɔ.

31 Bu Yinni Gusunɔ siaro win tɔn geeru
ka win sɔm maamaakiginun sɔ ni u ra ko tɔnun sɔ.

32 Bu nùn wɔlle suo mi tɔmba mɛnɛ.

Bu nùn siaro guro gurobun suunu sɔɔ.

33 Yinni Gusunɔwa u ra daarun nim gberasie,

kpa u bwiin nim kpeerasia mam mam.

34 Kpa u tem gem gɔsia tem bɔrugum mɛn tɔmbun nuku
kɔsurun sɔ.

³⁵ Wi turowa u ra mi gãanu ku ra kpi gɔsie nim bwee bakaru.

Kpa u tem gbeba gɔsia nim bwii.

³⁶ Kpa u be ba gãoru barɔ sinasia mi,

kpa bu wuu ko mi ba koo sina,

³⁷ kpa bu resɛm dãnu duure mi, nu ma dabi dabiru.

³⁸ U ra bu domaru kue bu dabia.

Kpa u ben yaa sabenu kuurasia.

³⁹ Adama gabu ba dabiru kaare ba wãa sekuru sɔɔ yèn sɔ̃ ba yoru dimɔ ba nɔni sɔ̃ɔre.

⁴⁰ Ma Yinni Gusunɔ u dera ba ben wirugibu gɛma, ma ba sireɛ kam sɔɔ ba ñ yɛ mi ba dɔɔ.

⁴¹ Adama u ra sãaro yare win sãarun di.

Kpa u win bweseru dabiasia nge sabe gɔsu.

⁴² Gemgibu bà n nùn wa, ba ra yɛeriwa.

Kpa tɔn kɔsɔbu bu nɔɔ mari.

⁴³ Wi u bwisi mɔ, u de u gari yi kpuro nene

kpa u gia ma Yinni Gusunɔ u sãawa duromgii.

108

¹ Womu ge Dafidi u kua. U nɛɛ,

² Gusunɔ, na sɔɔru sãa.

Kon womu ko ka nen dwee yãnu, ka nen gɔru kpuro.

³ Nen mɔrɔku ka nen guuru, i dom yando,

kpa n womu ko yam sãreru.

⁴ Yinni Gusunɔ, kon nun siara tɔmbun suunu sɔɔ sere ka baadommaɔ.

Kon nun womu kua bwesenu sɔɔ.

⁵ Domi wunen tɔn geera kpã ta wɔllu girari.

Mɛya maa wunen bɔrɔkinira sɔ̃sire sere guru wirɔ.

⁶ Gusunɔ, a seewo a tii wɔlle sua.

Kpa wunen yiiko yu sɔ̃sira handunia kpuro sɔɔ.

⁷ Kpa a wa a ka besɛ wunen kɔnasibu faaba ko.

A besɛn kanaru nɔɔwɔ kpa a sun faaba ko ka wunen nɔm geu.

- ⁸ Gusunə u gerua win sãa yee dɛɛrarə u nɛɛ, u koo nasara wa.
U koo Sikemu bənu ko kpa u tɔmbu Sukətun wəwa yabua.
- ⁹ Wiya u Galadi mə. Wiya u maa Manase mə.
Efaraimu ya sãawa nge win sii furə kəkəru.
Ma Yuda ya sãa nge win sina dɛka.
- ¹⁰ Adama Məabu ya sãawa win woburutia.
U koo Edəmu bara nəɔ teu kɔɔwa u ka sɔɔsi ma ya kua wigia.
Kpa u nuku dobun kuuki ko Filisitiban tem sɔɔ.
- ¹¹ Wara u koo ka man da wuu gbāraruuguu gen mi.
Wara u koo man kpara u ka da Edəmuɔ.
- ¹² Yinni Gusunə, wuna kaa ka man da, wunɛ wi a raa sun yina,
ma a ku ra maa ka bɛsɛn tabu kowobu yari.
- ¹³ A sun somiɔ su ka yari nəni swāarun di.
Tɔnɔn somiru ta sãawa wom dirum.
- ¹⁴ A n wāa ka bɛsɛ, sa ko kpī su tabu ko ka wɔrugəru.
Kpa a bɛsɛn yibɛrɛba kəsuku.

109

- ¹ Dafidin womu ge u wom kowobun wirugii kua. U nɛɛ,
Yinni Gusunə, wuna na siaramə, a ku nəɔ mari.
- ² Wee tən kɔsɔbu ba man gari gerusimə ma ba man weesu kuammɛ.
- ³ Ba ka man gari mə ka tusiru, ma ba ka man sannamə kam sɔɔ.
- ⁴ Nɛ, na bu kī, adama ba man nəɔ kuurimə.
Ma na kanaru mə be, nɛn yibɛrɛban sɔ.
- ⁵ Wee ba man kɔsa kəsiemə gem ayerə.
Ma ba man tusa baa mɛ na bu kīru sɔɔsimə.
- ⁶ A de tən kɔso u nɛn yibɛrɛ kpara,
kpa wi u koo nùn taare wɛ u n wāa win nəm geuɔ.
- ⁷ Bə n nùn siri kpa bu deema u tore.
Kpa bu win kanaru garisi durum.

⁸ Win tōru tu ku denya kpa goo u nùn kāsire ko win
səmburu səw.

⁹ Kpa win bibu bu ko gobekuba,
kpa win kurə u gəminiru sina.

¹⁰ Kpa win bibu bu ko yaayaare kowobu, ba n bara m̄.

Kpa bu ben wuu deri gu ko bansu,
bu da ba n dīanu kasu mi n toma.

¹¹ Bèn dibu u neni,
bu na bu win yānu kpuro gura.
Kpa tən tukobu bu win dukia gura.

¹² Goo u ku raa nùn durom kua.
Goo u ku maa win bii gobekuban wənwəndu ko.

¹³ Bu win bibun bweseru goowo,
kpa win yīsiru tu gbi.

¹⁴ Gusunə u win baababan toranu yaayo,
kpa u ku win mero nùn win durum suuru kua.

¹⁵ Yinni Gusunə u de u n win tora ni yaaye,
kpa u win yīsiru go mam mam.

¹⁶ Domi u n̄ wənwəndu s̄wasi.
U s̄arobu ka wənwəndobu n̄ni s̄wawawa
sere u t̄nu go wi u nuki sankire.

¹⁷ B̄riya u k̄ia. N̄ n men na, yi nùn dio.

U n̄ domaru k̄ie. N̄ n men na, tu ka nùn tondo.

¹⁸ B̄ri yi nùn wukirio nge yaberu.
Yi duurio win wasin s̄wəwə nge nim,
kpa yi du win kukunu s̄wə nge gum.

¹⁹ B̄ri yi, yi nùn wukirio nge yāa ni ba ra doke,
kpa yi n nùn s̄ke baadomma nge kpaka.

²⁰ Yeniwa Yinni Gusunə u koo de yu nen yiberēba
ka be ba man k̄sa gerusimə deema.

²¹ Wunε Yinni Gusunə,
a na a man sanna wunen yīsirun s̄.

A man wəro. Domi wunen tən geeru ta kpā.

²² Wee na s̄a wənwəndo, na n̄ gāanu m̄,

ma na nuki sankire.

²³ Wee na doonə nge saaru.

Ma ba man gire nge twee.

²⁴ Nən dūu winu dam dwiiya nəə bəkurun sō.

Ma na wasire woorarun sō.

²⁵ Na kua wi u sekuru səəwa ben mi.

Ma ba man mɛera ba wii gimanu koosimə.

²⁶ Gusunə nən Yinni, a man somiə.

A man faaba koowo wunen tən geerun sō,

²⁷ kpa bu gia ma wuna a nəmu mə be səə.

Wuna a maa kpuro mə.

²⁸ Ye ba bōrusimə, yera wunɛ kaa domaru kua.

Bà n seewa, ba koo sekuru wa.

Kpa nɛ, wunen səm kowo n nuku dobu ko.

²⁹ Nən yiberɛba ba koo sekuru wa,

kpa tu bu wukiri nge yabe bakaru.

³⁰ Kon nəəgiri sua n Yinni Gusunə siara.

Kon nùn siara tən dabinun wuswaaə.

³¹ Domi u ra n wāa bwɛɛbwɛɛbun bəkuə

u ka bu faaba ko be ba bu taarɛ wɛɛmən nəman di.

110

¹ Womu ge Dafidi u kua. U nɛɛ,
Yinni Gusunə u nən Yinni sōəwa u nɛɛ,
u sinə win nəm geuə sere u ka nùn win yiberɛba taarea.

² Nən Yinni, Yinni Gusunə u koo nun ko sunə damgii
Siəniə,

kpa a wunen wɛrəbu taare.

³ Dəma te kaa wunen tabu kowobu menna
Gusunən aye dɛeraru səə,

wunen tamba koo nun ben tii wɛ ka kīru.

Wunen aluwaasirun dam mu koo wurama bururu baatere
nge mɛ dirum mu ra yari.

⁴ Yinni Gusunə u bōrua,

mɛya u n̄ maa win gari seeyamə u nɛɛ,

kaa ko yāku kowo ka baadommaə nge Mɛekisidɛki

⁵ Gusunə u wãa wunen nəm geuə.

U koo sinambu kam koosia dāma te win mərū seewa.

⁶ U koo bwesenu siri.

Sanam mēya gonu ko n yiba yam kpuro.

Kpa u sinambu kpeerasia tem kpuro səə.

⁷ Sunə u koo nim nə bwiaə win sanum səə,

kpa u dam wa u ka nasara sua.

111

¹ I Yinni Gusunə siaro.

Kon Yinni Gusunə siara ka nen gḍru kpuro.

Kon nùn siara tən dēerobun suunu səə.

² Yinni Gusunən nōman sōma ya kpā.

Ma be ba ye kī ba kasu bu ye gia.

³ Ye u kua ya ra n girima ka beere mōwa.

Win gem mu ra n wāawa sere ka baadommaə.

⁴ U ra de su win səm maamaakiginu yaaya.

Yinni Gusunə u sãawa duromgii ka wənwəndugii.

⁵ U ra be ba nùn nasie dīanu wē,

kpa u win arukawani yaaya.

⁶ U win tambu win səm maamaakiginun dam sōosi

ni u ka bu tən tukobun tem wē.

⁷ Win səm maamaakigii ni, nu sãawa gem mam mam.

Win woodaba ba maa naane mə.

⁸ Ya ko n sirerewa sere ka baadommaə,

domi ba ye kuawa gem səə mam mam.

⁹ U dera ba win tambu yakia.

Ma u ka bu arukawani bəkua sere ka baadommaə.

Win yīsiru ta dēere, ta maa nanum mə.

¹⁰ À n kī a ko bwisigii, a de a gina Gusunə nasia.

Be ba bwisi mə, beya ba ra yira ye swīi.

Win beere ya ko n wāawa sere ka baadommaə.

112

¹ I Yinni Gusunə siaro.

Doo n̄arugiiwa wi u Yinni Gusun̄o nasie,
 ma win woodaba ba n̄n nuku dobu w̄em̄o.
² Ȳeron bwesera koo dam ko handunia s̄o.
 Geegibun bibu ba koo domaru wa.
³ Alafia ka dukia ko n w̄a win yenūo.
 Win gem kun kpeem̄o ka baadommāo.
⁴ T̄on geo wi u w̄onw̄ondu m̄o, u ra ka t̄onu duure,
 u maa s̄a gemgii, w̄okura yam d̄eram̄o win s̄o.
⁵ Doo n̄arugiiwa wi u ra b̄okure ka nuku tia,
 ma u ku ra goo taki di win s̄amburu s̄o.
⁶ Domi geegii kun sokuram̄o pai.
 Ba ko n n̄n yaayewa ka baadommāo.
⁷ Labaari k̄sa ku ra n̄n nande.
 Win torora ra n s̄wa sim sim u n Yinni Gusun̄o naane s̄a.
⁸ U ku ra wurure, berum kun n̄n m̄o,
 sere u ka win yiber̄eba kua m̄e u k̄i.
⁹ U ra s̄arobu k̄enu k̄e ka nuku tia.
 Win gem mu ko n w̄awa ka baadommāo.
 Win dam mu koo sosi ka b̄ere.
¹⁰ T̄on k̄so ù n n̄n w̄a, win m̄aru ra sewa,
 kpa u n̄n wiru diirisi ka nuku gbisibu.
 T̄on k̄sobun ȳiȳobu kpuro bu s̄awa kam dirum.

113

¹ I Yinni Gusun̄o siaro.
 B̄e win s̄am kowobu, i n̄n siaro.
² Su win ȳisiru b̄ere w̄e saa t̄en di sere ka baadommāo.
³ Su n̄n siara saa bururun di sere ka yokāo.
⁴ Yinni Gusun̄owa u bwesenu kpuro kere.
 Win yiiko ya w̄a sere w̄onw̄ollēo.
⁵ Gusun̄o besen Yinnin w̄a yera w̄a w̄ollōo.
 Wara u ka n̄n weene.
⁶ U ra tukewa u ka w̄ollu ka tem m̄eri.
⁷ U ra dam sarirugii seeye tem di, kpa u w̄onw̄ondo seeya
 kubanun di.

⁸ Kpa u de bu sina ka win t̄ambun wirugibu.

⁹ U ra w̄iro yenu banie u sina,
kpa u n̄un ko bii mero wi u nuku dobu m̄a win bibun suunu
s̄a.

Yen s̄a, i Yinni Gusun̄a siaro.

114

¹ Sanam m̄e Isireliba, Yak̄abun bibun bweseru
ba yara Egibitin di, ma ba ka Egibitigibu tonda
b̄en barum ba ñ n̄ām̄a,

² Yuda ya kua Yinni Gusun̄an s̄a yeru,
ma Isireli ya kua win tem.

³ Sanam m̄e nim w̄ku ga bu wa, yera ga duka yakura,
ma daa te ba m̄ Yuudeni ta biru wura.

⁴ Guunu ȳākum̄a nge ȳa kinenu,
ma gungunu ȳākum̄a nge ȳa binu.

⁵ Mba n nun deema nim w̄ku a ka duka m̄.
Mba n nun m̄ Yuudeni a ka biru wur̄.

⁶ Mba n b̄e m̄ guunu i ka ȳākum̄a nge ȳa kinenu.

Mba n b̄e deema gungunu i ka ȳākum̄a nge ȳa binu.

⁷ Handuniagibu, i diirio Gusun̄a Yak̄abun Yinnin
wuswaā,

⁸ wi, wi u ra kperu ḡsie yeru,
kpa u de kpee saara yu ko nim bweru.

115

¹ Yinni Gusun̄a, n ñ bese sa b̄ere m̄,
wuna a b̄ere m̄ wunen t̄an geeru ka wunen b̄ar̄akinirun
s̄a.

² Mban s̄na t̄an tukobu ba koo n̄e,
mana Gusun̄a besen Yinni u w̄a.

³ Gusun̄a besen Yinni u w̄a w̄ll̄a, u m̄ ye u k̄i.

⁴ Adama t̄an tukoba ben b̄un̄un bw̄arokunu kuawa ka
wura ka sii geesu.

Nu s̄awa t̄ambun n̄aman s̄ma.

⁵ Bw̄aroku ni, nu n̄su m̄, adama nu ku ra gari gere.

Nu nɔni mɔ, adama nu ɛ̃ yam waamɔ.

⁶ Nu swasu mɔ, adama nu ɛ̃ gari nɔɔmɔ.

Nu wɛ̃ru mɔ, adama nu ɛ̃ numiamɔ.

⁷ Nu nɔma mɔ, adama nu ɛ̃ ka gāanu babamɔ.

Nu naasu mɔ, adama nu ku ra sī.

Nin dɔkɔra kun maa nɔɔrɔ.

⁸ Be ba bwāroku ni mɔ̃ ka be ba ben naanɛ doke ni sɔɔ,
ba sāawa nge ni.

⁹ Bɛɛ Isireliba, i bɛɛn naanɛ dokeo Yinni Gusunɔ sɔɔ.

U sāawa bɛɛn faaba kowo ka bɛɛn tɛrɛru.

¹⁰ Bɛɛ yāku kowobu Aronin bweseru,

i bɛɛn naanɛ dokeo Yinni Gusunɔ sɔɔ.

U sāawa bɛɛn faaba kowo ka bɛɛn tɛrɛru.

¹¹ Bɛɛ be i Yinni Gusunɔ nasie,

i bɛɛn naanɛ dokeo wi sɔɔ.

U sāawa bɛɛn faaba kowo ka bɛɛn tɛrɛru.

¹² Yinni Gusunɔ u sun yaaye.

U koo sun domaru kua.

U koo Isireliba domaru kua.

U koo Aronin bibun bweseru domaru kua.

¹³ U koo be ba nùn nasie domaru kua, bukurobu ka bibu.

¹⁴ U koo bɛɛ ka bɛɛn bibu win durom dabiasia.

¹⁵ Yinni Gusunɔ u bɛɛ domaru kuo wi, wi u wɔllu ka tem
taka kua.

¹⁶ Wɔllu ta sāawa wigiru,

ma u tɔmbu tem wɛ̃.

¹⁷ N ɛ̃ gɔribu ba ra Yinni Gusunɔ sã

be, be ba wã mi yam da n maari sɔɔ sɔɔ.

¹⁸ Adama bɛsɛra sa ko nùn sã saa tɛn di sere ka
baadommaɔ.

Yen sɔ̃, i Yinni Gusunɔ siaro.

116

¹ Na Yinni Gusunɔ kī,

domi u ra nen nɔ̃ nɔ̃ nà n nùn soka.

² U ra nen gari swaa daki.

Wiya ko na n da soku nen wāarun tɔ̃ru kpuro sɔɔ.

³ Gəɔn yəni yi raa man bəkua,
ma gəribun wāa yerun nuku sankiranu man neni.
Na wāa nəni swāaru ka wuriribu sɔɔ.

⁴ Yera na Yinni Gusunɔ nɔɔgiru sue na nɛɛ,
Yinni Gusunɔ, a nen wāaru wəro.

⁵ Gusunɔ besen Yinni u sãawa tən geo ka gemgii.
Mɛya win wənwənda kpã.

⁶ Yinni Gusunɔ u ra bwɛɛbwɛɛbu kɔsu.
Na raa wənwəndu soore,
adama u man faaba kua.

⁷ Nɛn bwɛra, a wɛro,
domi Yinni Gusunɔ u man gea kua.

⁸ Geema, u man wəra gəɔn di,
ma u nen nəni yĩresu woka, u ñ dere n sokura.

⁹ Kon sī win wuswaaɔ handunia ye sɔɔ.

¹⁰ Na nùn naanɛ doke, baa mɛ na nɛɛ, na wənwəndu soore.

¹¹ Nɛn nuku sankiraru sɔɔ,
na nɛɛ, goo sari wi u naanɛ mɔ.

¹² Mba kon Yinni Gusunɔ dibu kəsia gea ye u man kuan sɔ.

¹³ Kon tam tãra win wuswaaɔ,
kpa n win yĩsiru soku n ka nùn siara
faaba ye u man kuan sɔ.

¹⁴ Nɔɔ mwɛɛ ni na nùn kua,
kon nu yibia win tɔmbu kpuron nəni biru.

¹⁵ Be ba Yinni Gusunɔ naanɛ sãan gɔɔ u sãawa gãa bakanu
win mi.

¹⁶ Yinni Gusunɔ, a nɛ, wunen sɔm kowo swaa dakio.
Na sãawa wunen sɔm kowo tən kurən bii.
Wuna a nen yorun wɛɛ bura.

¹⁷ Yen sɔna kon nun siarabun yãkuru kua,
kpa n wunen yĩsiru soku.

¹⁸ Nɔɔ mwɛɛ ni na nun kua,
kon nu yibia wunen tɔmbu kpuron nəni biru,

¹⁹ wunen sãa yerɔ Yerusalemun suunu sɔɔ.
Yen sɔ, i Yinni Gusunɔ siaro.

117

¹ Bɛɛ bwesenu kpuro, i Yinni Gusunɔ siaro.

Bɛɛ handuniagibu kpuro, i Yinni Gusunɔ bɛɛrɛ wɛɛyɔ.

² Win tɔn gee te u ra sun sɔɔsi ta kpã.

Win bɔrɔkiniru ta ra n wãawa sere ka baadommaɔ.

I Yinni Gusunɔ siaro.

118

¹ I Yinni Gusunɔ siaro, u sãawa tɔn geo.

Win kīru ta ra n wãawa sere ka baadommaɔ.

² Bɛɛ Isireliba kpuro, i wuro i nɛɛ,

Yinni Gusunɔn kīru ta ra n wãawa sere ka baadommaɔ.

³ Bɛɛ yãku kowobu Aronin bweseru, i wuro i nɛɛ,

Yinni Gusunɔn kīru ta ra n wãawa sere ka baadommaɔ.

⁴ Bɛɛ be i Yinni Gusunɔ nasie, i wuro i nɛɛ,

Yinni Gusunɔn kīru ta ra n wãawa sere ka baadommaɔ.

⁵ Nɛn nuku sankiranu sɔɔ, na Yinni Gusunɔ somiru kana.

U nɛn kanaru nua, ma u man yara.

⁶ Yinni Gusunɔ u sãa nɛgii, na ñ gãanu ganun berum mɔ.

Mba tɔnu u koo kpī u man kua.

⁷ Yinni Gusunɔwa u sãa nɛn faaba kowo.

Yen sɔna ko na n yɛɛrimɔ nà n nɛn yibereban biru wa.

⁸ A Yinni Gusunɔ naanɛ koowo ye kaa ka tɔnu naanɛ ko.

⁹ A Yinni Gusunɔ naanɛ koowo ye kaa ka damgibu naanɛ ko.

¹⁰ Bwese dabinu nu man tarusi,
ma na nu yarinasia ka Yinni Gusunɔn dam.

¹¹ Nu man wukiriwa mam mam,
ma na nu yarinasia ka Yinni Gusunɔn yīsiru.

¹² Nu man mɔnsima nge tīi.

Adama na nu yarinasia ka Yinni Gusunɔn dam
ma nu gbisuka nge sãki yi yi dɔɔ mwaara.

¹³ Nu raa man bɔriamɔ nu ka man sura,
adama Yinni Gusunɔ u man somiru na.

¹⁴ Yinni Gusunɔwa u sãa nɛn dam.

Wiya ko na n da siare. Wiya u man faaba kua.

- 15 Nasaran kuuki yi nɔɔramɔ gemgibun yenusɔ.
 Yinni Gusunɔn dam mu sɔɔsira.
- 16 U win nɔm geu sue, ga win dam sɔɔsimɔ.
- 17 Na ɛn maa gbimɔ, ko na n wɔawa,
 kpa n win sɔma ye u kuan gari kpara.
- 18 Yinni Gusunɔ u man sɛɛyasia.
 Adama u ɛn man gɔɔ nɔmu berie.
- 19 I man gem kɔnnɔsu kenio,
 kpa n du n Yinni Gusunɔ siara.
- 20 Win kɔnnɔ ge wee. Min diya gemgibu ba ra du.
- 21 Yinni Gusunɔ, na nun siara, domi a nen kanaru mwa,
 ma a man faaba kua.
- 22 Wee kpee te banɔbu ba yina, tera ta kua gani gɔmburun
 dam.
- 23 Yinni Gusunɔwa u ye kua ma n kua maamaaki besen
 nɔni sɔɔ.
- 24 Yinni Gusunɔwa u tɔɔ te kua.
 Su nuku dobun kuuki ko.
- 25 Yinni Gusunɔ, a sun somio, kpa a sun kuurasia.
- 26 Wi u sisi ka wunen yɛsiru u sɔawa domarugii.
 Sa ko nɛn siara Yinni Gusunɔn sɔa yerɔ.
- 27 Gusunɔ u sɔawa Yinni. Wiya u sun yam bururasie.
 I yɔku yaa bɔkuo. I ka ye doo sere yɔku yerun kɔanɔ.
- 28 Gusunɔ, a sɔawa nen Yinni.
 Kon nun siara. Kon nun wɔlle sua.
- 29 I Yinni Gusunɔ siaro, u sɔa tɔn geo.
 Win kɛru ta ra n wɔawa sere ka baadommaɔ.

119

- 1 Doo nɔɔrugiba be ba kun taare mɔ ben sanu sanusu sɔɔ,
 ma ba sɛimɔ nge mɛ Yinni Gusunɔn wooda ya bu sɔɔsimɔ.
- 2 Doo nɔɔrugiba be ba win gere swii,
 ma ba nɛn kasu gem ka tia,
- 3 ma ba ku ra gɔba ko, ba sɛimɔ win swɛɛ sɔɔ.
- 4 A wunen woodaba kuawa bu ka ye swii dee dee.

⁵ A de nen kookoosu su n swaa swīi,
n wa n ka wunen gere mem nōowa.

⁶ Nà n wunen woodaba kpuro laakari sāa,
saa yera sekura kun man mwaamō.

⁷ Nà n wunen sōosi geeru gia,
kon nun siara ka gōru tia.

⁸ Kon wunen woodaba nenε.
A ku man deri mam mam.

⁹ Aluwaasi ù n kī win sanu sanusu su n deere,
sere u n wunen gari mem nōowammε.

¹⁰ Na nun kasu ka nen gōru kpuro.

A de n wunen swaa swīi.

¹¹ Na wunen gari nenisi nen gōruō kpa n ku ra ka nun
torari.

¹² Yinni Gusunō, na nun siara,
a man wunen woodaba keu koosio.

¹³ Na nōogiru sua na wunen gere kpuro kpara.

¹⁴ Wunen woodan mem nōobu bu man nuku dobu wēemō
nge dukia baka.

¹⁵ Kon wunen sōosiru bwisiku, kpa n wunen yiirebu nōni
doke.

¹⁶ Na kon nuku dobu ko wunen gere sōō.

Na ò maa wunen gari duarimō.

¹⁷ A ne wunen sōm kowo durom kuo kpa n wa na n wāa,
kpa n wa n wunen gere mem nōowa.

¹⁸ A nen nōni wukio, kpa n wa n gia
gāa gee ni nu wāa wunen gari sōō.

¹⁹ Na sāawa sōō handunia ye sōō.

A ku man wunen woodaba berua.

²⁰ Nen bwēra ya ra n woowa baadomma wunen yiirebu
sōō kīrun sō.

²¹ A ra tii suobu gerusi be, be ba sāa bōrurobu,
ma ba ku ra wunen woodaba swīi.

22 A man sekuru ka gendu wunario, domi na wunen gere swīi.

23 Baa me sina bibu ba ra sine bu man wīi,
ka me, ne, wunen sɔm kowo na ra n wunen sɔɔsiru
bwisikumɔ.

24 Wunen woodaba ba ra man nuku dobu wēwa,
kpa bu man bwisi kē.

25 Ne wee na mwia kpana nge wi u kpī tua sɔɔ.
A man nen wāaru wesio nge me a nɔɔ mwɛɛru kua.

26 Na nun nen wāarun daa kpuro tusia, ma a man suuru
kua.

A man wunen woodaba sɔɔsio.

27 A man ben asansi tubusio,
kpa na n da wunen sɔm maamaakiginu bwisiku.

28 Wee na wuri mɔ nuku sankiranun sɔ.
A man dam kēɛyɔ nge me a nɔɔ mwɛɛru kua.

29 A de n ka weesun swaa tonda,
kpa a man durom kua na n ka wunen gere swīi.

30 Na gɔru doke n gem swīi.
Na wunen woodaba nɔni girari.

31 Na nen tii wē be sɔɔ.
Yen sɔ, a ku de n sekuru wa.

32 Wunen woodabara na swīi, domi a nen nɔni wukia.

33 Yinni Gusunɔ, a man wunen swɛɛ sɔɔsio,
kpa n kpī n yi swīi nen wāarun tɔru kpuro sɔɔ.

34 A man bwisi kēɛyɔ kpa n kpī n ka wunen woodaba mem
nɔɔwa.

35 Na wunen swaa kī.
A man sureo ye sɔɔ.

36 A de nen bwēra yu wura ye sɔɔ.
A ku de nen kīru tu wura gobi gia.

37 A nen bine wunɔ gāa kankam di,
kpa a de na n wāa wunen swɛɛ sɔɔ.

38 A wunen nɔɔ mwɛɛru yibio ne, wunen sɔm kowon sɔ,

ta wāawa be ba nun nasien sã.

³⁹ A man yaro seku te na nasien di,

wunen siribu bu ra n wã.

⁴⁰ Na kīwa n wunen woodaba mem nōowa too.

A de na n wā wāaru sō wunen gem sã.

⁴¹ Yinni Gusunō, a de a nen wənwəndu wa,

kpa a man faaba ko nō mwεε te a man kuan sã.

⁴² Saa ye sō, kon kpī n be ba man sekuru dokemō gari wisi.

Domi na nen naane doke wunen gari sō.

⁴³ A ku wunen gem wuna nen nōn di,

na yīyōbu mō wunen siribu sō.

⁴⁴ Ko na n wunen woodaba neniwa saa kpuro.

Ya ko n wā nen mi sere ka baadommaō.

⁴⁵ Kon sī ka tii mōru, domi wunen woodabara na kasu.

⁴⁶ Kon ben gari sinambu sã.

Na ñ ko na n maa wā sekuru sō.

⁴⁷ Na wunen woodaba kī.

Na ra n nuku dobu mō ye sō.

⁴⁸ Na ra nen nōma yīye wōllō n ka kanaru ko

wunen gari yi na kīn sã.

Domi na kī na n yi bwisikumō nen gōruō.

⁴⁹ Wee a man yīyōbu wē.

A wunen nō mwεeru yaayo te a nε, wunen sōm kowo kua.

⁵⁰ Tera ta ra man nukuru yemiasie nen nōni swāaru sō,

kpa tu man wāaru wē.

⁵¹ Wee tii suobu ba man yēesu wōri.

Adama ka mε, na ñ wunen woodaba deri.

⁵² Yinni Gusunō, na wunen yellun siribu yaaye.

Biya bu man dam kã.

⁵³ Nà n wa tōn kōsobu ba wunen woodaba deri,

mōru baka na ra ko.

⁵⁴ Wunen garin sōna na ra womusu ko mi na sōru dimō.

⁵⁵ Wǎkuru nà n wunen yīsiru yaaya,
na ra n wunen woodaba nenusiwa.

⁵⁶ Ye ya sāa negia, yera n wunen gere mem nǎwa.

⁵⁷ Na maa wure na gerumǎ,
Yinni Gusunǎ, negia n wunen gere mem nǎwa.

⁵⁸ Ka nen gǎru kpurowa na nun sokumǎ.

A wunen nǎ mwɛɛru yaayo kpa a nen wǎnwǎndu wa.

⁵⁹ Nà n nen daa bwisika, na ra wurewa n sī wunen swɛɛ
sǎǎ.

⁶⁰ Na ra n sɛndewa n ka da mi gia, na kun tǎru gǎsie.

Kpa n wunen woodaba mem nǎwa.

⁶¹ Tǎn kǎsobun yini man sikerɛɛ.

Adama ka mɛ, na ñ wunen gari deri.

⁶² Wǎku suunu na ra sewa n nun siara wunen siri bi a ra
ko dee deen sǎ.

⁶³ Na sāawa be ba nun nasie kpuro

ka be ba wunen woodaba mem nǎwammen bǎrǎ.

⁶⁴ Yinni Gusunǎ, wunen durom yiba handunia kpuro sǎǎ.

A man wunen woodaba kpuro sǎǎsio.

⁶⁵ Yinni Gusunǎ, a ra wunen sǎm kowo gea kue
nge mɛ a nǎ mwɛɛru kua.

⁶⁶ A man laakari ka bwisi kǛɛɛyǎ
domi na wunen woodaba naane sāa.

⁶⁷ N sere sekuru wa, na raa kǎɔrewa.

Adama tǛ, na wunen gari neni.

⁶⁸ A sāawa tǎn geo.

A man wunen woodaba sǎǎsio.

⁶⁹ Tii suobu ba man weesu koosimǎ.

Adama nɛ, na wunen yiirebu neni ka nen gǎru kpuro.

⁷⁰ Ben gǎru ga bǎɔbu, gǎanu ku ra bu yeeri.

Adama nɛ, wunen gari yi ra man nuku dobu wǛ.

⁷¹ N buram bo n sekuru wa kpa n ka kpī n wunen woodaba
gia.

⁷² Na wunen nɔɔn gere kī n kere gāanu nərɔbu (1.000) ye
ba kua ka wura ka sii geesu.

⁷³ Wunen nɔma ya man mɔma.

Yera ya man tāsisia.

A man bwisi kēɛyɔ n ka wunen woodaba gia.

⁷⁴ Be ba nun nasie, bà n man wa, ba ra nuku dobu kowa.

Domi na wunen nɔɔ mwɛeru naane sãa.

⁷⁵ Yinni Gusunɔ, na yē ma wunen siribu bu sãawa dee dee.

Wunen bərɔkinirun sōna a man sekuru doke.

⁷⁶ A de wunen durɔm mu man nukuru yemiasia

nge mɛ a nɛ wunen sɔm kowo nɔɔ mwɛeru kua.

⁷⁷ A man wɔnwɔndu kuo kpa n wa na n wãa.

Domi wunen sōsiru ta ra man nuku dobu wē.

⁷⁸ A be ba tii sue sekuru dokeo, wee ba man dam dɔremɔ
kam sɔɔ.

Adama nɛ, wunen woodabara na ra n bwisikumɔ.

⁷⁹ Be ba nun nasie a de bu wurama nen mi.

Be ba wunen woodaba yē a de bu wurama nen mi.

⁸⁰ A de na n wunen yiirebu mem nɔɔwammɛ mam mam,
kpa n ku ra sekuru wa.

⁸¹ Na kasu a man faaba ko.

Na wunen nɔɔ mwɛeru naane sãa.

⁸² Na kasu n wunen nɔɔ mwɛeru gia sere nen nɔni dam
dwiiya.

Ma na tii sōmɔ na mɔ, sere saa yerà kaa man nukuru
yemiasia.

⁸³ Na sãare nge gɔnan bɔɔru te ba bwē wiisu sɔɔ.

Na ñ wunen woodaba duari.

⁸⁴ Sere saa yerà kaa de nɛ, wunen sɔm kowo na n wãaru
dii.

Domma kaa be ba man nɔni sōmɔ siri.

⁸⁵ Tii suobu ba suura gbemɔ nen wuswaaɔ.

Ba ñ wunen woodaba swii.

⁸⁶ Wunen gari kpuro yi naane mɔ.

Wee yiberɛba ba man nɔni sɔɔmɔ kam sɔɔ.

A man faaba koowo.

⁸⁷ N tiewa fiiko bu ka man sura bu go.

Adama ka mɛ, nɛ, na ñ wunen woodaba derimɔ.

⁸⁸ A man nen wāaru wesio wunen durom sɔ, kpa n kpĩ n wunen gere mem nɔɔwa.

⁸⁹ Yinni Gusunɔ, wunen gari yi ko n wāawa wɔllɔ sere ka baadommaɔ.

⁹⁰ Wunen bɔrɔkiniru ta ko n maa wāawa sere ka baadommaɔ.

Wuna a tem swii ma a mu sire dim dim.

⁹¹ Wunen woodaban sɔna gāanu kpuro ka wāa gisɔ.

Ni kpurowa nu maa wāa wunen sɔ.

⁹² Nà kun daa nuku dobu wa wunen wooda be sɔɔ, na n daa gu nen nɔni swāaru sɔɔ.

⁹³ Na ñ wunen gere duarimɔ pai, domi yera ya man wāaru wɛɛmɔ.

⁹⁴ Na sāawa wunegii, a man faaba koowo.

Wunen woodabara na kī n swii.

⁹⁵ Tɔn kɔsobu ba man mara bu go.

Adama nɛ, wunen gariya na bwisikumɔ.

⁹⁶ Ye ya yiba kpuro, ya maa nɔru mɔ.

Adama wunen woodaba ba ñ kpeeru mɔ.

⁹⁷ Na wunen woodaba kī too.

Ba ra n wāawa nen bwisikunu sɔɔ tɔɔ giriru baadomma.

⁹⁸ Wunen woodaba ba ra man bwisi kɛ n kere nen yiberɛba.

Domi na ra n bu neniwa baadomma.

⁹⁹ Na nen yinnibu kpuro yɛru kera.

Domi wunen woodaba ba ra n wāawa nen bwisikunu sɔɔ.

¹⁰⁰ Na durɔ tɔkɔnu bwisi kere, domi na wunen gere mem nɔɔwammɛ.

¹⁰¹ Na ku ra swaa kɔsa mwe, kpa n wa n ka wunen gari nenɛ.

¹⁰² Na ku ra de wunen woodaba bu ka man tonda.

Domi wuna a man keu s̄s̄sim̄.

¹⁰³ Wunen gari yi tim dobu kere nen n̄w̄w̄.

¹⁰⁴ Na kua bwisigii wunen woodaban s̄.

Yen s̄na na weesun sw̄e kpuro tusa.

¹⁰⁵ Wunen gari yi s̄awa nge fitila
ye ya man swaa s̄s̄sim̄.

¹⁰⁶ Na b̄rua na sire na n̄e,
kon wunen s̄s̄s̄iru mem n̄w̄w̄,
domi ta s̄awa dee dee.

¹⁰⁷ Na n̄ni s̄ore gem gem.

Yinni Gusun̄, a man dam k̄
nge me a n̄w̄ mw̄eru kua.

¹⁰⁸ Yinni Gusun̄, a nen siarabu wuro,
kpa a man wunen s̄s̄s̄iru giasia.

¹⁰⁹ Nen w̄ara w̄awa kari s̄w̄ baadomma,
adama na ñ wunen woodaba duarim̄ pail!

¹¹⁰ T̄n k̄sobu ba man ȳeri berie.

Ka me, na wunen gere sw̄i.

¹¹¹ Wunen gari s̄awa nen tubi ka baadommā,
domi yi s̄ora nen ḡru dobu w̄a.

¹¹² Nen ḡru ga k̄ gu wunen woodaba mem n̄w̄w̄
baadomma sere ka n̄r̄.

¹¹³ Na ḡrusu yirugibu tusa, adama na wunen woodaba
k̄.

¹¹⁴ Wuna a s̄a nen kuku yeru ka nen tereru.

Wunen n̄w̄ mw̄eru s̄ora nen ȳiȳobu w̄a.

¹¹⁵ T̄n k̄sobu, i ka man tondo,
kpa n wa n Gusun̄ nen Yinnin woodaba sw̄i.

¹¹⁶ Yinni Gusun̄, a man k̄suo na n ka w̄a nge me a n̄w̄
mw̄eru kua.

A ku man sekuru doke nen ȳiȳobu s̄w̄.

¹¹⁷ A de a n s̄a nen t̄asi yeru kpa n faaba wa.

Kpa na n wunen woodaba laakari s̄a baadomma.

¹¹⁸ A ra be ba ra wunen woodaba deri gemwa.

Domi ben nōni wākubu bu ñ arufaani mō.

¹¹⁹ A ra tōn kōsobu geriewa tem men di nge nim yaka.

Yen sōna na wunen woodaba swīi.

¹²⁰ Wunen nanum mu dera nen wasi diirimō.

Na wunen siribu nasie.

¹²¹ Na wunen woodaba ka wunen gem mem nōwamme.

A ku man be ba man dam dāremō nōmu sōndia.

¹²² A nē, wunen sōm kowo nō mwēeru kuo ma kaa man somi.

A ku de tii suobu bu man dam dāre.

¹²³ Nēn nōni dam dwiyya ye na wunen faaba

ka wunen gem mēn nō mwēeru a kua mara.

¹²⁴ A nē, wunen sōm kowo kuo nge mē wunen tōn geera nē.

A man wunen woodaban keu sōsio.

¹²⁵ Na sāawa wunen sōm kowo.

A man bwisi kēeyō n ka wunen sōsiru gia.

¹²⁶ Yinni Gusunō, saa ya den tura a ka se

domi wee ba wunen wooda saramō.

¹²⁷ Adama nē, na ye kī n kere wura gean tii.

¹²⁸ Na ye kpuro garisowa dee dee.

Na swēē yi yi ñ dēnde kpuro tusa.

¹²⁹ Wunen yiirebu bu ra n wā, yen sōna na bu nēni.

¹³⁰ Wunen garin giabu bu ra tōnu yam bururasiewa, kpa yi bwisi sariba bwisi kē.

¹³¹ Na kasu gem ka tia n wa n wunen woodaba gia.

¹³² Yinni Gusunō a man mēerima,

kpa a man durom kua nge mē a ra be ba nun kī kue.

¹³³ A de na n tāsā wunen gari sō.

A ku de toraru garu ta n man wāasi.

¹³⁴ A man wōro tōmbun dam dārebun di,

kpa n kpī n wunen sōsiru mem nōwa.

¹³⁵ A ka man nōnu geu mēerio,

kpa a man wunen yiirebu s̄osi.

¹³⁶ Wee na n̄ni ȳiresu kokum̄o nge daaru,
domi t̄amba kun wunen woodaba mem̄ n̄ow̄e.

¹³⁷ Yinni Gusun̄o, a s̄awa gem̄gii.

Wunen siribu bu ra n s̄awa dee dee.

¹³⁸ A wunen wooda ȳiwa gem̄ s̄o.

Ya maa naane m̄o.

¹³⁹ N̄a n̄ nen yib̄ereba wa be ba wunen gari duari,
nen m̄oru ra sewa.

¹⁴⁰ Wunen gari yi naane m̄o.

N̄e, wunen s̄om̄ kowo na yi k̄i.

¹⁴¹ Wee na n̄ kp̄ã, ma ba man gem̄a.

Ka m̄e, na n̄ wunen woodaba duari.

¹⁴² Wunen gem̄ mu ku ra kpe.

M̄eya wunen gari yi s̄awa gem̄.

¹⁴³ Nuku sankiranu ka n̄ni sw̄ãara man w̄rim̄o,
adama wunen woodaba ba ra man nuku dobu w̄i.

¹⁴⁴ Wunen yiirebu bu s̄awa dee dee sere ka baadommao.
A man bwisi k̄eȳo yi yi koo de na n w̄ã.

¹⁴⁵ Yinni Gusun̄o, na nun sokum̄owa ka nen ḡõru kpuro.

A man wurario, kpa n kp̄i n wunen s̄õsiru nene.

¹⁴⁶ Na nun kanam̄o, a man faaba koowo,
kpa n kp̄i n wunen woodaba mem̄ n̄ow̄a.

¹⁴⁷ Na ra kanaru kowa yam mu sere s̄ãra,
kpa na n wunen n̄o m̄w̄enu naane s̄ã.

¹⁴⁸ Yam mu sere s̄ãra na ra sewa n ka wunen gari m̄eri.

¹⁴⁹ A nen n̄o n̄ow̄o wunen durom̄ s̄o.

A man sirio nge m̄e a ra siri, kpa n wa na n w̄ã.

¹⁵⁰ Be ba k̄õsa bwisikum̄o,
be wee ba man turuku kua.

Ba wunen woodaba deri.

¹⁵¹ Wun̄e Yinni Gusun̄o, a w̄ãawa nen turuku.

Wunen gari yi s̄awa gem̄.

¹⁵² Na ȳe saa yee yellun di ma a wunen woodaba ȳiwa

ba n ka wãa sere ka baadommao.

¹⁵³ A nen nɔni swãaru mɛerio, kpa a man wɔra.

Na ñ wunen woodaba duarimo.

¹⁵⁴ A ka man yinɔ kpa a man yakia.

A de na n wãa nge mɛ a nɔɔ mwɛɛru kua.

¹⁵⁵ Tɔn kɔsoba kun faaba wasi,
domi ba ku ra wunen sɔsiru kasu.

¹⁵⁶ Yinni Gusunɔ, wunen durom mu kpã.

A man sirio nge mɛ a ra siri, kpa n wa na n wãa.

¹⁵⁷ Nen yiberɛ be ba man nɔni sɔɔmɔ ba dabi.

Adama ka mɛ, na ñ wunen gere yinamɔ.

¹⁵⁸ Na tɔnu kamba tusa, domi ba ku ra wunen woodaba
swii.

¹⁵⁹ Yinni Gusunɔ, a n yɛ ma na wunen woodaba ki.

A de na n wãa wunen durom sɔ.

¹⁶⁰ Gema mu sãa wunen garin nuuru.

Wunen woodaba kpuro ba kon sãawa gem sere ka
baadommao.

¹⁶¹ Wee sina biba man nɔni sɔɔmɔ kam sɔɔ.

Adama wunen gari tɔnawa na nasie.

¹⁶² Na ra n nuku dobu mɔ wunen gari sɔɔ nge wi u dukia
baka wa u gura.

¹⁶³ Na weesu tusa. Ma na wunen woodaba ki.

¹⁶⁴ Sɔɔ teeru, nɔn nɔɔba yiruwa na ra nun siare wunen siri
bi bu sãa dee deen sɔ.

¹⁶⁵ Be ba wunen woodaba ki, ba ra n bɔri yen bakaru mɔ.

Kɔsa ku ra bu deeme.

¹⁶⁶ Yinni Gusunɔ, na wunen faaba yiyo.

Yen sɔ, na wunen woodaba mem nɔɔwɛ.

¹⁶⁷ Na ra wunen yiirebu mem nɔɔwɛ.

Na ra bu kã too too.

¹⁶⁸ Na wunen yiirebu ka wunen woodaba swii,
domi nen kookoosu kpuro wãa wunen wuswaaɔ.

¹⁶⁹ A de a nen wuri nɔ.

A man bwisi kēeyɔ nge me a nɔɔ mwɛɛru kua.

¹⁷⁰ A nen kanaru nɔwɔ.

A man wɔro nge me a nɔɔ mwɛɛru kua.

¹⁷¹ A ra man wunen woodaban keu sɔ̄si.

A de wunen siarabu bu nɔɔra nen nɔɔn di.

¹⁷² Wooda be kpuro ba dɛɛrewa.

A de n womu ko ben sɔ̄.

¹⁷³ Na wunen sɔ̄siru wura.

A na a man somi.

¹⁷⁴ Yinni Gusunɔ, wunen faabawa na mara ka gem.

Meya wunen woodaba ba ra man nuku dobu wɛ.

¹⁷⁵ A de na n wunen siribu tāsiri, kpa na n wāa n ka nun siara.

¹⁷⁶ Wee na sirene nge yāa te ta kɔ̄re.

A ne, wunen sɔm kowo kasuo,
na ñ wunen woodaba duarimɔ.

120

¹ Sāa daarun womu. Ge wee.

Sanam me na wāa nuku sankiranu sɔɔ,
na Yinni Gusunɔ soka, ma u man wurari.

² Yinni Gusunɔ, a man wɔro wee kowobun nɔman di.
A man yakio be ba tɔmbu nɔni wɔ̄kumɔn nɔman di.

³ Mba weesu koo ka bu naawa,

⁴ ma n kun mɔ tabu sɛɛnu ka dɔ̄ɔ bokon gɛɛ.

⁵ Wee na kua kam kooɛ,
na wāa Mɛsɛkiɔ Kedanin kuu bekurugirɔ.

⁶ Na sɔ̄ n tɛ ka be ba ku ra bəri yendu kã.

⁷ Nà n bəri yendun gari gerubu torua,
ba ra n tabun sɔ̄ru mɔwa.

121

¹ Sāa daarun womu. Ge wee.

Na nen nɔni sue guunu gia.

Man diya kon somiru wa.

² Nen somira weewa saa Yinni Gusunɔn min di

wi u wəllu ka tem taka kua.

³ U ñ derimə wunen naasu su sokura.

Wi u nun kōsu, u ñ dom yībirimə.

⁴ Wee wi u Isireliba kōsu u ku ra dom yībiri,
u ku ra maa dweeye.

⁵ Yinni Gusunə u sāawa wunen kōso.

U wāa wunen nən geuə u nun saaru sāawe.

⁶ Sōə səə, sōə kun nun soomə.

Wōkuru, suru tarum kun maa nun soomə.

⁷ Yinni Gusunə u koo nun bere gāa kōsunu kpuron di.

U koo wunen hunde kōsu,

⁸ kpa u nun kpara wunen daaru ka weru
saa tēn di sere ka baadommaə.

122

¹ Sāa daarun womu ge Dafidi u kua. Ge wee.

Bà n nɛɛ, su da Yinni Gusunən sāa yerə,
nən nukura ra dorewa.

² Yerusalemu, bɛsɛn naasu su yō wunen kənnəə.

³ Yerusalemu, a sāawa wuu ge ba bana gea kua,
ma ba gu gbāraru toosi ba ka sikerena.

⁴ Wunen miya Isireliba, Yinni Gusunən təmbu ba ra nɛ bu
ka nūn siara,
nge mɛ u bu wooda wē.

⁵ Wunen miya siri gbabura wāa.

Wunen miya Dafidin bibun bweserun sina gəna wāa.

⁶ I bəri yendu kanə Yerusalemun sō,

kpa be ba wunɛ Yerusalemu kī ba n wāa bwēɛ dora səə.

⁷ Yerusalemu, bəri yenda n wāa wunen gbāraru səə ka
wunen sina kpaarə.

⁸ Nən mero bisibu ka nən bərəban sō,

kon nɛɛ, Gusunə u de bəri yenda n wāa Yerusalemuə.

⁹ Yerusalemu, wunen gea na kasu, Gusunə bɛsɛn Yinnin
sāa yerun sō.

123

¹ Sãa daarun womu. Ge wee.
 Gusunɔ, wunε wi a wunen sina gɔna terie wɔllɔ,
 wuna na nɔni twɛε.
² Nge mε yobun nɔni yi ra n ben yinnibun nɔma mɛera,
 nge mɛya besen nɔni yi Gusunɔ besen Yinnigia mɛera,
 sa n ka mara sere dɔma te u koo sun durom kua.
³ Yinni Gusunɔ, a sun wɔnwɔndu kuo too too.
 Domi ba sun gɛma n kpã.
⁴ Be ba tii sue ba sun gɛma
 ma ba sun yaakoru kua too sere n den sun nua.

124

¹ Sãa daarun womu ge Dafidi u kua. U nεε,
 Gusunɔ Isireliban Yinni ù kun daa ka sun wãa,
 wara u koo sun kɔsu.
 Isireliba bu wureo bu gere bu nεε,
²⁻⁴ sanam mε tɔn kɔsobun mɔru ya seewa, ma ba sun seesi,
 Yinni Gusunɔ ù kun daa ka sun wãa, ba koo sun mwe
 wasiru,
 kpa bu sun wukiri nge nim mε mu kokumɔ daa toraɔ.
⁵ Nim kure damgina nu koo sun taare.
⁶ Sa Yinni Gusunɔ siara,
 domi u ò dere besen yibereba bu sun nɔɔ beri.
⁷ U dera besen hunde ya kisira saa taan di nge gunɔ.
 Taa ya kasikira ma sa yara.
⁸ Yinni Gusunɔwa u sãa besen faaba kowo.
 Wiya u wɔllu ka tem taka kua.

125

¹ Sãa daarun womu. Ge wee.
 Be ba Yinni Gusunɔ naane sãa,
 ba ra n yɔwa dim dim nge Siɔnin guuru.
 Ta ku ra bãari. Ta ko n yɔwa sere ka baadommaɔ.
² Nge mε guunu ka Yerusalemu sikerene,

nge meya Gusunə u ka win tambu sikerene saa tēn di sere
ka baadommaə.

³ Tən kōso kun bandu dimə gemgibun temə.

Domi ù n tu di, ben tii ba koo kōsa ko.

⁴ Yinni Gusunə, a be ba gea m̀ gea sōsio.

A bèn gōru ga d̄ere durom kuo.

⁵ Adama be ba swaa mwaamə ye ya ñ dende
a bu yarinasio ka kōsan kowobu sannu.

Yinni Gusunə, a de bəri yenda n wāa Isirelio.

126

¹ Sāa daarun womu. Ge wee.

Sanam m̄ Yinni Gusunə u ka besegii be ba yoru mwera
wurama Sionio,

ya sun sāawewa nge dosu.

² Ma sa nuku dobu m̀ sa yēmə.

Ma sa nasaran kuuki m̀.

Ma ba gerumə bwesenun suunu səə ba m̀,

Yinni Gusunə u sun gāa bakanu kua.

³ Meya u sun gāa bakanu kua.

Wee sa wāa tē nuku dobu səə.

⁴ Yinni Gusunə, a ka besegii be ba raa yoru mwera
wurama

ba n kokumə nge daa tori sōə yēsən nəm dwaru gia.

⁵ Be ba duurumə ka nōni yīresu,

ba koo gē ka nuku dobun kuuki.

⁶ Wi u duurubu d̄əə ka wuri,

u koo wurama ka nuku dobu,

u n doo bəkunu səəwa.

127

¹ Sāa daarun womu ge Saloməə u kua. Ge wee.

Yinni Gusunə ù kun diru banimə,

be ba tu banimə səmburu kama ba m̀.

Yinni Gusunə ù kun wuu kōsu,

be ba gu kōsu ba dom serawa kam.

² Kam sɔra kaa wahala ko a ka wunen dīanu wa a di.
Kaa se buru buru yellu kpa a kpuna sere wōku suunu
sɔmburun sɔ.

Adama wi Gusunɔ u kī,
u ra nūn dīanu wēwa baa yēro ù n dò.

³ Wee, bibu ba sãawa tubi ye ya wee Gusunɔn min di.

Ba sãawa soseru te ta wee Gusunɔn min di.

⁴ Bii be ba mara aluwaasiru sɔɔ,
ba sãawa nge sēenu tabu durɔ damgiin nɔmaɔ.

⁵ Doo nɔrugiiwa wi u bu wa n dabi.

U sãawa nge wìn sēe bwãara sēenu yiba.

U ñ sekuru wasi sanam mɛ u koo ka win yiberɛba yinna
wuun gbãrarun kɔnnɔwɔ.

128

¹ Sãa daarun womu. Ge wee.

Doo nɔrugiiwa wi u Yinni Gusunɔ nasie,
ma u sīimɔ win swɛɛ sɔɔ.

² U koo win sɔmburun arufaani di,
kpa u n nuku dobu mɔ u n kuuramɔ.

³ Win yenuɔ

win kurɔ u ko n sãawa nge resɛm ye ya ra ma.

Mi ba sɔ ba dimɔ,
kpa win bibu ba n sãa nge olifin dãa kpɛmmínu.

⁴ Doma ten bwesera wi u Yinni Gusunɔ nasie u ra wa.

⁵ Yinni Gusunɔ u nun domaru kuo Siɔnin di,
kpa a n waamɔ nge mɛ Yerusalemu ya kuuramɔ wunen
wãarun tōru kpuro sɔɔ.

⁶ Kaa wunen bibun bibu wa.
Gusunɔ u de bəri yenda n wãa Isireliɔ.

129

¹ Sãa daarun womu. Ge wee.

Isireliba bu geruo sannu sannu bu nɛɛ,
geema, tɔn kōsobu ba ra n sun dam dɔremɔwa
saa bɛsɛn bweserun toren di.

² Ba sun nɔni sɔɔwa beɛn bweserun toren di.
 Adama ba ɛ nasara wa beɛn wɔllɔ.
³ Ba wuka beɛn birusun wɔllɔ ba kpɛi wuna wuna.
⁴ Adama Yinni Gusunɔ u sɔawa gemgii,
 u ben wɛɛ kasuka.
⁵ Yinni Gusunɔ, a de be ba Yerusalemu tusa bu sekuru wa,
 kpa bu biruku yira wura,
⁶ ba n sɔa nge yaka si su ra kpi diru wɔllɔ.
 Su ra gberewa ba kun su wukura.
⁷ Wi u su gɛɛmɔ, su ku ra win nɔmu yibu.
 Wi u maa su guramɔ, su ku ra win nɔm koto teeru turi.
⁸ Be ba sarɔ mi, bu ku bu domaru kua bu nɛɛ,
 Gusunɔn domaru ta n ka bu wɔa.
 Bu ku raa maa nɛɛ, ba bu domaru kua ka Yinni Gusunɔn
 yɛsiru.

130

¹ Sɔa daarun womu. Ge wee.
 Yinni Gusunɔ, saa wɔru bakɔn diya na nun nɔɔgiru sue.
² Yinni, a nɛn nɔɔ nɔɔwɔ.
 A swaa tem kpɛiyɔ a nɛn kanaru nɔ.
³ Yinni Gusunɔ, ɔ n da tɔmbun toranu yaaye,
 wara u ko n maa wɔa.
⁴ Wuna a ra tɔmbu suuru kua bu ka nun nasia.
⁵ Na Yinni Gusunɔ naane sɔa.
 Na win nɔɔ mwɛɛru mara.
⁶ Na Yinni Gusunɔ mara
 n kere nge mɛ wuu kɔso u ra n yam sɔreru mara.
⁷ Isireliba, i beɛn naane dokeo Yinni Gusunɔ sɔɔ,
 domi u wɔnwɔndu mɔ.
 Wiya u ra tɔmbu yakie ka swaa dabinu.
⁸ Wiya u koo beɛ Isireliba yakia,
 kpa u beɛn toranu kpuro suuru ko.

131

¹ Sɔa daarun womu ge Dafidi u kua. Ge wee.

Yinni Gusunə, na ̀n tii sue.
Na ku ra n gāa bakanu naa gire.

² Na sāawa sēε nge bii wi ba bom kara
u wāa win meron nuurə.

³ Bεε Isireliba, i beεn yīiyəbu dokeo Yinni Gusunə səw
saa tēn di sere ka baadommaə.

132

¹ Sāa daarun womu. Ge wee.

Yinni Gusunə, a Dafidi yaayo
win wahala ye u kua kpuron s̄.

² Domi u wunε Yakəbun Yinni damgii nəw mwεeru kua u
nεε,

³ u ̀n duw win kuu bekurugirə u sere nεε,
u koo kpuna win kpin yerə mi u ra wēre.

⁴ U ̀n dom yībirimə, u ̀n maa doyamə

⁵ ma n kun mə u wunε Yakəbun Yinni damgii wāa yeru
kua.

⁶ Wee sa nua ma woodan kpakororu ta wāa Efarataə,
ma sa tu deema Yaarin gberə.

⁷ Su du Yinni Gusunən sāa yerə, kpa su ǹn kpuna.

⁸ Yinni Gusunə, a seewo kpa a na mi a ra wēre
wunε ka wunen woodan kpakororu
tèn wəllə a ra wunen yiiko s̄əs̄i.

⁹ A de wunen yāku kowobu ba n gem swī,
kpa be ba nun naane sāa ba n nuku dobun kuuki mə.

¹⁰ A ku wi a gəsa yina Dafidi wunen səm kowon s̄.

¹¹ Yinni Gusunə u Dafidi gem s̄əwa ka b̄ri u nεε,
u koo win nəw mwεeru yibiawa kam kam te u nεε,
Dafidin bibun turowa u koo ǹn kəsire ko win bandu s̄ə.

¹² Bii be, b̄a n win arukawani yibia,
ma ba win woodaba mem nəwa be u bu wē,
ben bibun bwesera ta ko n bandu dii sere ka baadommaə.

¹³ Yinni Gusunə u Siəni gəsa.

U ye gəsa ya n ka sāa win wāa yeru.

- ¹⁴ Ma u nεε, ya ko n sãa win wēra yeru sere ka baadommao.
 U koo sina mi, domi wiya u ye gōsa.
¹⁵ U koo ye domaru kua,
 kpa u ye dīanu wē.
¹⁶ U koo yen yāku kowobu faaba ko.
 Kpa be ba nūn naane sãa bu nuku dobun kuuki ko.
¹⁷ Miya u koo Dafidi wi u gōsan dam sosi,
 kpa u win bweserun goo swīi, u n sãa nge fitila.
¹⁸ U koo de win yiberēba bu sekuru wa.
 Adama wi, win sina furō ga ko n ballimōwa win wiru wollo.

133

- ¹ Sãa daarun womu ge Dafidi u kua. Ge wee.
 Wee, n wã, n maa nuku dobu mō mero bisibu bà n wãa sannu.
² Ya sãawa nge gum mε ba wisi Aronin wirō,
 ma mu kokumō sere ka win toburō ka win yabe wīrō.
³ Mu sãawa nge kako te ta saramamō guu te ba mō
 Ηεεμωñ di te ta wãa Siōniō.
 Domi miya Yinni Gusunō u ra tōmbu domaru kue,
 kpa u bu wāaru wē te ta ñ kpeemō.

134

- ¹ Sãa daarun womu. Ge wee.
 I Yinni Gusunō siaro bεε win sōm kowobu kpuro.
 Bεε be i ra n wãa win sãa yerō sere ka wōkurō,
² i bεen nōma yiyo win sãa yerun bera gia kpa i nūn siara.
³ Yinni Gusunō u bεε domaru kuo Siōnin di
 wi, wi u wōllu ka tem taka kua.

135

- ¹ I Yinni Gusunō siaro. I win yīsiru tōmō.
 Bεε win sōm kowobu,

² beɛ be i sɔmburu m̀ win s̄a yera, i ǹn siaro.

³ I ǹn siaro, u s̄awa t̄n geo.

I ka win ȳsiru womu koowo, u s̄awa t̄n geo.

⁴ Yinni Gusun̄o u tii Isireliba Yak̄obun bweseru ḡsia
ba n ka s̄a wigibu.

⁵ Na ȳ ma u kp̄ã, m̄eya wi, besen Yinni u b̄nu kpuro kere.

⁶ Ye u k̄, yera u ra ko w̄ll̄o ka tem̄o ka nim w̄kūo ka gen
s̄ɔw̄o.

⁷ U ra de guru winu nu s̄ɔsira handunia kpuro s̄ɔ.

U ra de guru maakinu nu koor̄a kpa u de gura yu n̄.

Kpa u woo kusiam̄a gen w̄a yerun di.

⁸ U Egibitigibun bii gbiikobu go sere ka ben yaa sabenun
bii gbiikin̄o.

⁹ U s̄m maamaakiginu kua Egibit̄o u ka yen sina boko
ka win s̄m kowobu kpuro s̄ɛyasia.

¹⁰ U bwese dabinu go, ma u sinam damgibu go.

¹¹ Beya, Sihoni Am̄reban sun̄o ka Ogu Basanin sun̄o
ka sere maa Kananiban sinambu kpuro.

¹² U sinam ben tem sua
u win t̄mbu Isireliba w̄ ba tubi di.

¹³ Yinni Gusun̄o, wunen ȳsiru ta ko n w̄awa sere ka
baadommāo.

Ba ko n nun yaayewa waati baayere s̄ɔ.

¹⁴ Yinni Gusun̄o u koo win t̄mbu siria,
kpa u win s̄m kowobun w̄n̄w̄ndu wa.

¹⁵ Ba bwesenun b̄nun bw̄arokunu kuawa ka sii geesu ka
wura.

T̄mbun n̄man s̄mbura.

¹⁶ Nu n̄su m̄, adama nu ku ra gari gere.

Nu n̄ni m̄, adama nu ku ra yam wa.

¹⁷ Nu swasu m̄, adama nu ku ra gari n̄.

Nu ñ w̄s̄iaru m̄ nin n̄ɔw̄o.

¹⁸ Be ba nu sekum̄o ka be ba nu naane s̄a,
be kpuro ba s̄awa nge ni.

¹⁹ Isireliba, i Yinni Gusun̄o siaro.

Aronin bweseru, i Yinni Gusunə siaro.

²⁰ Lefin yenugibu, i Yinni Gusunə siaro.

Bɛɛ be i nùn nasie, i nùn siaro.

²¹ Yinni Gusunə u wãa Yerusalemu.

I nùn siaro saa Siɔnin di.

I Yinni Gusunə siaro.

136

¹ I Yinni Gusunə siaro domi u sãa tɔn geo.

Win wɔnwɔndu ta ku ra kpe.

² I Gusunə siaro, u bũnu kpuro kere.

Win wɔnwɔndu ta ku ra kpe.

³ I yinnibun Yinni siaro.

Win wɔnwɔndu ta ku ra kpe.

⁴ Wi turowa u ra sɔm maamaakigii bakanu ko.

Win wɔnwɔndu ta ku ra kpe.

⁵ Wiya u wɔllu ka tem taka kua ka win bwisi.

Win wɔnwɔndu ta ku ra kpe.

⁶⁻⁹ U tem tɛria nim wɔllɔ, ma u sɔɔ ka suru kua.

U sɔɔ kuawa u ka yam bururasia sɔɔ sɔɔ,

ma u suru ka kperi kua ye kpuro yu ka yam bururasia
wɔkuru.

Win wɔnwɔndu ta ku ra kpe.

¹⁰⁻¹¹ Wiya u Egibitigibun bii gbiikobu go.

Ma u Isireliba yara Egibitigii ben suunu sɔɔn di.

Win wɔnwɔndu ta ku ra kpe.

¹²⁻¹⁵ Ka win dama u ka nim wɔku ge ba mɔ Naa yari
burana yiru,

ma u dera Isireliba ba tɔbura gen suunu sɔɔn di.

Ma u Egibitin sina boko ka win tabu kowobu sure nim
wɔku ge sɔɔ.

Win wɔnwɔndu ta ku ra kpe.

¹⁶ Wiya u win tɔmbu kpara gbaburɔ.

Win wɔnwɔndu ta ku ra kpe.

17-20 Wiya u sinambu go be ba dam mə.

Beya, Sihoni Aməreban sunə ka Ogu Basanin sunə.

Win wənwəndu ta ku ra kpe.

21-22 Wiya u tən ben tem win səm kowobu Isireliba wē ba tubi di.

Win wənwəndu ta ku ra kpe.

23-24 Wiya u sun yaaya sanam mə sa wāa sekuru səw.

Ma u sun wəra be ba sun dam dərəmən nəman di.

Win wənwəndu ta ku ra kpe.

25 Wiya u ra hunde koni baayere dīanu wē.

Win wənwəndu ta ku ra kpe.

26 I Wərukoo siaro.

Win wənwəndu ta ku ra kpe.

137

¹ Sa sōwa Babilonin daarun goorə

ma sa sumə sa ka Siəni yaayamə.

² Sa bəsen mərəkunū bwē dāaə.

³ Be ba sun tabu di ba nəe, su womu koowo.

Be ba sun dam dərəmə ba nəe, su Siənin womusu ko ka nuku dobu.

⁴ Adama aməna sa ko kpī su Yinni Gusunə womusu kua tem tukumə.

⁵ Yerusalemu, nə n nun duari, nen nəm geu gu gbio.

⁶ Nə kun nun yaaye kpa a n sāa nen nuku dobu nuuru, nen yara yu nen daro manio.

⁷ Yinni Gusunə, a de a Edəmuban gari yaaya

yi ba gerua sanam mə ba Yerusalemu kam koosiamə

ba nəe, bu ye kero mam mam sere ka yen kpeəkpeəkuə.

⁸ Babilonigibu, i sāawa be ba koo kam koosia.

Doo nərugiiwa wi u koo bəe kōsa yèn bweseru i raa sun kua kəsie.

⁹ Doo nərugiiwa wi u koo bəen bibu sēre u kəsuku kperu wəllə.

138

¹ Womu ge Dafidi u kua. Ge wee.

Yinni Gusunɔ, na nun siaramɔ ka nɛn gɔru kpuro.

Kon nun tɔma wɔllun tɔmbun wuswaaɔ.

² Kon nun kpuna wunen sãa yee dɛɛrarɔ,
kpa n nun tɔma wunen tɔn geeru ka wunen bɔrɔkinirun
sɔ̃.

Domi a yĩsiru yara wunen nɔɔ mwɛɛ te a ra yibien sɔ̃.

³ Saa ye na nun soka, a man wurari.

A man dam kã, a man toro sindu wɛ̃.

⁴ Yinni Gusunɔ, sinambu kpurowa ba koo nun siara.

Domi ba wunen gari nua.

⁵ Ba koo wunen kookoosu siara.

Domi wunen beɛɛɛ ya kpã.

⁶ Yinni Gusunɔ, baa mɛ a kpã, a be ba tii kawɛ waamɔ.

Ma a ra be ba tii sue tubu saa tontonden di.

⁷ Nà n sɔ̃mɔ nuku sankiranun swaa sɔɔ,
a ra man wãaru wɛ̃.

A ra nɛn yiberɛba nɔmu demie bà n ka man mɔru seewa.

Meya wunen dam mu ra man faaba ko.

⁸ Yinni Gusunɔ, kaa man sanna.

Wunen tɔn geeru ta ñ nɔru mɔ.

Be a taka kua, a ku bu deri.

139

¹ Dafidin womu ge u wom kowobun wirugii kua. U nɛɛ,
Yinni Gusunɔ, a man wɛ̃ɛra, a maa man gĩa.

² A nɛn sindu ka nɛn seebu yɛ̃.

A nɛn bwisikunu tuba sarun di.

³ A nɛn sanum ka nɛn kpindu yɛ̃.

A maa nɛn swɛɛ kpuro yɛ̃.

⁴ N sere nɔɔ wukia, a nɛn gere kpuro yɛ̃ kɔ Yinni Gusunɔ.

⁵ A ka man wãa biru ka wuswaa,

ma a man wunen nɔmu sɔ̃ndi.

⁶ Yɛ̃ɛ ten bweseru ta man sãawɛ maamaaki baka.

Ta kpã, na ñ kpɛ n tu tubu.

⁷ Ma gia kon wunen Hunde kisirari n da.

Nge ma gia kon duka we a kun ka man wa.

⁸ Nà n yɔ̀wa sere wǎllɔ̀, a wǎa mi.

Nà n da gɔ̀riɔ̀, a maa wǎa mi.

⁹ Nà n da sɔ̀ɔ̀ yari yerɔ̀ ò kun mɛ sɔ̀ɔ̀ duu yerɔ̀ nim wɔ̀kun
goorɔ̀,

¹⁰ min tii, wunen nɔ̀muwa ga koo man kpara,

kpa wunen nɔ̀m geu gu man nenɛ.

¹¹ Nà n nɛɛ, yam wɔ̀kura koo man bere,

yam da bururewa mi na wǎa.

¹² Baa yam wɔ̀kuru ta ò tĩri wunen mi.

Wɔ̀kuru ta buririwa nge sɔ̀ɔ̀ sɔ̀ɔ̀.

Yam wɔ̀kuru ta ballimɔ̀wa nge yam bururam.

¹³ Wuna a nen wasin doo dooka mɔ̀ma.

Wuna a man sweena nen meron nukurɔ̀.

¹⁴ Na nun siara yèn sɔ̀ a man taka kua

ka wunen dam maamaakigim.

Wunen nɔ̀man sɔ̀ma kun gere mɔ̀.

Yeniwa na yɛ̀ sǎa sǎa nen gɔ̀ruɔ̀.

¹⁵ Sanam mɛ ba man mɔ̀ma asiri sɔ̀ɔ̀,

ma ba man sweena nen meron nukurɔ̀,

nen wasi kun nun berue.

¹⁶ A man wa saa ba nen nukuru dumɔ̀n di.

Wunen tireru sɔ̀ɔ̀ra ba nen wǎarun tɔ̀nun geeru yorua na

sere nu dibu torua.

¹⁷ Gusunɔ̀, wunen bwisikunu nu duku.

Nin dabira banda.

¹⁸ Nà n nu garimɔ̀, nu yani seeri dabiru kere.

Nà n maa dom seewa, na ra n wǎa ka wunɛ.

¹⁹ Gusunɔ̀, a de tɔ̀n kɔ̀sobu bu gbi,

kpa tɔ̀n gowobu ba n ka man tonde.

²⁰ Be, be ba sǎa wunen yiberɛba,

ba nun gari kɔ̀si manimɔ̀.

Wunen yĩsira ba ka weesu mɔ̀.

²¹ Yinni Gusunɔ̀, be ba nun tusa ka be ba ra nun seesi,

na ò kon bu tusi?

²² Na bu tusa too too, na bu garisi nen yiberēba.

²³ Gusunɔ, a man wēerio kpa a nen gōru gia.

A nen laakari mēerio kpa a nen bwisikunu tubu.

²⁴ A mēerio a wa nà n wāa swaa kōsa sɔɔ,
kpa a ka man da wāaru te ta ku ra kpen swaa sɔɔ.

140

¹ Womu ge Dafidi u wom kowobun wirugii kua. Ge wee.

² Yinni Gusunɔ, a man wōro tɔn kōsobun nɔman di.
A man gbaro gbanagibun nɔman di.

³ Domi kōsa ba ra n bwisikumɔ ben gōruɔ.

Kpa ba n sɔɔru kpeere baadomma bu ka tabu ko.

⁴ Ba ra ben yara derewa nge waa.

Kpa ben nɔɔ ga n dēe mɔ nge surɔkɔru.

⁵ Yinni Gusunɔ, a man tɔn kōso gbaro.

A man gbanagibu giro be ba kasu bu man sura.

⁶ Wee tii suobu ba man yina beriamme.

Ba man taa yinuamme swaa sɔɔ.

Ma ba man yɔɔru bwēeye.

⁷ Adama na nēe, Gusunɔ, wuna a sãa nen Yinni.

A swaa tem kpīiyɔ a nen kanaru nɔ.

⁸ Yinni Gusunɔ, a sãawa gbāraru tèn mi na ra kuke n ka
faaba wa.

A ra nen wiru bere tabun saa sɔɔ.

⁹ A ku de tɔn kōson kīru tu kooru.

A ku de ye u nia sãa yu kooru, kpa u ku raa tii sua.

¹⁰ Be ba man kooro buremɔ

a de ben toranu nu wɔri ben wiru wɔllɔ.

¹¹ A bu dōɔ wisio kpa a de bu wɔri wɔru bɔkɔ sɔɔ

gèn min di ba ò maa kpē bu yari.

¹² Wi u weesu mɔ u ò tāsīmɔ tem mē sɔɔ.

Kōsa ya ko n maa gbanagii swīwa sere u ka kam ko.

¹³ Na yē ma Yinni Gusunɔ u ra wɔnwɔndo siriewa dee dee.

Kpa u maa sãaro nùn win gem wē.

¹⁴ Geema, gemgibu ba koo nun tōma kpa ba n wāa wunen wuswaaō.

141

¹ Womu ge Dafidi u kua. Ge wee.

Yinni Gusunō, na nun soku, a na fuuku nen mi.

A nen nō swaa dakio nà n nun sokumō.

² A de nen kanaru tu nun girari nge turare nubu durorugian wiisu.

Kpa nōma ye na yīye ya n sāa nge kēru

te ba ra ka nun naawe wunen sāa yerō yoka.

³ Yinni Gusunō, a nen nō bōkuo.

A nen nō sarusu kōsuo.

⁴ A ku de nen gōru gu da kōsa gia.

A ku de n kom kōsum ko ka be ba gem sariru swīi.

A ku de n ka bu tōō baka dim di.

⁵ Gemgii ù n man so, kīra u man sōōsi.

Ù n man gerusi, u man gum tārewa nen wirō.

Na ñ ye yinamō.

Adama na ñ nen kanaru marimō tōn kōsobun sō.

⁶ Gusunō, a ben siri kowobu sureo kpenu sō,

kpa bu nen gari swaa daki,

domi yi sāawa gari dori.

⁷ Nge mē bà n kōrō mō tem mu ra nō baare,

nge mēya gōribun wāa yera koo nō baara

tu ben kukunu mwe ni nu yarinē.

⁸ Yinni Gusunō, wuna na mēera.

Wunen miya na kukua.

A ku nen wāaru doke kari sō.

⁹ A man gbaro tōn kōsobun yina ye ba man berien di.

A man gbaro ben taa ye ba man berien di.

¹⁰ A de tōn kōso be, bu wōri ben yina sō,

kpa nē, n kisira min di.

142

¹ Dafidin womu ge u kua sanam me u kanaru kua kpee wɔru sɔɔ. Ge wee.

² Na Yinni Gusunɔ nɔɔgiru sue na nɔn suuru kanamɔ.

³ Na nɔn nen nuku sankiranu sɔɔmɔ.

Na nɔn nen wahala saariamɛ.

⁴ Nà n mwia kpana, wuna ra n yɛ ye kon ko.

Ba man yina beria swaa yè sɔɔ na sīimɔ.

⁵ A mɛerio nɔm geuɔ a wa ma goo sari wi u ka man yɔ.

Na n̄ kuku yeru mɔ.

Goo sari wi u maa nen bwisikunu mɔ.

⁶ Yinni Gusunɔ, wuna na sokumɔ.

Na nɛɛ, wuna a sãa nen kuku yeru.

Wune turowa a sãa negii dunia ye sɔɔ.

⁷ A nen wuri swaa dakio, domi na nuki sankire too.

A man yakio be ba man nɔni sɔɔmɔn nɔman di,

domi ba man dam kere.

⁸ A man yaro desirun di, kpa n nun takaru ko.

À n man durom kua, geegiba koo na bu man sikerena.

143

¹ Womu ge Dafidi u kua. Ge wee.

Yinni Gusunɔ, a nen kanaru nɔɔwɔ.

Kpa a nen bikiabu swaa daki.

A man wisio wunen bɔrɔkiniru ka wunen gem sɔɔ.

² A ku nɛ, wunen sɔm kowo siri,
domi goo sari wi u koo gem wa wunen mi.

³ Nen yiberɛ u man naa swīi.

U nen wãaru tem taare.

U dera na wãa yam wɔkurɔ nge be ba gu n te.

⁴ Yen sɔna nen hunde ya dam dwiiya,
ma na nuki sankire too.

⁵ Na gasɔn wãaru yaaye.

Na wunen sɔma kpuro lasabu mɔ,

ma na wunen nɔman sɔmburu bwisikumɔ.

⁶ Wuna na nɔma tīi.

Nen gōru ga wunen beke baro
nge me tem gbeba ra n nim kī.

⁷ Yinni Gusunō, na mwia kpana.

A man wisio kraaka.

A ku man biru kisi kpa n ku ko nge be ba wāa gōrio.

⁸ A man wunen tōn geeru sōsio bururu ka yoka,
wuna na naane sāa.

A man swaa sōsio ye kon swīi,
wuna na nen hunde nōmu sōndia.

⁹ Yinni Gusunō, a man wōro saa nen yiberēban nōman di,
wunen miya na kuku yeru kasu.

¹⁰ Wuna sāa nen Yinni.

A man sōsio me ko na n da wunen kīru ko.

A de wunen Hunde geo wi, u man kpara swaa ye ya nō
ne sō.

¹¹ Yinni Gusunō, a man wōro nge me a nō mwēru kua.

A nen hunde wunō wahalan di wunen gem sō.

¹² A nen yiberēba kam koosio,

kpa a nen werōbu kpuro kpeerasia yèn sō a man kī.

Na sāawa wunen sōm kowo.

144

¹ Womu ge Dafidi u kua. Ge wee.

Yinni Gusunō, na nun siara
wune wi a sāa nge nen kpee baa.

Wuna a ra man tabu sōsi.

² Wuna a ra man durom kue kpa a man kōsu.

Wuna a sāa nen kuku yee damgiru ka nen faaba kowo.

Wuna a sāa nen tereru te ta ra man ganē.

Wuna a ra de bwesenu nu n man wiru kpīiyē.

³ Yinni Gusunō, wara ra n tōnu a n sere ka win bwisikunu
mō.

Wara ra n tōnu a n sere ka win weweenu mō.

⁴ Tōnu u sāawa nge woo.

Win wāarun tōnu nu sāawa nge saaru te ta ra doone.

⁵ Yinni Gusunɔ, a de wɔllu tu tem dɛbɛ dɛbɛ ko kpa a sarama.

A guunu babo kpa dɔɔ u yari ni sɔɔn di.

⁶ A de guru maakinu nu sɔɔsira, kpa a nen yiberɛba yarinasia.

A bu sɛɛnu tweeyo kpa a de bu yarina.

⁷ A wunen nɔmu demiamama wɔllun di.

A man wɔro kpa a man faaba ko
nim bakam ka tɔn tukobun min di

⁸ be ba ra n gari kam yaramɔ ben nɔsun di,

kpa ba n ben nɔm geu yiiye

bu ka nɔɔ mwɛɛ weesuginu ko.

⁹ Yinni Gusunɔ, kon nun wom kpɔɔ kua.

Kon nun womu kua ka mɔrɔku sɛrum wɔkuruguu,

¹⁰ wunɛ wi a ra sinambu faaba ko,

kpa a nɛ, Dafidi wunen sɔm kowo yara takobi gɔɔgian di.

¹¹ Yinni Gusunɔ, a man wɔro,

kpa a man faaba ko tɔn tukobun nɔman di,

be ba ra n gari kam yaramɔ ben nɔsun di,

kpa ba n ben nɔm geu yiiye

bu ka nɔɔ mwɛɛ weesuginu ko.

¹² A de bɛsɛn bii aluwaasiba bu ko nge dɔɔ

ni nu kpia dee dee nin piiburun di,

kpa bɛsɛn bii wɔndiaba bu maa ko kurɔ burabu

nge gbere be ba dɔka ba sɔa sina kpaarun buraru.

¹³ A de bɛsɛn biranu nu dɔa bwese bweseka yibu,

kpa bɛsɛn yaa sabenu nu dabia nu ko suba nɔrɔm nɔrɔm

ka nɔrɔm nɔrɔm suba wɔku wɔkubu bɛsɛn gberu kpaanɛɔ.

¹⁴ A de bɛsɛn ketɛba bu kuura.

A ku de goo u sun wɔri kpa u sun yoru mwɛɛri u ka doona.

A ku maa de nuku sankiranun wuri yi nɔɔra bɛsɛn swɛɛ
sɔɔ.

¹⁵ Doo nɔɔrugira bwese te ta sɔa nge mɛ.

Doo nɔɔrugira bwese te ta Gusunɔ mɔ Yinni.

145

- ¹ Womu ge Dafidi u kua u ka Gusunə siara. Ge wee.
 Gusunə nen sina boko, kon nun wəlle sua.
 Kon wunen yīsiru tōma sere ka baadommaə.
- ² Tōə baatere kon nun siara.
 Meya kon wunen yīsiru tōma sere ka baadommaə.
- ³ Yinni Gusunə, a kpā. Wuna n weene bu siara.
 Wunen kpāaru ta ñ nəru mə.
- ⁴ Saa baayeren tōmbu bu wunen sōma siaro.
- ⁵ Kon wunen yiikon giriman kpāaru gere.
 Kpa n wunen sōm maamaakiginun gari kpara ka womu.
- ⁶ Ba koo wunen dam bakam gari gere,
 kpa nε, n maa wunen kpāarun gari kpara.
- ⁷ Ba koo wunen tən geerun kpāaru yaaya
 kpa bu taki ko wunen gem sō.
- ⁸ Yinni Gusunə, a wənwəndu mə, a ra maa tōmbu durom
 kue.
 A ku ra məru se fuuku. Wunen tən geera kpā.
- ⁹ Yinni Gusunə, a tōmbu kpuro kī.
 Wunen wənwəndu ta ra sōsirewa wunen taka koora
 kpuro sōə.
- ¹⁰ Yinni Gusunə, wunen taka koora kpuro ya koo nun
 beere wē,
 kpa be ba sāa wunegibu bu nun siara.
- ¹¹ Ba koo wunen bandun beeren gari gere,
 kpa bu wunen dam gari kpara
- ¹² bu ka wunen sōm maamaakiginu tōmbu sōəsi
 ka sere wunen bandun yiikon girima.
- ¹³ Wunen bandu ta ko n wāawa sere ka baadommaə.
 Meya kaa n tu dii sere ka baadommaə.
 Yinni Gusunə u ra win nəə mwēenu yibie.

Ye u m̀ kpuro s̀, u ra win t̀n geeru s̀asi *.

¹⁴ Yinni Gusuǹ, a ra t̀n be ba ẁrumaa d̀ gabe,
kpa a be ba dam dwiiya t̀sisia.

¹⁵ T̀mbu kpurowa ba m̀era wunen mi gia ka ỳiỳbu,
domi wuna a ra bu d̀anu w̃ nin saa s̀.

¹⁶ A ra wunen ǹma demie
kpa a hunde koni baayere w̃ ỳn bukata ya m̀.

¹⁷ Yinni Gusuǹ, a s̀awa gemgii wunen sw̃e kpuro s̀.
M̃ya a ra maa wunen ẁnẁndu s̀asi s̀ma ye a m̀
kpuro s̀.

¹⁸ Yinni Gusuǹ, be ba nun sokum̀ ka g̃ru d̃era,
ben b̀kùra a ra n w̃a.

¹⁹ A ra be ba nun nasie k̃ru yibie
kpa a ben wuri ǹ a bu faaba ko.

²⁰ A ra be ba nun k̃ k̃su
kpa a t̀n k̃sobu kam koosia.

²¹ Kon wuñe Yinni Gusuǹ t̀ma
kpa t̀mbu kpuro bu wunen ỳsi d̃eraru b̃ere w̃ sere ka
baadommà.

146

¹ I Yinni Gusuǹ siaro.
Ñn b̃w̃era, a Yinni Gusuǹ siaro.

² Kon wuñe Yinni Gusuǹ siara ñn w̃arun t̀nu kpuro
s̀.

Kon wuñe Gusuǹ ñn Yinni womu kua ñn w̃arun t̀nu
kpuro s̀.

³ I ku b̃en naañe doke sinambu s̀,
ba s̀awa t̀mbu,
ba ñ kp̃ bu b̃e faaba ko.

⁴ Ben w̃siaru ta ra doonewa kpa bu wura bu ko tem.
Yen t̃o te, ben himba kpuro ya kam kuawa mi.

* ^{145:13} - Naa sinin b̀nu ya ñ w̃a yellun tirenu kpuro s̀.
Adama ya w̃a Heberum tireru garu s̀ te ba wa d̃aku te.

⁵ Doo n̄ərugiiwa w̄in ȳīȳəbu w̄āa wunɛ Gusun̄ə Yakəbun
Yinni s̄əə.

Doo n̄ərugiiwa wi u win naanɛ doke Gusun̄ə win Yinni
s̄əə.

⁶ Wiya u w̄əllu ka tem kua ka nim w̄ōku
ka ye ya w̄āa ye kpuro s̄əə.

U s̄āawa gemgii sere ka baadommaə.

⁷ U ra be ba dam d̄ərem̄ə ben gem w̄ɛ.

Kpa u be ba ḡōru soore d̄ianu w̄ɛ.

Yinni Gusun̄ə u ra yobu yakie.

⁸ U ra w̄ōkobu n̄əni wukie.

U ra be ba taare seeye. U ra gemgibu k̄ā.

⁹ U ra s̄əbu k̄ōsu. U ra maa ḡəminibu ka gobekuba n̄əri.

Kpa u t̄ən k̄ōsobun himba kam koosia.

¹⁰ Yinni Gusun̄ə, u ko n bandu diiwa sere ka baadommaə.

Gusun̄ə Sīənin Yinni, u ko n w̄āawa sere ka baadommaə.

Yen s̄ə, i Yinni Gusun̄ə siaro.

147

¹ I Yinni Gusun̄ə siaro.

Domi n w̄ā bu Gusun̄ə besen Yinni siara.

N maa w̄ā bu n̄ən t̄əma.

² Yinni Gusun̄ə u Yerusalemu seeyam̄ə.

U Yerusalemugii be ba raa yoru mw̄ɛera m̄ennam̄ə.

³ U be ba nuki sankire nukuru yemiasiam̄ə.

U ben m̄ɛeran bosu b̄okum̄ə.

⁴ U kperi garim̄ə ma u yin baayere ȳisuru k̄ɛm̄ə.

⁵ Besen Yinni u kp̄ā, u maa dam m̄ə.

Win bwisi kun n̄əru m̄ə.

⁶ Yinni Gusun̄ə u ra w̄ənw̄əndobu n̄əri.

Kpa u t̄ən k̄ōsobu sura sere tem̄ə.

⁷ I Yinni Gusun̄ə siarabun womusu kuo.

I Gusun̄ə besen Yinni siaro ka m̄ər̄oku.

⁸ U ra de guru wiru tu w̄əllu wukiri,

kpa u gura s̄əru kua yu ka nɛ tem s̄əə,

kpa u yakasu kpiisia guunu w̄əll̄ə.

⁹ Wiya u ra yaa sabenu dīanu wē,
kpa u gunɔ binu dīanu wē sanam me nu kuuki mɔ.

¹⁰ Win naane kun wāa dumin dam sɔɔ.
Win yīiyɔbu kun maa wāa tɔnun dukan dam sɔɔ.

¹¹ Be ba nùn nasie ka be ba win durom yīiyɔ, beya u kī.

¹² Yerusalemu, a Yinni Gusunɔ siaro.
Siɔni, a Gusunɔ wunen Yinni beere wēyɔ.

¹³ Domi wiya u ra wunen kɔnnɔn gambon sēretii dam sire,
kpa u wunen tɔmbu domaru kua.

¹⁴ U ra de bɔri yendu ta n wāa wunen temɔ.

Kpa u de alikama ya n yiba wune sɔɔ.

¹⁵ U ra win woodaba nɔɔsie handunia sɔɔ.

Win gari yi ra duka dewa fuuku fuuku.

¹⁶ U ra de nim kperugim mu ne,

kpa mu n buriri nge yāa sansu.

U ra de guru kpenu nu ne kpa nu n sāa nge torom.

¹⁷ U ra n guru kpee ni kasi mɔwa tia tia.

Wara koo kpī u yōra u yen wooru ma.

¹⁸ Ù n gari gerua, nim kperugim me, mu ra yandewa.

Ù n maa dera woo ga mu swee, mu ra kokuwa mu doona.

¹⁹ U win gari ka win woodaba ka win gere Yakɔbu wi ba
mɔ Isireli sɔɔwa.

²⁰ U ñ bweseru garu kue me.

Ten garu ta ñ maa win woodaba yē.

Yen sɔ, i Yinni Gusunɔ siaro.

148

¹ I Yinni Gusunɔ siaro.

I Yinni Gusunɔ siaro saa wɔllun di.

I nùn siaro saa wɔllun sɔɔ sɔɔn di.

² Bɛɛ win gɔradoba kpuro, i nùn siaro.

Bɛɛ win tabu kowobu kpuro, i nùn siaro.

³ Sɔɔ ka suru, i nùn siaro.

Bɛɛ kperi kpuro, bɛɛ be i ballimɔ, i nùn siaro.

⁴ Bεε be i wāa wəllun sɔɔ sɔɔwɔ, i nùn siaro.

Bεε nim mε mu wāa wəllɔ, i nùn siaro.

⁵ U wooda wε, ye kpuro ya koora.

Ye kpuro yu nùn siaro.

⁶ U ye tāsisia sere ka baadommaɔ.

U koo wooda yi, win tii kun maa ye saramɔ.

⁷ Saa tem sɔɔn di, i Yinni Gusunɔ siaro.

Bεε nim wɔku ka nim bwee bakanu ka yεε nanumgii yi yi
wāa sɔɔ, i Yinni Gusunɔ siaro.

⁸ Dɔɔ ka guru kpenu ka guri baka ka bukɔ ka woo bɔkɔ,
bεε be i win woodaba mem nɔɔwammε, i Yinni Gusunɔ
siaro.

⁹ Bεε guunu ka gungunu ka dāa ye ya ra ma ka sɛduruba,
i Yinni Gusunɔ siaro.

¹⁰ Gbeeku yεε ka yaa sabenu kpuro ka yεε yi yi kabirimɔ
ka gunɔsu,

i Yinni Gusunɔ siaro.

¹¹ Handunian sinambu ka bwesenu kpuro ka sina bibu ka
handunian siri kowobu kpuro,

i Yinni Gusunɔ siaro.

¹² Aluwaasiba ka wəndiaba, tɔkɔnu ka bibu,

¹³ bεε kpuro, i Yinni Gusunɔn yīsiru bεεε wεεyɔ.

Win yīsira kpā. Win girima ya wəllu ka tem sare.

¹⁴ U win tɔmbu Isireliba be, be ba nun naane sāa
ba wāa win bɔkuɔ dam wesia ma n kua bεεε baka.

Yen sɔ, i Yinni Gusunɔ siaro.

149

¹ I Yinni Gusunɔ siaro.

I Yinni Gusunɔ wom kpɔɔ kuo.

I nùn tɔmɔ tɔmbun suunu sɔɔ be ba nùn naane sāa.

² Isireli, a yεerio wi u nun taka kua sɔɔ.

Sionigibu, i yεerio beɛn sina bokon sɔ.

³ I nùn siaro ka yaabu.

I nùn siaro ka baranu ka mɔrɔkunu.

⁴ Yinni Gusunɔ u win tɔmbu kī.

U ra wənwəndobu bεεε wε u bu faaba ko.

⁵ Be ba Yinni Gusunə naane sãa, bu nasara suo ka beere baka.

Bu nuku dobun kuuki koowo ben kpin yenu wollo.

⁶ Ba n da Gusunə siare ka baadomma
kpa takobi ye ba dëera biru ka wuswaa ya n wãa ben
noma

⁷ bu ka bwese tukunu mæru kəsie,
kpa bu nu sɛɛyasia.

⁸ Kpa bu nin sinambu bəke ka yəni,
kpa bu maa nin wirugibu bəke ka sisu,

⁹ kpa bu nu siri nge mɛ ba yorua.

Ya ko n sãawa beere baka win təmbun mi be ba nùn naane
sãa.

I Yinni Gusunə siaro.

150

¹ I Yinni Gusunə siaro.

I nùn siaro win sãa yerə.

I nùn beere wëɛyɔ batuma mi win yiiko ya sɔəsiramə.

² I nùn siaro win səm maamaakigii ni u kuan sã.

I nùn beere wëɛyɔ nge mɛ win kpãara nɛ.

³ I nùn siaro ka kəbi.

I nùn siaro ka mərəkunu ka gɔɔgenu.

⁴ I nùn siaro ka baranu ka yaabu.

I nùn siaro ka mərəkunu ka koronu.

⁵ I nùn siaro ka sɛkɛtirɛ ni nu som do.

⁶ Hunde koni baayere ye ya gesi wëšiamə, yu Yinni Gusunə
siaro.

I Yinni Gusunə siaro.

Bibeli Gusunɔn Gari

The Holy Bible in the Baatonum language of Benin, also called the Bariba language

copyright © 2013 SIM

Language: Bariba (Baatonum)

Translation by: SIM International

Bariba, Bibeli Gusunɔn Gari

This translation, published by the UEED/SIM au Benin, was published in 1996.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact the SIM at SIM, BP 15, Parakou, Benin.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-09-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 27 Sep 2019 from source files dated 26 Jun 2019

00601790-b883-5da1-83f2-d05a7fa289a8